

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชน
บ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสฐธสุดา ปรีชานนท์
นางจำเรียน ไชยยงค์ และคณะ

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชน
บ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสฐธุดา ปรีชานนท์		หัวหน้าโครงการ
นางจำเรียน ไชยวงศ์		หัวหน้าโครงการ
นายสวัสดิ์ หากิน		ทีมวิจัย
นางสาวผจงวาด ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา		ทีมวิจัย
นางสาวอัญชรินทร์ เลิศประกอบกิจ		ทีมวิจัย
นายณพพล พูแสง		ทีมวิจัย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

บอกเล่าเพื่อความเข้าใจร่วมกัน

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นกระบวนการที่คนในชุมชนได้มาร่วมคิดทบทวนสถานการณ์ ตั้งคำถาม วางแผน หาข้อมูล ทดลองทำ วิเคราะห์ สรุปผลการทำงานและหาคำตอบเพื่อปรับปรุงงานต่อไป” กล่าวคือ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นเครื่องมือหนึ่งที่น่าเชื่อถือให้ “คน” ในชุมชนเข้ามาร่วมในกระบวนการวิจัยตั้งแต่การเริ่ม คิด การตั้งคำถาม การวางแผน และค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบเป็นรูปธรรม โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติการจริง (Action Research) อันทำให้ชุมชนได้เรียนรู้ สร้างผลงาน มีความเก่งขึ้นในการแก้ปัญหาของตนเอง และสามารถนำกระบวนการนี้ในการแก้ปัญหาอื่น ๆ ในท้องถิ่น โดยมีกระบวนการศึกษาเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็น ผล ดังนั้นจุดเน้นของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงอยู่ที่ “กระบวนการ” มากกว่า “ผลลัพธ์” เพื่อให้ชาวบ้านได้ ประโยชน์จากงานวิจัยโดยตรง และให้งานวิจัยมีส่วนในการแก้ปัญหาของชาวบ้านรวมทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลง ขึ้นจริงในชุมชน ซึ่งจะต้องอาศัย “เวที” (การประชุม เสวนา พุฒยถกเถียง) เป็นวิธีการเพื่อให้คนในชุมชน ทั้ง ชาวบ้าน ครู นักพัฒนา สมาชิกอบต. กรรมการสหกรณ์ ข้าราชการ หรือกลุ่มคนอื่นๆ เข้ามาร่วมหา ร่วมใช้ “ปัญญา” ในกระบวนการวิจัย

“กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น” หมายถึง การทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อตอบ “คำถาม” หรือ “ความสงสัย” บางอย่าง ดังนั้นสิ่งสำคัญคือประเด็น “คำถาม” ต้องคมชัด โดยมีการแยกแยะประเด็นว่าข้อสงสัย อยู่ตรงไหนมีการหา “ข้อมูล” ก่อนทำ มีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการ “วางแผน” การทำงานบน ฐานข้อมูลที่มีอยู่ และในระหว่างลงมือทำมีการ “บันทึก” มีการ “ทบทวน” ความก้าวหน้า “วิเคราะห์” ความสำเร็จและอุปสรรคอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ “ถอด” กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นออกมาให้ชัดเจนในที่สุดก็จะ สามารถ “สรุปบทเรียน” ตอบคำถามที่ตั้งไว้ แล้วอาจจะทำใหม่ให้ดีขึ้น ตลอดจนสามารถนำไปใช้เป็นบทเรียน สำหรับเรื่องอื่น ๆ หรือพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป ซึ่งทั้งหมดนี้กระทำโดย “ผู้ที่สงสัย” ซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นนั่นเอง ดังนั้นกระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงเป็นงานวิจัยอีกแบบหนึ่งที่ไม่ยึดติดกับระเบียบแบบแผนทางวิชาการ มากนัก แต่เป็นการสร้างความรู้ในตัวคนท้องถิ่นโดยคนท้องถิ่น เพื่อคนท้องถิ่น โดยมุ่งแก้ปัญหาด้วยการ ทดลองทำจริง และมีการบันทึกและวิเคราะห์อย่างเป็นระเบียบ การวิจัยแบบนี้จึงไม่ใช่เครื่องมือทางวิชาการ ไม่ใช่ของศักดิ์สิทธิ์ที่ผูกขาดอยู่กับครูบาอาจารย์ แต่เป็นเครื่องมือธรรมดาที่ชาวบ้านก็ใช้เป็น เป็นประโยชน์ใน ชีวิตประจำวันได้

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้ใช้วิธีการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตามแนวคิดและหลักการดังกล่าว มาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง พบว่า ชาวบ้านหรือทีมวิจัยส่วนใหญ่สามารถสะท้อนการดำเนินงานด้วยการบอกเล่า ได้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกันก็พบว่า การเขียนรายงาน เป็นปัญหาที่สร้างความหนักใจให้แก่กวิจัยเป็นอย่าง ยิ่ง ดังนั้นด้วยความตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงได้ปรับปรุงแบบการ

เขียนรายงานวิจัย ให้มีความยืดหยุ่น และมีความง่ายต่อการนำเสนองานออกมาในรูปแบบที่นักวิจัยถนัด โดยไม่ยึดติดในเรื่องของภาษาและรูปแบบที่เป็นวิชาการมากเกินไป ซึ่งเป้าหมายสำคัญของรายงานวิจัยยังคงมุ่งเน้นการนำเสนอให้เห็นภาพของกระบวนการวิจัยมากกว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย โดยกลไกสำคัญที่จะช่วยให้นักวิจัยให้มีความสามารถเขียนรายงานที่นำเสนอกระบวนการวิจัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือ ศูนย์ประสานงานวิจัย (Node) ในพื้นที่ ซึ่งทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงโครงการวิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบการทำงานวิจัย ดังนั้น Node จะรับรู้พัฒนาการของโครงการวิจัยมาโดยตลอด บทบาทการวิเคราะห์เนื้อหาหรือกิจกรรมของโครงการจึงเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง Node และนักวิจัย ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวได้นำมาซึ่งการถอดบทเรียนโครงการวิจัยสู่การเขียนมาเป็นรายงานวิจัยที่มีคุณค่าในที่สุด

อย่างไรก็ตาม รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น อาจไม่สมบูรณ์แบบดังเช่นรายงานวิจัยเชิงวิชาการโดยทั่วไป หากแต่ได้คำตอบและเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการวิจัย ซึ่งท่านสามารถเข้าไปค้นหา ศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติมได้จากพื้นที่

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

บทคัดย่อ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เป็นเป้าหมายหลักตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยมุ่งเน้นให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนนั้นจากการที่ทีมวิจัย มหาวิทยาลัยฯ ได้ลงพื้นที่ไปยังสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นสถาบันการเงินชุมชนที่ให้บริการรับฝากเงิน ถอนเงิน ให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกภายในชุมชนบ้านหลวง พบว่าคณะกรรมการรวมทั้งผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชนฯ มีความวิตกเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการของ สถาบันการเงินชุมชนฯ เนื่องจากการขาดความรู้ความเข้าใจ ด้านการบริหารเงิน ด้านระบบเอกสารสารการเงิน และการบัญชี รวมถึงความต้องการด้านการวางระบบการควบคุมภายใน การบริหารงานบุคคล ระบบการเงิน และการบัญชี เพื่อรองรับการขยายตัวของสถาบันการเงินชุมชนในอนาคต

จากปัญหาดังกล่าวทีมวิจัยมหาวิทยาลัยฯ จึงร่วมมือกับสถาบันการเงินชุมชนฯ เพื่อดำเนินการวิจัยนี้ ร่วมกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการและพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมแก่ สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินการวิจัยเชิง ปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) คณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชน ได้ร่วมระดมปัญหาในการ ดำเนินการสถาบันการเงินชุมชนฯ เพื่อดำเนินการวางแผนการปรับปรุงแก้ไข การแสดงความคิดเห็นในเวที ประชุม และการตอบแบบสอบถามของทีมนักวิจัยมหาวิทยาลัยฯ 2) สมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ได้ให้ความ ร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนการสอบทานยอดทางบัญชี เช่น ยอดเงินฝาก ยอดเงินกู้ 3) เจ้าหน้าที่ ของสถาบันการเงินชุมชน ได้ร่วมระดมปัญหาในการดำเนินการสถาบันการเงินชุมชน การให้ความร่วมมือ สำหรับการปรับเปลี่ยนระบบการทำงาน 4) ทีมสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ซึ่งเข้ามาช่วยดำเนินการถ่ายโอน ข้อมูลในระบบสารสนเทศทางการบัญชี 5) นักศึกษามทร.ล้านนา ได้เข้าสอบทานเอกสาร โดยใช้ความรู้จาก ห้องเรียนสู่การปฏิบัติจริง 6) นักเรียนจากโรงเรียนบ้านหลวง ซึ่งได้เรียนรู้บัญชีรับ-จ่าย เพื่อการปลูกจิตสำนึกใน การออมเงิน และ 7) ทีมวิจัยมหาวิทยาลัยฯ โดยในการดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลบริบทชุมชน และกองทุน 2) เวทีเพื่อการระดมปัญหาและอุปสรรคในการบริหารของสถาบันการเงินชุมชน 3) การวิเคราะห์ องค์การโดย SWOT 4) การวางแผนการบริหารของสถาบันการเงินชุมชน 5) การทดลองปฏิบัติตามระบบการ บริหารของสถาบันการเงินชุมชน 6) สรุปผลการใช้ระบบการบริหารของสถาบันการเงินชุมชนโดยมีระยะเวลา ในการดำเนินงานวิจัย 12 เดือน ตั้งแต่เดือนกันยายน 2556 ถึงเดือนสิงหาคม 2557 ในการดำเนินงานวิจัยนี้ได้ใช้ เครื่องมือดังนี้ 1) การจัดเวทีประชุม 2) การสังเกต 3) การบันทึกเสียง 4) การเขียนบันทึก 5) การเขียนแผนภาพ ความคิด 6) การบันทึกภาพกิจกรรม มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย 1) จัดเวทีประชุม 2) การสัมภาษณ์ 3) แบบสอบถาม 4) แบบสัมภาษณ์

จากการวิจัยครั้งนี้สถาบันการเงินชุมชนมีระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสม กล่าวคือ 1) สถาบันการเงินชุมชนฯ มีระเบียบและข้อบังคับที่เหมาะสมสำหรับสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง 2) สถาบันการเงินชุมชนฯ มีระบบการเงินและการบัญชีที่เป็นไปตามหลักการบัญชี ซึ่งมีการเปลี่ยนจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง 3) สถาบันการเงินชุมชนฯ มีระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม โดยมีการเปลี่ยนจากระบบ M-FIT เป็นระบบ MBS และ MGL ซึ่งรองรับการบันทึกการขายหน้าเคาน์เตอร์และการบันทึกบัญชีประจำวัน รวมถึงการออกงบการเงินที่จำเป็นที่ใช้ในการวิเคราะห์ 4) คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนฯ ทราบหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งต่างๆ (Job Description) ที่ตนเองเป็นผู้รับผิดชอบ 5) คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนฯ ได้รับความรู้จากการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงินของสถาบันการเงินชุมชน เพื่อใช้ในการตัดสินใจต่างๆ เช่น การลงทุน การอนุมัติเงินกู้ยืมแก่สมาชิก การปรับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากและเงินให้กู้ยืม เป็นต้น

จากการวิจัยอย่างมีส่วนร่วมจากหลายฝ่ายในครั้งนี้ ที่มุ่งเน้นให้ชุมชนสามารถดำเนินการสถาบันการเงินชุมชนเพื่อคนในชุมชนได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างมั่นคง ทีมชุมชนจำเป็นต้องมีการติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีการวางแผนการปฏิบัติงาน มีการปรับปรุงระบบให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมแก่สถาบันการเงินชุมชนต่อไป

คำนำ

โครงการ “ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่” ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อชุมชนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภายใต้การสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยได้ดำเนินงานโครงการในระยะเวลาทั้งสิ้น 12 เดือน แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2556 จนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 และระยะที่ 2 เริ่มตั้งแต่ 1 มีนาคม 2557 ถึง 31 สิงหาคม 2557 (ขยายเวลาถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557) ซึ่งถือเป็นโอกาสที่ดีที่ทำให้ทีมวิจัยได้เข้าร่วมในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยจุดเริ่มต้นของโครงการเริ่มจากการที่คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงมีความต้องการที่จะพัฒนาระบบการบริหารงานด้านการจัดการร่วมกับทีมอาจารย์สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่ โดยอาศัยงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นตัวขับเคลื่อนกระบวนการ จึงร่วมกันเรียนรู้ผ่านกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ซึ่งในช่วงการดำเนินกิจกรรมในระยะแรกเป็นการศึกษาข้อมูลชุมชน โดยสำรวจพื้นที่ ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ศึกษาปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการดำเนินงาน กิจกรรมทำความเข้าใจระหว่างทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชน กิจกรรมทบทวนบริบทชุมชน กิจกรรมการวิเคราะห์ตัวเอง (SWOT) กิจกรรมร่วมวางแผนจัดเก็บข้อมูลชุมชน กิจกรรมการจัดเก็บข้อมูลชุมชน กิจกรรมสำรวจระบบการจัดการการเงินและบัญชี กิจกรรมรายงานผลข้อมูลจากการสำรวจระบบการจัดการการเงินและบัญชี กิจกรรมการวางระบบการบริหารจัดการสถาบันการเงินร่วมกันของทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชน โดยในระยะที่ 2 ของการดำเนินโครงการได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมทดลองใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันพร้อมทั้งติดตามการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการตลอดจนส่งเสริมการออมของเยาวชนในชุมชนบ้านหลวงและนำข้อมูลร่วมสรุปผลการใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยมีการนำเสนอและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงานร่วมกับชุมชนโดยท้ายสุดมีการนำผลการดำเนินงานไปนำเสนอและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงานร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนสืบไป

ขอขอบคุณศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อชุมชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทีมวิจัยชุมชน ผู้นำกลุ่มทุกท่าน และอีกหลายส่วนที่ได้ให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการฯ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บอกเล่าเพื่อความเข้าใจร่วมกัน	ก
บทคัดย่อ	ค
คำนำ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	1
โจทย์วิจัย	4
วัตถุประสงค์	4
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชน	7
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ	13
แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชี	14
แนวคิดเกี่ยวกับระบบบัญชี	14
แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน	14
แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารการเงิน	15
ประมวลผลแนวคิด	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	
ขอบเขตและวิธีการวิจัย	20
กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย	21
สถานที่ดำเนินการวิจัย	21
ระยะเวลาในการวิจัย	21
เครื่องมือในการวิจัย	21

การเก็บรวบรวมข้อมูล	21
การศึกษาข้อมูลของสถาบันการเงินชุมชน	22
การศึกษาระบบการจัดการทางการเงินและบัญชี	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	24
รายละเอียดการดำเนินงานตามกิจกรรม	26
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ข้อมูลชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	40
ข้อมูลสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	42
การพัฒนาระบบการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง	57
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
ข้อมูลชุมชนของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง	85
การพัฒนาระบบการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง	86
บทเรียนจากชุมชน	90
บทเรียนจากนักวิจัย(วิชาการและชุมชน)	91
บทเรียนจากการนำนักศึกษาเข้าร่วมลงพื้นที่	92
ปัญหาและอุปสรรค	92
ข้อเสนอแนะต่อระบบการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน	93
ข้อเสนอแนะต่องานวิจัยและงานพัฒนา	95
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	98
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	99
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	104
ภาคผนวก ค ระเบียบข้อบังคับสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง(ฉบับเดิม)	114
ภาคผนวก ง ระเบียบข้อบังคับสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง(ฉบับปรับปรุง)	124
ภาคผนวก จ ประวัติทีมวิจัย	138
ภาคผนวก ฉ รูปภาพการดำเนินงาน	143

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามด้านการให้บริการสถาบันการเงิน	45
ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามด้านการบริหารงานสถาบันการเงิน	46
ตารางที่ 4 ข้อเสนอแนะ	47
ตารางที่ 5 คำบรรยายลักษณะงานในส่วนสำนักงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง	54
ตารางที่ 6 การปรับระเบียบข้อบังคับสถาบันการเงิน	57
ตารางที่ 7 ผลการตรวจสอบข้อมูลทางบัญชี	63
ตารางที่ 8 การยื่นยันขอคดลูกหนี้เงินกู้ยืม	64
ตารางที่ 9 การตรวจสอบและยื่นยันขอคดหุ้นและเงินออมสัจจะ	65
ตารางที่ 10 การตรวจสอบการคำนวณต้นทุนของอาคาร และสินทรัพย์ถาวรอื่นๆ	66
ตารางที่ 11 การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเงินลงทุน	66
ตารางที่ 12 การสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยจ่าย	67
ตารางที่ 13 การสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยรับเงินกู้ยืม	67
ตารางที่ 14 ขั้นตอนการปฏิบัติงานทางด้านการเงิน และการบัญชี	80
ตารางที่ 15 เอกสารและสมุดบัญชีที่เกี่ยวข้อง	81

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
ภาพที่ 2 โปรแกรมสำเร็จรูป	35
ภาพที่ 3 แผนที่ตำบลโหล่งขอด	42
ภาพที่ 4 ผังโครงสร้างองค์กรสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง	49
ภาพที่ 5 แสดงระบบสารสนเทศ	73
ภาพที่ 6 แสดงการเปลี่ยนแปลงระบบโปรแกรม	73
ภาพที่ 7 แสดงสาเหตุการเปลี่ยนแปลงโปรแกรม	74
ภาพที่ 8 แสดงโปรแกรม MBS และ MGL	75
ภาพที่ 9 การสอบถามเงินรับฝาก สัญญาเงินให้กู้ยืม	82
ภาพที่ 10 การถ่ายโอนข้อมูล	82
ภาพที่ 11 แสดงการติดตามการทดลองใช้ระบบการจัดการฯ ระบบครั้งที่ 1	84

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

จากวิกฤตการณ์ต้มยำกุ้งเมื่อปี พ.ศ.2540 ประเทศไทยได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจหลายประการ เช่น เกิดการหยุดชะงักทางเศรษฐกิจ ค่าเงินบาทอ่อนตัวลง ผู้ประกอบการทั้งของคนไทยและนักลงทุนจากต่างชาติต้องเลิกกิจการเพราะประสบผลขาดทุนอย่างรุนแรง ทำให้เกิดผลกระทบต่อเนื่องถึงสถานะการจ้างงานของประชาชนทั้งในเขตเมืองและชนบท ในช่วงเวลานั้นรัฐบาลต้องปรับแผนพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจดังกล่าว และได้มีการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว โดยยึด “ทฤษฎี 3 ห่วง 2 เงื่อนไข” ซึ่งประกอบด้วยการดำเนินชีวิตที่มีความพอประมาณ การมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน ดำเนินการภายใต้ความรู้คู่คุณธรรมและเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกจากนั้นรัฐบาลได้ออกนโยบายต่างๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาจากฐานรากหญ้าเป็นสำคัญ ซึ่งนโยบายดังกล่าวมีหลายด้าน ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ เช่น โครงการพักชำระหนี้เกษตรกร โครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน (SML) โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ด้านสาธารณสุข เช่น โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค ด้านคุณภาพชีวิต เช่น โครงการบ้านเอื้ออาทร โดยนโยบายดังกล่าวข้างต้นมีแนวคิดในการส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการภายในชุมชน ซึ่งหากมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้เกิดสวัสดิการชุมชนตามมาเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปีพ.ศ. 2544 ได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรมหาชนตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 (พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (องค์กรมหาชน) พ.ศ. 2544) โดยมีนโยบายให้ทุกหมู่บ้านจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และได้รับการจัดสรรเงิน กองทุนละ 1,000,000 บาท โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ การสร้างงาน เพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน 2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง 3. เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเพื่อการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพรวมทั้งส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง 4. เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต 5. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยแต่ละกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้รับการจัดสรรเงิน จะถูกบริหารงานโดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของกลุ่มองค์กรประชาชน และประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีชาวบ้านเลือกกันเองในหมู่บ้านหรือชุมชน ซึ่งลักษณะการบริหารจัดการเงินกองทุนเพื่อให้เกิดการพัฒนาหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนของแต่ละกองทุนจะแตกต่างกันไปตามบริบทของชุมชน โดยส่วนใหญ่จะเป็นการให้สมาชิกกองทุนใน

ชุมชนกู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ (สรุปผลประชุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ครั้งที่ 12/2548 วันที่ 27 พฤษภาคม 2548) ที่ผ่านมา ผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างมาก ซึ่งดูจากรายงานผลการชำระหนี้เงินกู้สูงถึงร้อยละ 93.85 (วิทยา ไชยเทพ, 2551) จึงทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบองค์กรกองทุนหมู่บ้านให้เป็นนิติบุคคลตาม พ.ร.บ. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ 2547 และพัฒนาเป็นสถาบันการเงินชุมชน (ธนาคารหมู่บ้าน) โดยรัฐบาลได้มอบหมายให้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารกรุงไทย และธนาคารออมสิน พัฒนากองทุนหมู่บ้านที่มีความพร้อมในการจัดตั้งเป็นธนาคารหมู่บ้าน โดยธนาคารหมู่บ้านแห่งแรกของประเทศไทยที่พัฒนาจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง คือ บ้านป่าไผ่กลาง หมู่ 7 ตำบลแช่ช้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำพิธีเปิดเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2547 โดยนายสุวิทย์ คุณกิตติ รองนายกรัฐมนตรี โดยมีธนาคารออมสินเป็นผู้สนับสนุนให้คำแนะนำปรึกษาด้านการดำเนินการ

บ้านหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 459 หลังคาเรือน โดยมีประชากรรวม 1,407 คน เป็นชาย 688 คน หญิง 719 คน มีโรงเรียนซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทำการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 แห่ง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 1 แห่ง และอาสาสมัครสาธารณสุขจำนวน 40 คน ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน 1 แห่ง หอกระจายข่าวชุมชน จำนวน 1 แห่ง ร้านค้าในชุมชน จำนวน 9 แห่ง ร้านอาหารในชุมชน จำนวน 3 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้พลังงานทดแทนอนุรักษ์พลังงาน จำนวน 1 แห่ง สถาบันการเงินชุมชน จำนวน 1 แห่ง โดยคนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวนผลไม้ (มะม่วง ลำไย) ปลูกกระเทียม มันฝรั่ง กองทุนหมู่บ้านหลวง ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการจัดตั้งขึ้นในปี 2544 ตามนโยบายของรัฐบาลที่สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านโดยสนับสนุนเงินงบประมาณหมู่บ้านละ 1,000,000 บาท เพื่อให้แต่ละหมู่บ้านนำไปบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์แก่คนในชุมชน ซึ่งช่วงเริ่มต้นกองทุนมีสมาชิก 250 คน มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การออมเงินสัจจะรายเดือน การให้สินเชื่อ ในปัจจุบันกองทุนได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นนิติบุคคลตาม พ.ร.บ. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทะเบียนเลขที่ 1623 ต่อมา คณะกรรมการของกองทุนมีแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารกองทุนให้เป็นระบบ และต้องการส่งเสริมในคนในชุมชนรู้จักการออมเงิน และเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2549 ได้เริ่มเปิดบริการในรูปแบบของสถาบันการเงินชุมชน ใช้ชื่อว่า “สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด” การบริหารงานเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินชุมชนซึ่งประยุกต์จากระเบียบข้อบังคับการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้าน สถาบันการเงินชุมชนมีวัตถุประสงค์คือ ส่งเสริมการออมและสร้างวินัยทางการเงินของคนในชุมชน เป็นแหล่งทุนหมุนเวียนของสมาชิก และสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของคนในชุมชน ซึ่งได้รับความร่วมมือและการตอบรับที่ดีจากคนในชุมชน สถาบันการเงินชุมชนได้ยึดหลักการทำงานที่ว่า “ประหยัด อดออม พร้อมคุณธรรม นำสู่การพัฒนา” บริการต่าง ๆ ของสถาบันการเงินประกอบด้วย บริการรับฝากเงิน ให้บริการสินเชื่อ บริการรับชำระค่าสาธารณูปโภค และบริการโอนเงิน เวลาทำการของสถาบันการเงินคือ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 08.00 น. ถึง 15.00 น. และวันเสาร์เวลา 08.00 น. ถึง 12.00 น. จากผลการตอบรับและความร่วมมือที่ดีของคนในชุมชน อีกทั้งการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น ธนาคารออมสิน และ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทำให้สถาบันการเงิน

ชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด มีการเติบโตและมีแนวโน้มที่จะดีขึ้นอีกในอนาคต ซึ่งปัจจุบันมีลูกค้าเงินฝากทั้งประเภท เงินฝากประจำ และ เงินฝากออมทรัพย์ รวมมูลค่าประมาณ 17,000,000 บาท และมีการให้สินเชื่อกับคนในชุมชน รวมมูลค่าประมาณ 14,000,000 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2556) และในปี 2555 สถาบันการเงินชุมชนมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน 600,000 บาท ซึ่งได้จัดสรรเป็นเงินสวัสดิการ เงินปันผลสมาชิก และสาธารณประโยชน์ ฯลฯ จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้ทีมบริหารของสถาบันการเงินชุมชนต้องกลับมาพิจารณาถึงความพร้อมและศักยภาพของตนเอง เพื่อรองรับการเจริญเติบโตขององค์กรในอนาคต ซึ่งในปัจจุบันสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนไม่ใช่เพียงเฉพาะชาวบ้านใน หมู่ 6 เท่านั้นยังมีชาวบ้านที่อยู่ในหมู่บ้านอื่นๆที่ใกล้เคียงเริ่มเข้ามาเป็นสมาชิกของสถาบันเพิ่มขึ้น จึงได้มีการหารือร่วมกันระหว่างทีมผู้บริหารของสถาบันการเงินชุมชน และทีมวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาแพทยะเชิงใหม่ ถึงแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน และถูกต้องตามหลักการของสถาบันการเงิน

จากการลงพื้นที่ของทีมวิจัยของอาจารย์สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชมงคลล้านนา ภาควิชาแพทยะเชิงใหม่ ได้ทราบว่าในปี 2553 ได้มีคณะอาจารย์และนักศึกษาจากวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลและสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มาช่วยออกแบบเอกสารและงบการเงิน ซึ่งในการตรวจสอบเอกสารต่างๆ ในเบื้องต้นพบว่าทางสถาบันการเงินชุมชนมีเอกสารทางการเงินที่ยังขาดการจัดเก็บ และการจัดการอย่างเป็นระบบ เมื่อมีการประชุมหารือทำให้เกิดเสียงสะท้อนโดยมีกรรมการของสถาบันการเงินท่านหนึ่งได้กล่าวว่า “สิ่งที่กังวลคือเรื่องระบบการจัดการบริหารเรื่องเงิน เราทุกคนไม่ค่อยมีความรู้ ถูกหรือผิด เหมาะหรือไม่เหมาะเราไม่รู้” นอกจากนั้นนายมนัส จัณินา ซึ่งเป็นผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงได้กล่าวถึงความต้องการที่จะให้เกิดขึ้นในคำพูดที่ว่า “ระหว่างเงินฝากกับเงินหุ้น เราต้องการเงินหุ้นมากกว่า เพราะเงินหุ้นเราตอนนี้มีน้อยกว่าเงินฝาก มันไม่ค่อยสมดุลกัน” เมื่อทีมวิจัยของมหาวิทยาลัยได้การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถาบันการเงิน พบว่า ระบบการบริหารงานสถาบันการเงินยังไม่เหมาะสม เช่น ระเบียบข้อบังคับสถาบันการเงินยังไม่สอดคล้องกับบริบทชุมชน ไม่มีการจัดการด้านการควบคุมภายใน ระบบการจัดการเงินสดยังไม่รัดกุม บุคลากรของสถาบันการเงินชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี ขาดระบบบัญชีที่เหมาะสมกับการขยายตัวสำหรับการทำธุรกรรมทางการเงิน ทำให้การจัดทำรายงานทางการเงินของสถาบันการเงินไม่สมบูรณ์จึงทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลในรายงานทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ เนื่องจากส่วนใหญ่ระบบการจัดการเป็นรูปแบบชุมชนโดยใช้ความไว้วางใจในความซื่อสัตย์ของทีมบริหาร และมีเงินหุ้นที่เป็นเงินลงทุนจำนวนน้อย จากสภาพปัญหาดังกล่าวของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง โดยทีมวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาแพทยะเชิงใหม่ มองว่าทางสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงควรมีการเพิ่มเติมในด้านการวางระบบควบคุมภายใน การป้องกันความเสี่ยงในการบริหาร การวางระบบการบริหารงานบุคลากรที่ชัดเจน ระบบบัญชีและการเงิน รวมถึงการวิเคราะห์ด้านการลงทุนเพื่อรองรับการเติบโตในอนาคต จากการหารือร่วมกันของทีม ผู้บริหารงานของสถาบันการเงินชุมชน (ทีมวิจัยชุมชน) และ ทีมวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาแพทยะเชิงใหม่ จึงเกิดความคิดหวังที่จะให้การดำเนินงานงานวิจัยร่วมกันครั้งนี้ เป็นการศึกษาาร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่สร้าง

ความเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมต่อบริบทของสถาบันการเงินชุมชนต่อไป

1.2 โจทย์วิจัย

ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงหมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างไร
- 2) เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมสำหรับสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงหมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างไร

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

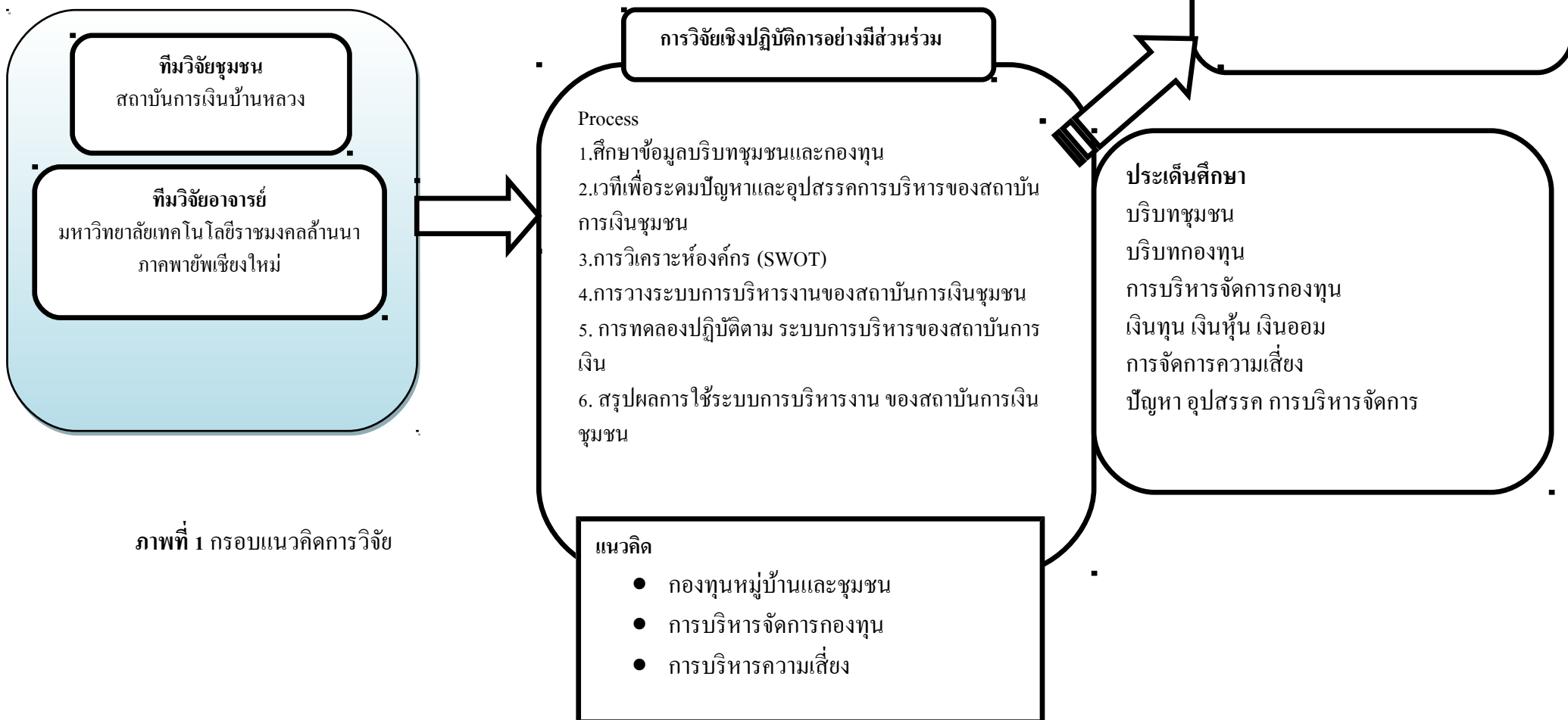
1) มิติวิจัย

- 1.1 ได้ระบบการบริการจัดการที่เหมาะสมอย่างมีส่วนร่วมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

2) มิติพัฒนา

- 2.1 คณาจารย์ นักศึกษาและชุมชนได้เรียนรู้กระบวนการทำงานร่วมกันเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม
- 2.2 เกิดการพัฒนาศักยภาพการทำงานของทีมวิจัยชุมชน
- 2.3 เกิดการต่อยอดโดยการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่และหน่วยงาน
- 2.4 ทีมวิจัยสามารถนำองค์ความรู้จากงานวิจัยไปเผยแพร่ผลงานวิชาการได้

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงการ “ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่” เป็นโครงการที่ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างระบบการบริหารจัดการโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นตัวขับเคลื่อนกระบวนการ ซึ่งทีมวิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชี
4. แนวคิดเกี่ยวกับระบบบัญชี
5. แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน
6. แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารการเงิน
7. ประมวลผลแนวคิด
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชน

สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ม.ป.พ.) ได้ให้หลักการพัฒนากองทุนเป็น “สถาบันการเงินชุมชน” โดยรัฐบาลได้มีคำแถลงว่าจะพัฒนาระบบการเงินที่สนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากจากกองทุนหมู่บ้านที่มีความพร้อมสู่ธนาคารหมู่บ้าน ที่ให้โอกาสประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างยั่งยืน สำหรับสถาบันการเงินชุมชน หมายถึง สถาบันการเงินของชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้บริการทางการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึงและใช้บริการทางการเงินของสถาบันการเงินทั่วไป ตามวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และรูปแบบ ซึ่งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน ดังนี้

- 1) แหล่งเก็บออมเงินที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีผลตอบแทนที่เหมาะสม
- 2) แหล่งเงินทุน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและบรรเทาความเดือดร้อนทั้งในระดับบุคคล ครัวเรือน และชุมชน
- 3) เสริมสร้างสวัสดิการ และสวัสดิภาพของชุมชน
- 4) เสริมสร้างวินัยทางการเงิน และให้คำปรึกษาทางการเงินแก่ชุมชน
- 5) เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ร่วมกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชุมชน โดยกิจกรรมของสถาบันการเงินชุมชน ประกอบด้วย
 - ส่งเสริมการออมเงินของชุมชน ทั้งสมาชิกและประชาชน

- รับฝากเงินจากสมาชิก และประชาชน
- ให้สินเชื่อแก่สมาชิกและประชาชน หรือองค์กรการเงินอื่น
- กู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนอื่น ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด
- ให้บริการธุรกรรมทางการเงินและธุรกรรมอื่นๆ ที่อำนวยความสะดวกและตอบสนอง

ต้องการให้แก่สมาชิกและประชาชน

- จัดสวัสดิการและสวัสดิภาพแก่สมาชิกและชุมชน
- จัดสรรรายได้เพื่อดำเนินการให้บริการและพัฒนาศักยภาพ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ.2547) หมายถึง กองทุนที่เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล โดยรัฐได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งละ 1 ล้านบาท สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารจัดการเงินกองทุน โดยมีแนวทางการดำเนินงานกองทุนตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 ดังนี้

1. ความหมายของคำในระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุน หมายถึง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ชุมชนเมือง หมายถึง ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลในเขตปกครองท้องถิ่นพิเศษ และชุมชนอื่น

คณะกรรมการกองทุน หมายถึง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมืองต่างๆ

หุ้น หมายถึง การออมทรัพย์ในรูปแบบหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นไปตามที่กองทุนกำหนด

เงินฝากสัจจะ หมายถึง เงินที่สมาชิกฝากหรือออมไว้กับกองทุนตามแต่จะตกลงกัน โดยถือว่าเงินออมเป็นเงินสะสมจะถอนหรือปิดบัญชีได้ต่อเมื่อพ้นสภาพการเป็นสมาชิก

เงินรับฝาก หมายถึง เงินรับฝากประเภทอื่นนอกเหนือจากฝากสัจจะ

2. ปรัชญาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ คือ

- 1) เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
- 2) ชุมชนเป็นผู้กำหนดและจัดการหมู่บ้านด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
- 3) เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
- 4) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม
- 5) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

3. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและเร่งด่วนและนำไปสู่การสร้าง กองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและ บริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
- 3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน
- 4) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

4. แหล่งที่มาของเงินทุน

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- 1) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้หรือเงินที่ได้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- 2) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน
- 3) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินกองทุน
- 4) เงินอื่นใดนอกจาก 1) ถึง 3) ที่กองทุนได้รับ โดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันอื่นใด

5. หลักการในการอนุมัติเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 1 ล้านบาท

- 1) ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองรวมทั้งความพร้อมในการเข้าร่วมบริหารจัดการกองทุน และการควบคุมกันเองในการใช้ประโยชน์จากกองทุนของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
- 2) ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุนที่เป็นความพร้อมของบุคคล ด้านความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนสังคมของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้าน กองทุนสวัสดิการและความพร้อมในการบริหารจัดการกองทุน
- 3) การบริหารจัดการกองทุนที่เกื้อกูลกันในส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติและกองทุนทางสังคม หรือกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้ง
- 4) การมีระบบตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน ของคณะกรรมการกองทุนโดยสมาชิกและมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพการดำเนินกิจกรรมของกองทุนในด้านเศรษฐกิจสังคมและการพึ่งพาตนเองเพื่อความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพสูงสุด

6. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย ตัวแทนกลุ่มและองค์กรประชาชนในหมู่บ้าน ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองโดยสมาชิก กรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์และความรับผิดชอบที่จะบริหารกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองและมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) เป็นผู้มิใช่อยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน
- 2) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์
- 3) ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดและไม่มีประวัติเสียทางการเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- 4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- 5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
- 6) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิด แต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และความผิดฐานบุกรุก
- 7) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่
- 8) ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
- 9) ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุน โดยมติให้ออกของคณะกรรมการกองทุนหรือสมาชิกกองทุน

7. คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับดูแลจัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน เพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่นๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน
- 2) ออกระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดและต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก
- 3) รับสมาชิก จัดทำทะเบียนสมาชิกทั้งที่เป็นกลุ่ม องค์กรชุมชน และบุคคลทั่วไป
- 4) ดำรงและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือนและวิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนนั้น
- 5) พิจารณาให้กู้เงินตามระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด
- 6) ทำนิติกรรมสัญญาหรือกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน

7) จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกัน หรือตามที่สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอและจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้อง

8) จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับจัดสรร ผลตอบแทนหรือรายได้ที่เกิดจากเงินที่ได้รับ การจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย

9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด หรือมอบหมายให้คณะกรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งแทนกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ภายในสามสิบวัน กรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน ให้คณะกรรมการกองทุนเลือกคณะกรรมการด้วยกันดำรงตำแหน่ง ประธานรองประธาน เลขานุการ เภรณูญิก และผู้ตรวจสอบ ส่วนที่เหลือดำรงตำแหน่งกรรมการ

8. การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1) ผู้มีสิทธิ์กู้ยืม ได้แก่บุคคลหรือองค์กรที่สมัครเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด

2) ประเภทการให้กู้ยืม ได้แก่ การพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือลดรายจ่ายหรือเพื่อการฉุกเฉิน โดยกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินสองหมื่นบาทและถ้าสมาชิกรายใดกู้เกินสองหมื่นบาท แต่ไม่เกินห้าหมื่นบาทให้เรียกประชุมสมาชิกพิจารณาชี้ขาดให้กู้ยืมเงิน การชำระคืนเงินกู้ให้พิจารณาจากความเหมาะสมแต่ละรายโดยให้ชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา โดยการนำเงินไปส่งคืน ณ ธนาคารและนำหลักฐานส่งชำระคืนเงินกู้ไปมอบให้คณะกรรมการกองทุน เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีต่อไป

3) ขั้นตอนการให้กู้ยืมเงิน

ก. สมาชิกยื่นคำขอกู้เงินต่อคณะกรรมการกองทุนตามแบบที่กำหนด

ข. คณะกรรมการกองทุนจัดประชุมเพื่อพิจารณาอนุมัติให้กู้เงินสำหรับรายที่ขอกู้ไม่เกินสองหมื่นบาท สำหรับรายที่ขอกู้เกินสองหมื่นบาทแต่ไม่เกินห้าหมื่นบาทให้คณะกรรมการเรียกประชุมสมาชิกทั้งหมดเพื่อพิจารณาอนุมัติให้กู้

ค. คณะกรรมการนัดหมายสมาชิกผู้กู้ทำสัญญาโดยมีผู้ค้ำประกัน ซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนค้ำประกันสัญญา

ง. สมาชิกผู้กู้เงินเปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคารออมสิน พร้อมแจ้งหมายเลขบัญชีธนาคารและสมุดเงินฝากแก่คณะกรรมการเพื่อทำการโอนเงินตามที่สมาชิกกู้ไว้

จ. ครอบคลุมค้ำประกันภายในหนึ่งปี ให้สมาชิกเงินกองทุนหมู่บ้านพร้อมดอกเบี้ยตามอัตราที่กำหนด

4) ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา กู้ให้ผู้กู้เสียค่าปรับตามที่ระเบียบกำหนดหรือได้รับการผ่อนผันการชำระหนี้

5) ในกรณีที่ผู้กู้มิได้นำเงินกู้ไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกเงินคืนพร้อมดอกเบี้ยที่ค้างชำระคืนโดยทันที

9. การทำบัญชีและการตรวจสอบ

1) ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำบัญชีอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง พร้อมแจ้งให้สมาชิกทราบ

2) ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจัดทำงบการเงินส่งคณะกรรมการติดตามและสนับสนุนระดับอำเภอภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

3) การจัดสรรกำไร เมื่อสิ้นปีบัญชีหากผลการดำเนินงานของกองทุนมีกำไรคณะกรรมการกองทุนสามารถนำกำไรสุทธิ มาจัดสรรตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่กองทุนกำหนด

10. ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

- 1) ประชาชนมีจิตสำนึกร่วมกันเป็นเจ้าของกองทุน
- 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
- 3) คณะกรรมการกองทุนเป็นคนดีมีความรู้ เสียสละและรับผิดชอบ
- 4) การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งกระบวนการเรียนรู้ ตั้งแต่การคิดการดำเนินการติดตามและการรับประโยชน์ร่วมกัน
- 5) มีความสามัคคี ความเอื้ออาทร เกื้อกูลผู้ด้อยโอกาส
- 6) มีการประสานความร่วมมือทั้งในด้านการเรียนรู้และการทำกิจกรรมร่วมกันในลักษณะเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2546) ได้ให้คำนิยามของการจัดการสมัยใหม่ หมายถึงกระบวนการที่ผู้บริหารปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร โดยอาศัยบุคลากรและทรัพยากรการบริหาร ซึ่งประกอบด้วยหน้าที่ 4 ด้านดังต่อไปนี้

1) การวางแผน หมายถึง การเลือกวิธีการทำงานเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กรและกำหนดว่าจะทำงานนั้นอย่างไรการวางแผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสำเร็จขององค์กรในอนาคตอันใกล้ในระยะสั้น และระยะยาว

2) การจัดองค์กร หมายถึง การนำเอาแผนงานที่กำหนดไว้มากำหนดหน้าที่สำหรับบุคลากรหรือกลุ่มบุคคลที่จะปฏิบัติภายในองค์กรเป็นการเริ่มต้นของกลไกในการนำเอาแผนงานไปสู่การปฏิบัติบุคลากร

ในองค์กรได้รับการมอบหมายงานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายโดยงานของแต่ละบุคคล หรือกลุ่มต่างประสานสอดคล้องกันสู่ความสำเร็จขององค์กร

3) การนำ เกี่ยวข้องกับการจูงใจภาวะผู้นำและการสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์กรเพื่อช่วยให้ องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการวัตถุประสงค์ของการนำคือการเพิ่มผลผลิตขององค์กร โดยผ่าน แนวคิดทางด้านการให้ความสำคัญกับคนมากกว่าการให้ความสำคัญกับงาน

4) การควบคุม หมายถึง หน้าที่ทางการจัดการสำหรับผู้บริหารในการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็น มาตรฐานวัดผลการทำงานในองค์กร รวมทั้งการวัดผลการทำงานในปัจจุบันเพื่อให้มีมาตรฐาน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชี

เชาวลีย์ พงศ์ผาติโรจน์ (2552) ให้คำนิยาม “การบัญชี” คือ ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงินผลงานขั้นสุดท้ายของ การบัญชีคือการให้ ข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายและผู้สนใจในกิจกรรมงบการเงิน

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับระบบบัญชี

วิไล วีระปรีย และคณะ (2549) ได้ให้ความหมายของระบบบัญชี ระบบบัญชี คือระบบการจัดการเก็บ ข้อมูลทางการเงิน อันประกอบด้วยแบบฟอร์ม หรือเอกสารต่าง ๆ บันทึกทางการบัญชี รายงานตลอดจนวิธีการ และ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ได้นำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การดำเนินงานและการเงินของกิจการแห่งใด แห่งหนึ่งให้แก่ฝ่ายจัดการ เพื่อช่วยให้ฝ่ายจัดการ สามารถปฏิบัติหน้าที่อื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนให้ ลุล่วงไปด้วยและเพื่อเสนอข้อมูลแก่บุคคล ภายนอก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกิจการนั้น เช่น ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ และ ส่วนราชการ เป็นต้น

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

ณัฐพร พันธุ์อุดม (2549) ได้ให้ความหมายของ การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการ ซึ่งได้รับการ ออกแบบไว้โดย คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหารขององค์กร โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เกิดความมั่นใจ อย่างสมเหตุสมผลในเรื่องดังต่อไปนี้

1) ด้านการดำเนินงาน การควบคุมภายในมุ่งหมายให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่า ด้วยการกำกับการใช้ทรัพยากรทุกประเภทขององค์กรทั้ง คน เงิน เวลา ทรัพย์สิน วัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประหยัด ได้ผลคุ้มค่า และบรรลุเป้าหมายที่ผู้บริหารขององค์กร กำหนดไว้ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรมีกำไร และการดูแลป้องกันระงับรักษาทรัพยากรทุก ประเภทให้อยู่ในสภาพที่พร้อมสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ และให้ปลอดจากการรั่วไหล สิ้นเปลือง สูญเปล่า หรือการกระทำทุจริตของพนักงาน หรือผู้บริหาร และหากมีความเสียหายเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความ สูญเปล่าอย่างหนึ่งอย่างใด หรือโดยการกระทำอันมิเจตนาทุจริต ก็ช่วยให้ทราบถึง ความเสียหายนั้นได้โดยเร็ว ที่สุด

2) ด้านการรายงานทางการเงิน รายงานหรืองบการเงิน ไม่ว่าจะเป็นรายงานที่ใช้ภายใน หรือภายนอกองค์กร ต้องมีความเชื่อถือได้ และทันเวลาเพื่อให้เป็นรายงานที่น่าเสนอข้อมูลสารสนเทศ ที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา และการตัดสินใจทางธุรกิจ ของนักบริหาร เจ้าหน้าที่ผู้ถือหุ้น และผู้ลงทุนโดยทั่วไป

3) ด้านการปฏิบัติให้เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ และนโยบาย การปฏิบัติงาน หรือการดำเนินธุรกิจ สอดคล้องหรือเป็นไปตามบทบัญญัติ หรือข้อกำหนดของกฎหมาย นโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ โครงการ หรือแผนงาน มติคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร หรือองค์กรบริหารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน หรือเกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเสียหายใดๆ จากการละเว้นการปฏิบัติ ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ เหล่านั้น

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารการเงิน

สุมาลี (อุณหะนันท์) จิระมิตร (2547) ได้ให้สรุปหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารการเงิน ประกอบด้วย 3 เรื่องดังนี้

1) หน้าที่วางแผนทางการเงินผู้บริหารงานการเงินต้องทำงานร่วมกับผู้บริหารงานด้านอื่นของธุรกิจในการวางแผนธุรกิจเพื่อนำมาปฏิบัติสำหรับหน้างานการเงินอื่นต่อไป การทำหน้าที่ การวางแผนทางการเงินนั้น ผู้บริหารการเงินต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- การวิเคราะห์ทางการเงิน
- การวางแผนกำไร
- การพยากรณ์ทางการเงิน การจัดทำงบการเงินและงบกระแสเงินสด

2) หน้าที่บริหารสินทรัพย์หรือจัดสรรเงินทุน การดำเนินธุรกิจต้องการผลตอบแทนที่ดี ผู้บริหารงานการเงินจึงมีหน้าที่พิจารณาการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ ติดตามประเมินผลการใช้สินทรัพย์เหล่านั้นให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผลงานตามแผนที่วางไว้นั้นคือผู้บริหารงานการเงินมีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ทั้งสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

- การพิจารณาการลงทุน
- การพิจารณาการลงทุนภายใต้ความไม่แน่นอน
- การบริหารทุนหมุนเวียน
- การบริหารเงินสดและหลักทรัพย์
- การบริหารลูกหนี้
- การบริหารสินค้าคงเหลือ

3) หน้าที่จัดหาเงินทุนเมื่อได้มีการวางแผนธุรกิจและได้มีการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เพื่อให้ได้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนตามแผนแล้วผู้บริหารงานการเงินมีหน้าที่จัดหาเงินทุนให้เพียงพอ กับความต้องการใช้เงินลงทุนเพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ในการจัดหาเงินทุน ผู้บริหารงานการเงินควรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องต่างๆ ดังนี้

- ตลาดการเงิน

- แหล่งเงินทุนระยะสั้น
- แหล่งเงินทุนระยะยาว
- นโยบายเงินปันผล
- โครงสร้างเงินทุนและต้นทุนเงินลงทุนและควรมีความสัมพันธ์อันดีกับแหล่งเงินทุน

2.7 ประมวลผลแนวคิด

การดำเนินการระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนเป็นการดำเนินงานภายใต้การนำแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการที่ประกอบไปด้วยการวางแผนการจัดองค์กร และการจูงใจภาวะผู้นำรวมทั้งการสื่อสารระหว่างบุคคล การดำเนินงานภายใต้ระบบบัญชีที่เหมาะสม ตลอดจนการควบคุมระบบพร้อมทั้งนำแนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารการเงินที่ประกอบไปด้วยหน้าที่วางแผนทางการเงิน เช่น การวิเคราะห์ทางการเงิน การวางแผนกำไร การพยากรณ์ทางการเงิน การจัดทางการเงินและงบกระแสเงินสด รวมทั้งหน้าที่บริหารสินทรัพย์หรือจัดสรรเงินทุน เช่น การพิจารณาการลงทุน การพิจารณาการลงทุนภายใต้ความไม่แน่นอน การบริหารทุนหมุนเวียน แหล่งเงินทุนระยะยาวนโยบายเงินปันผลโครงสร้างเงินทุนและต้นทุนเงินลงทุน การบริหารลูกหนี้การบริหาร สินค้าคงเหลือ ตลอดจนหน้าที่จัดหาเงินทุนเมื่อได้มีการวางแผนธุรกิจ เช่น ตลาดการเงิน แหล่งเงินทุนระยะสั้น การบริหารเงินสดและหลักทรัพย์ โดยนำหลักวิชาการดังกล่าวมาบูรณาการร่วมกับ แนวคิดการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัฒนิกา พรหมประเสริฐ (2554) ได้ศึกษาศักยภาพของการเป็นสถาบันการเงินชุมชนอย่างยั่งยืนบ้านใหม่พัฒนา ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่าการศึกษาศักยภาพด้านโครงสร้างแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน และด้านคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน ผลการศึกษาศักยภาพด้านโครงสร้างของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน พบว่า สมาชิกมีศักยภาพในการให้บริการในระดับปานกลาง ส่วนที่ 2 สมาชิกมีศักยภาพด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชนในระดับดี และส่วนที่ 3 มีศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆของสถาบันการเงินชุมชนในระดับดี ผลการศึกษาด้านโครงสร้างของคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนพบว่า การบริหารสถาบันการเงินชุมชนของคณะกรรมการ มีศักยภาพในการบริหารงานในระดับดี ส่วนที่ 2 ด้านความรู้ความเข้าใจคณะกรรมการมีศักยภาพในระดับดี และส่วนที่ 3 คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนมีศักยภาพในการมีส่วนร่วมกับสถาบันการเงินชุมชนในระดับดีการศึกษาศักยภาพด้านผลการดำเนินงาน พบว่า สมาชิกมีการฝากเงินเพิ่มขึ้น มีศักยภาพในระดับดี สำหรับการกู้ยืมเงินมีสัดส่วนการกู้ยืมลดลง มีศักยภาพในการกู้ยืมระดับดี นอกจากนี้สถาบันการเงินชุมชนไม่พบปัญหาหนี้ค้างชำระ มีการติดตามตรวจสอบการชำระคืนเงินกู้อย่างต่อเนื่อง แสดงว่าสถาบันการเงินชุมชนมีศักยภาพด้านผลการดำเนินงานในระดับดี

นิกร ศิริอุดม (2552) ได้ศึกษาการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหนองบัวโคก หมู่ที่ 1 ตำบลหนองบัวโคก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่าสถาบันการเงินได้รับการยอมรับในระดับดี

เนื่องจากการบริหารจัดการแยกเป็นรายด้าน 3 ด้าน เมื่อพิจารณาแต่ละด้านแล้ว พบว่า ด้านที่ได้รับการยอมรับมากที่สุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณเงินทุนและทรัพยากรคิดเป็นร้อยละ 91.3 และน้อยที่สุดด้านความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการและการให้บริการสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 89.4 ปัญหาอุปสรรคที่พบคือ ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถาบันการเงินอื่น ขาดการตรวจสอบและประเมินผลไม่ได้รับการสนับสนุนจากภายนอกจากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า สถาบันการเงินชุมชนได้รับการยอมรับด้านความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการและการให้บริการสมาชิกน้อยที่สุดหน่วยงานของรัฐควรประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ความรู้การดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนและประโยชน์ที่จะได้รับแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไปและควรให้คณะกรรมการไปศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถาบันการเงินอื่นที่ประสบผลสำเร็จหรือธนาคารรวมทั้งการประสานงานและบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเพื่อขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณและวิชาการ ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคง โปร่งใสและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกและประชาชนทั่วไป

กมลลักษณ์ ดิษยพันธ์ (2545) ได้ศึกษาศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการและสมาชิกยังขาดความรู้เรื่องกองทุนหมู่บ้านในหลายๆ ด้าน และมีความเข้าใจไม่ตรงกัน มีการแจ้งข่าวสารแก่สมาชิกน้อยเกินไป คณะกรรมการบางท่านมีตำแหน่งทางสังคมที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาดูแลกองทุนอย่างเต็มที่ คณะกรรมการยังขาดความรู้ความสามารถขาดความชำนาญในการพิจารณาเงินกู้และแบ่งสัดส่วนการกู้เงินให้เหมาะสม รวมถึงการจัดทำบัญชี และคณะกรรมการส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการกองทุน ระเบียบต่างๆ ของกองทุนฯ บัญชีตอสาไม่สามารถให้ความช่วยเหลือให้ความรู้ต่าง ๆ แก่คณะกรรมการกองทุนได้ เนื่องจากบัญชีตอสาไม่ค่อยมีบทบาทและไม่มีส่วนช่วยเหลือกองทุนเลย อีกทั้งความร่วมมือในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านมีน้อยและขาดการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานของรัฐบาล และคณะกรรมการ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดพลาด ดังนี้จึงได้เสนอแนะให้หน่วยงานที่ดูแลกองทุนหมู่บ้านจัดจ้างเจ้าหน้าที่ไปดูแลให้ความรู้แก่คณะกรรมการ และในการศึกษาครั้งต่อไป ควรให้ระยะเวลาแก่สมาชิกในหมู่บ้านไปศึกษาความเป็นมาของข้อมูลต่างๆ ก่อน ควรจัดจ้างพนักงานบัญชีมาช่วยเหลือในด้านการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านให้เป็นระบบ

บุศรา คงศักดิ์ (2546) ได้วิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ : กรณีศึกษาอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้จัดทำบัญชีมิได้มีพื้นฐานความรู้การจัดทำบัญชีโดยตรงมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับสมุดบัญชีและเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชีและยังขาดความเข้าใจในการบันทึกรายการให้ถูกต้อง เนื่องจากการฝึกอบรมในเบื้องต้นมีระยะเวลาจำกัดผู้เข้ารับการอบรมไม่เข้าใจศัพท์ทางด้านการบัญชีนอกจากนี้การจัดทำบัญชีตามคู่มือการจัดทำบัญชีและรายงานมีค่าใช้จ่ายสูงและไม่สะดวกต่อการจัดเก็บเอกสาร

ปริญญ์ ชีวะเกตุ (2545) ได้วิจัยเรื่องแนวปฏิบัติทางบัญชีสำหรับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนในเขตตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีกองทุนหมู่บ้านทั้งหมด 14 กองทุนและชุมชนทั้งหมด 1 กองทุน แต่ละแห่งมีคณะกรรมการทั้งหมด 9-15 คนดำเนินการบางหมู่บ้านอาจ

มีผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาเพิ่มเติมกองทุนหมู่บ้านและเขตพื้นที่นี้ทั้งหมดได้รับการพิจารณาจัดสรรจำนวนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาทแล้วแต่งวดอนุมัติของการจัดสรรกองทุนหมู่บ้านไม่เหมือนกันเนื่องจากการจัดตั้งกองทุนไม่พร้อมกันและเมื่อได้รับเงินจัดสรรแล้วบางหมู่บ้านได้มีการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนคือ การปล่อยเงินกู้ให้กับสมาชิกของกองทุน เพื่อนำไปใช้จ่ายในกิจกรรมคือ การพัฒนาอาชีพ การสร้างงาน การสร้างรายได้ ลดรายจ่ายและการบรรเทาเหตุฉุกเฉินวงเงินขอกู้ให้เป็นไปตามแต่ละแห่งกำหนด แต่การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งสูงสุดไม่เกิน 50,000 บาท เงื่อนไขและวิธีการแต่ละให้เป็นไปตามแต่ละกองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่งกำหนด กองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่งเมื่อมีการปล่อยเงินกู้และรับชำระหนี้จากลูกหนี้แล้วก็มี การปล่อยกู้รายอื่นต่อไป

วนิดา กุลสุ (2545) ได้วิจัยเรื่อง ระบบบัญชีที่เหมาะสมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ : กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็น โครงการใหม่ ในครั้งแรกนั้นกรมบัญชีกลางได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานโดยกำหนดให้บันทึกบัญชีแบบรวม กิจกรรมทั้งกิจกรรมเงินออมและเงินกองทุน 1 ล้านบาท ต่อมาได้มีการพัฒนาระบบบัญชีโดยใช้บันทึกบัญชีตามแบบแยกกิจกรรมเพื่อให้สามารถวัดผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมได้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

โครงการ “ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่” เป็นโครงการที่ต้องการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง โดยได้ดำเนินงานโครงการในระยะเวลาทั้งสิ้น 12 เดือน แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2556 จนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 และระยะที่ 2 เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2557 ถึง 31 สิงหาคม 2557 (ขยายเวลาถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557) โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

3.1 ขอบเขตและวิธีการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษาได้แก่ การศึกษาประเด็นบริบทชุมชน การพัฒนาระบบการบริหารสถาบันการเงินชุมชน และการพัฒนาระบบการจัดการการเงิน และบัญชี ของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีแนวทางดำเนินงานดังนี้

- กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจระหว่างทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชน
- กิจกรรมที่ 2 เวทีการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน
- กิจกรรมที่ 3 เวทีทบทวนบริบทชุมชน (เชิงลึก)
- กิจกรรมที่ 4 การวิเคราะห์ตัวเอง (SWOT) ของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง
- กิจกรรมที่ 5 วางแผนจัดเก็บข้อมูลชุมชน
- กิจกรรมที่ 6 วางแผนจัดเก็บข้อมูลชุมชน (เพิ่มเติม)
- กิจกรรมที่ 7 วางแผนจัดเก็บข้อมูลชุมชน (เพิ่มเติม)
- กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมการจัดเก็บข้อมูลสถาบันการเงินชุมชน
- กิจกรรมที่ 9 กิจกรรมการวางแผนการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชี
- กิจกรรมที่ 10 กิจกรรมการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีครั้งที่ 1
- กิจกรรมที่ 11 กิจกรรมการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีครั้งที่ 2
- กิจกรรมที่ 12 กิจกรรมรายงานผลข้อมูลจากการศึกษาระบบบัญชีและการเงิน
- กิจกรรมที่ 13 กิจกรรมการวางระบบบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน
- กิจกรรมที่ 14 เวทีทดลองใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง
- กิจกรรมที่ 15 เวทีติดตามการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการครั้งที่ 1
- กิจกรรมที่ 16 เวทีติดตามการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการครั้งที่ 2
- กิจกรรมที่ 17 เวทีติดตามการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการครั้งที่ 3
- กิจกรรมที่ 18 เวทีกิจกรรมส่งเสริมการออมของเยาวชนในชุมชนบ้านหลวง
- กิจกรรมที่ 19 เวทีสรุปผลการใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง
- กิจกรรมที่ 20 เวทีเตรียมสรุปผลนำเสนอและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงานร่วมกับชุมชน

กิจกรรมที่ 21 เวทีสรุปข้อมูลพร้อมประชาคมสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

กิจกรรมที่ 22 เวทีนำเสนอและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงานร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

3.2 กลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัย

สมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

3.3 สถานที่ดำเนินการวิจัย

สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

3.4 ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย 12 เดือน ตั้งแต่เดือนกันยายน 2556 – เดือนสิงหาคม 2557 ขยายระยะเวลาถึงเดือนพฤศจิกายน 2557

3.5 เครื่องมือในการวิจัย

1. การจัดเวทีประชุม
2. การสังเกต
3. การบันทึกเสียง
4. เขียนบันทึก
5. เขียน Mind mapping
6. บันทึกภาพกิจกรรม

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การจัดเวทีการประชุม
2. การสัมภาษณ์
3. แบบสอบถาม
4. แบบสัมภาษณ์

3.7 การศึกษาข้อมูลของสถาบันการเงินชุมชน

โครงการระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโครงการที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการร่วมกันออกแบบระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงิน จากการประชุมทีมวิจัยเห็นพ้องต้องกันว่า ก่อนที่จะวางระบบการบริหารของสถาบัน ควรมีการศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบัน และระบบการบริหารงานของสถาบันการเงิน ตลอดจนภาพลักษณ์ในสายตาของลูกค้าและผู้ให้บริการ เพื่อที่จะได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวางแผนเพื่อพัฒนา

ระบบการจัดการต่อไป โดยเริ่มจากการจัดทำ Action plans ร่วมกันของทีมวิจัย จากการประชุมร่วมกันจำนวน 3 ครั้งได้ข้อสรุปว่า จะใช้เครื่องมือคือแบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยจะมีการเก็บข้อมูลของสมาชิกภายในชุมชนทุกหลังคาเรือนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ซึ่งแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สัมภาษณ์จากคณะกรรมการของสถาบันการเงินเพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสถาบันการเงิน โดยได้แบ่งประเด็นการออกแบบสัมภาษณ์เป็น 3 ประเด็นคือ
 ประเด็นที่ 1 เป็นประเด็นเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนของคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนใน 6 ด้านคือ

1. ด้านบริหารงานทั่วไปและการจัดการองค์กร
2. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ
3. ด้านการเงินและบัญชี
4. ด้านงานบริการสมาชิกได้แก่ เงินให้กู้ยืม เงินรับฝาก และหุ้นเรือนหุ้น
5. ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
6. ด้านการควบคุมการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์

ประเด็นที่ 2 เป็นประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลด้านธุรกิจของสถาบันการเงินชุมชน

ประเด็นที่ 3 เป็นประเด็นของปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชน

ชุดที่ 2 แบบสอบถาม ซึ่งจะเก็บข้อมูลจากสมาชิกและผู้ที่ใช้บริการสถาบันการเงินชุมชน ทั้งที่อาศัยอยู่ในชุมชนและนอกชุมชน จำนวน 500 คน โดยได้แบ่งประเด็นการสอบถามเป็น 3 ประเด็นคือ

ประเด็นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีข้อย่อในการเก็บข้อมูล 17 ข้อครอบคลุมทั้งบริบทครอบครัวจนถึงบริบทของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจรายบุคคล

ประเด็นที่ 2 เป็นประเด็นด้านความพึงพอใจในการบริหารและระบบการบริหารงานของสถาบันการเงินชุมชน ซึ่งเป็นประเด็นที่ค่อนข้างให้รายละเอียดในเรื่องของความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนชุดปัจจุบัน ซึ่งประเด็นดังกล่าวหลังจากที่เราได้รวมออกแบบการเก็บข้อมูลก็มีการนำระบบ Rating Scale เข้ามาวัดระดับความพึงพอใจของสมาชิกที่ตอบโดยมีการปรึกษาหารือร่วมกันในเรื่องการใช้การวัดระดับ Rating Scale ว่าควรจะมีการวัดระดับเป็น 4 ระดับ หรือ 5 ระดับ โดยทางทีมวิจัยวิชาการได้ไปหาข้อมูลมาแล้วนำเสนอในที่ประชุมในการประชุมครั้งที่ 3 ถึงเรื่องระหว่างความแตกต่างของการวัดระดับ Rating Scale 4 หรือ 5 ระดับ โดยทางทีมวิจัยวิชาการได้ให้ข้อมูลที่ทีมวิจัยชุมชนดังนี้ ตามหลักการวิชาการ การวัด Rating Scale เป็นการให้น้ำหนักความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการให้น้ำหนักถ้าหากใช้การวัดแบบ 4 ระดับจะได้ข้อมูลออกมาในรูปแบบที่เห็นถึงความพอใจหรือไม่พอใจอย่างชัดเจน แต่ถ้าเป็น 5 ระดับก็จะได้ข้อมูลที่เป็นกลางๆอาจไม่ตัดสินใจในด้านใดด้านหนึ่งในการให้น้ำหนักความคิดเห็น ซึ่งทางทีมวิจัยชุมชนตัดสินใจว่าต้องกันว่าจะใช้มาตราวัด Rating Scale เป็น 5 ระดับ แต่จะให้มีการกำหนดของระดับเริ่มจาก 0,1,2,3,4 เพื่อเพิ่มความชัดเจนของข้อคิดเห็น แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์ยังให้ใช้ระดับตัวเลขเป็น 1,2,3,4,5

ประเด็นที่ 3 เป็นประเด็นข้อเสนอแนะ เช่น ข้อเสนอแนะด้านการให้บริการเงินฝาก ข้อเสนอแนะด้านการให้สินเชื่อ ข้อเสนอแนะด้านการให้บริการรับชำระค่าสาธารณูปโภค ข้อเสนอแนะด้านการโอนเงินและข้อเสนอแนะในการบริหารงาน

การเก็บแบบสอบถาม โดยทางทีมวิจัยชุมชนได้เสนอให้มีการนำเด็กเยาวชนของโรงเรียนบ้านหลวงเข้าร่วมเก็บแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความสะดวกเนื่องจากมีสมาชิกค่อนข้างมากและในการเก็บแบบสอบถามหากมีนักเรียนเข้ามาช่วยจะทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานโดยมีการแบ่งทีมเก็บข้อมูลตามคุ้มบ้านและมีคนรับผิดชอบในการเก็บข้อมูลอย่างชัดเจนโดยการเก็บแบบสอบถามใช้ในการเก็บประมาณ 2 อาทิตย์ โดยทีมวิจัยที่รับผิดชอบในการกำกับการเก็บแบบสอบถาม คือ คุรุณฉัตร (ผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชน) โดยได้มีการคัดเลือกเด็กในระดับช่วงชั้น ป.4 - ม.3 จำนวน 15 คน โดยใช้หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกคือเป็นเด็กที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี และต้องเป็นเด็กที่อยู่ในชุมชนบ้านหลวงมีทักษะด้านการสื่อสารที่ดี

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ (SPSS)

3.8 การศึกษาระบบการจัดการทางการเงินและบัญชี

การศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีของสถาบันการเงิน โดยทีมวิจัยได้นำนักศึกษาสาขาการบัญชีมาร่วมลงพื้นที่ โดยคัดเลือกนักศึกษาที่สนใจมาร่วมในการตรวจสอบและสอบถามระบบการเงินและบัญชีของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ก่อนที่จะลงพื้นที่ได้นัดนักศึกษาทั้งหมดโดยเล่าถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรมการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีให้นักศึกษาเข้าใจ หลังจากนั้นได้แบ่งนักศึกษาเป็นสองกลุ่มหนึ่ง กลุ่มหนึ่งมีหน้าที่สอบถามยอดตามหลักฐานของสถาบันการเงิน อีกกลุ่มหนึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบและสอบถามระบบบัญชี โดยนักศึกษาในแต่ละกลุ่มก็จะแบ่งงานภายในแต่ละกลุ่ม และวางแผนการลงพื้นที่ของแต่ละกลุ่ม

3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive method) โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลเพื่อให้สามารถอธิบายถึงการพัฒนาระบบการจัดการ การเงิน และบัญชี ตลอดจนการพัฒนาระบบการบริหารสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงโดยอาศัยวิธีการตีความ สรุปความจากการจัดเวทีประชุมรวบรวมวิธีการประเด็นต่างๆ ที่ทีมวิจัยได้พบประสบจากการดำเนินการวิจัยรวมถึงการใช้ค่าสถิติอย่างง่ายในการอธิบายลักษณะทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ

โดยการนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับของเนื้อหา

- คำร้อยละ

- ค่าเฉลี่ย แล้วเทียบกับเกณฑ์การประเมินค่าการวัดระดับความสำคัญของปัจจัยตามหลักการของลิเคอร์ท (Likert's Five Rating Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

พอใจมากที่สุด	5	คะแนน
พอใจมาก	4	คะแนน
พอใจปานกลาง	3	คะแนน
พอใจน้อย	2	คะแนน
ไม่พอใจ	1	คะแนน

คะแนนเฉลี่ยที่ได้จะนำมาแบ่งเป็นช่วงๆ เพื่อพิจารณาตัวแปร โดยใช้วิธีหาค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย (Weight Mean Score) ของคุณลักษณะในแต่ละปัจจัย โดยใช้สูตรที่จรัส (2527, หน้า 35 – 36, อ้างถึงใน พิกุล สัจจามรรค, 2548) ใช้ในการคำนวณ คือ

$$WMS = \frac{5F_1 + 4F_2 + 3F_3 + 2F_4 + 1F_5}{TNR}$$

เมื่อ WMS คือ ขนาดของข้อมูลตัวอย่าง

F_1 คือ จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่า พพอใจมากที่สุด

F_2 คือ จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่า พพอใจมาก

F_3 คือ จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่า พพอใจปานกลาง

F_4 คือ จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่า พพอใจน้อย

F_5 คือ จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่า ไม่พอใจ

TNR คือ จำนวนของผู้ที่ให้ข้อมูลทั้งหมด

โดยคำนวณค่าคะแนนค่าเฉลี่ยจากสูตรที่ จรัส (2527, หน้า 35 - 36, อ้างถึงใน พิกุล สัจจามรรค, 2548) ใช้คือ

$$\begin{aligned} \text{ขนาดของชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

เมื่อได้คะแนนเฉลี่ยแล้ว นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ในการแสดงออก ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลไม่มีความพึงพอใจ

3.10 รายละเอียดการดำเนินงานตามกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจระหว่างทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชน

หลังจากที่ทีมวิจัยมหาวิทยาลัยได้เดินทางไปสำรวจพื้นที่ตำบลโหล่งขอด ทำให้ได้ทราบข้อมูลพื้นฐานของชุมชนบ้านหลวง ทราบข้อมูลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ปัญหา อุปสรรค จนนำไปสู่การร่วมกันเรียนรู้ในการทำงานวิจัยร่วมกันในประเด็นระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นเพื่อให้การทำงานร่วมกันมีทิศทางและวัตถุประสงค์เดียวกันจึงได้มีการทำความเข้าใจในประเด็นวิจัยตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดตลอดจนการแบ่งบทบาทและหน้าที่ระหว่างทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชน ซึ่งการติดต่อในการลงพื้นที่ผ่านทาง นางจำเรียน ไชยงค์ (เลขานุการสถาบัน) เป็นทีมวิจัยชุมชน เพื่อนัดทีมวิจัยในการลงพื้นที่ดำเนินกิจกรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

6 กันยายน 2556

วัตถุประสงค์

เพื่อทำความเข้าใจในประเด็นวิจัยตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดตลอดจนการแบ่งบทบาทและหน้าที่ระหว่างทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชน

ขั้นตอนดำเนินการ

1. เริ่มจากการโทรศัพท์นัดหมาย นางจำเรียน ไชยงค์ (เลขานุการสถาบัน) เพื่อนัดทีมวิจัยในการลงพื้นที่ดำเนินกิจกรรม
2. เข้าพบกลุ่มทีมวิจัยชุมชนเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในประเด็นวิจัยตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดตลอดจนการแบ่งบทบาทและหน้าที่ระหว่างทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชน
3. ทำการประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในประเด็นวิจัยตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดตลอดจนการแบ่งบทบาทและหน้าที่ระหว่างทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชน

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ทำให้ทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชนได้รับทราบร่วมกันและเข้าใจตรงกันในประเด็นวิจัยตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดตลอดจนการแบ่งบทบาทและหน้าที่ระหว่างทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชนเพื่อเป็นการต่อยอดสู่การลงพื้นที่จัดเวทีครั้งต่อไป

กิจกรรมที่ 2 เวทีการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน

หลังจากที่ได้ทำการชี้แจงทำความเข้าใจตรงกันในประเด็นวิจัยตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด ตลอดจนการแบ่งบทบาทและหน้าที่ระหว่างทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชนจึงทำให้มีการนำข้อมูล ปัญหาที่เกิดขึ้นมาดำเนินการต่อขอคิดเป็นการวางแผนในการจัดทำระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของ สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงร่วมกัน

ระยะเวลาดำเนินการ

20 กันยายน 2556

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทำการวางแผนการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม
2. ออกแบบการทำงานร่วมกับทีมวิจัยชุมชนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทชุมชน

ขั้นตอนดำเนินการ

1. เริ่มจากการโทรศัพท์นัดหมายนางจำเรียน ไชยรงค์ (เลขานุการสถาบัน) ซึ่งเป็นคนจับเคลื่อน งานคนสำคัญในพื้นที่ และขอให้แจ้งให้กับคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงที่เป็นทีมวิจัยร่วม (ทีมวิจัยชุมชน) เข้าร่วมประชุม
2. ทีมวิจัยวิชาการและทีมวิจัยสถาบันร่วมกันวางแผนวางแผนการปฏิบัติงานของแต่ละกิจกรรม โดยจัดลำดับกิจกรรมที่จำเป็นต้องดำเนินการก่อน-หลัง
3. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านความเหมาะสมของกิจกรรม

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

1. เกิดการวางแผนการดำเนินขั้นตอนการวางระบบร่วมกันระหว่างทีมวิจัยวิชาการและทีมวิจัยชุมชน
2. เกิดรูปแบบการทำงานที่อิงกับบริบทชุมชนเป็นสำคัญ

กิจกรรมที่ 3 เวทีทบทวนบริบทชุมชน (เชิงลึก)

หลังจากที่ทีมวิจัยได้ทำการวางแผนการทำงานร่วมกันของทีมวิจัยวิชาการและทีมวิจัยชุมชน เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในการเข้ามาดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในชุมชนของทีมวิจัยส่งผลให้เกิดเวทีทบทวน บริบทชุมชน (เชิงลึก) มีการร่วมเสวนาข้อมูลบริบทชุมชนตลอดจนประวัติของกลุ่มสถาบันการเงินชุมชน บ้านหลวงว่ามีที่มาและความเป็นมาอย่างไร โดยจากช่วงแรกที่เคยได้ลงไปสัมภาษณ์ทีมวิจัยชุมชนทำให้ทราบ ข้อมูลพื้นฐานมาพอสมควรแต่การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมเพื่อทบทวนข้อมูลที่ได้ก่อนหน้านี้จากการ ลงพื้นที่ ตลอดจนการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติชุมชนและรวมไปถึงการสร้างความเข้าใจในการเข้ามา ดำเนินงานวิจัยท้องถิ่นในชุมชนของทีมวิจัยไปในตัว

ระยะเวลาดำเนินการ

4 ตุลาคม 2556

วัตถุประสงค์

เพื่อทบทวนข้อมูลบริบทชุมชนตลอดจนประวัติของกลุ่มสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงว่ามีที่มา และความเป็นมาอย่างไร

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แนะนำทีมวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่ และทีมวิจัยชุมชน

ต่อผู้เข้าร่วมประชุม

2. ทบทวนวัตถุประสงค์และความเป็นมาของการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นในครั้งนี้ร่วมกัน
3. เปิดประเด็นการประชุมและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดและร่วมให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการและร่วมเสวนาเกี่ยวกับการทบทวนบริบทชุมชน(เชิงลึก)
4. สรุปผลการประชุม

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

1. ทราบข้อมูลของชุมชนบ้านหลวงอย่างละเอียด
2. ได้ข้อมูลของสถาบันการเงินเพิ่มเติม เช่น ระเบียบของสถาบันการเงิน ปริมาณเงินรับฝาก ปริมาณเงินให้กู้ยืมการเงินในปีที่ผ่านมา การลงทุนของสถาบันการเงิน เป็นต้น
3. ร่วมกันวางแผนในการเก็บข้อมูลชุมชน

กิจกรรมที่ 4 การวิเคราะห์ตัวเอง(SWOT) ของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

ระยะเวลาดำเนินการ

11 ตุลาคม 2556

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์ห้วงอ้อมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงในด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการออกแบบระบบการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แนะนำวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมและกระบวนการการทำ SWOT
2. ดำเนินกระบวนการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการสถาบันการเงิน
3. เปิดโอกาสให้ทีมวิจัยร่วมทบทวนข้อมูล
4. สรุปผลการประชุม

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

กิจกรรมที่ 5 วางแผนจัดเก็บข้อมูลชุมชน

ระยะเวลาดำเนินการ

24 ตุลาคม 2556

วัตถุประสงค์

เพื่อทำการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลชุมชนในทุกๆ ด้านเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวิเคราะห์ชุมชน

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แนะนำวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมและกระบวนการวางแผนจัดเก็บข้อมูลชุมชน
2. ดำเนินกระบวนการออกแบบหัวข้อการเก็บข้อมูลชุมชนร่วมกันกับทีมวิจัยชุมชน
3. เปิดโอกาสให้ทีมวิจัยร่วมทบทวนข้อมูล
4. สรุปผลการประชุม

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้ข้อมูลในแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนที่หนึ่งเป็นข้อมูลทั่วไป ส่วนที่สองเป็นการสอบถามความพึงพอใจของผู้ตอบ ซึ่งทีมวิจัยวิชาการจะเป็นผู้จัดทำแบบสอบถามโดยจะมานำเสนอในการประชุมในครั้งต่อไป

กิจกรรมที่ 6 วางแผนจัดเก็บข้อมูลชุมชน (เพิ่มเติม)

ระยะเวลาดำเนินการ

8 พฤศจิกายน 2556

วัตถุประสงค์

เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้จัดทำเบื้องต้นมาพิจารณาร่วมกัน

ขั้นตอนดำเนินการ

1. ทีมวิจัยวิชาการได้แจกตัวอย่างแบบสอบถามที่ทำมาเบื้องต้นโดยทีมวิจัยชุมชนได้ร่วมกันเปลี่ยนแปลง แก้ไข ให้เหมาะสม
2. ร่วมกันวางแผนการเก็บข้อมูล
3. สรุปผลการประชุม

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

1. ทีมวิจัยชุมชนขอปรับแก้บางข้อ บางคำเพื่อให้ง่ายต่อการตอบแบบสอบถามของชุมชน
2. จากการประชุมทีมวิจัยได้ตกลงว่าจะมอบหมายให้ทางวิจัยชุมชนเป็นผู้วางแผนการเก็บข้อมูล โดยทีมวิจัยชุมชนต้องการที่จะเก็บข้อมูลทุกครัวเรือนในหมู่ที่ 6 และหมู่บ้านใกล้เคียง

กิจกรรมที่ 7 วางแผนจัดเก็บข้อมูลชุมชน (เพิ่มเติม)

ระยะเวลาดำเนินการ

22 พฤศจิกายน 2556

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำแบบสอบถามที่ทีมวิจัยวิชาการแก้ไขแล้วมาพิจารณาร่วมกัน
2. เพื่อวางแผนการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แจกแบบสอบถามให้ทีมวิจัยได้พิจารณาร่วมกัน
2. ทีมวิจัยชุมชนเป็นผู้นำเสนอวิธีการเก็บข้อมูล
3. สรุปผลการประชุม

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

1. ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์
2. ทีมวิจัยชุมชนได้วางแผนการเก็บข้อมูลโดยได้มีการนำเยาวชนในโรงเรียนบ้านหลวงเป็นผู้แจกและเก็บแบบสอบถาม โดยมีคุณครูมณีสรณ์ (ผู้จัดการสถาบันการเงิน) เป็นผู้รับผิดชอบ

กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมการจัดเก็บข้อมูลสถาบันการเงินชุมชน

ระยะเวลาดำเนินการ

13 ธันวาคม 2556

วัตถุประสงค์

เพื่อทำการลงพื้นที่ร่วมกับทีมวิจัยในการเก็บข้อมูลการวิเคราะห์ชุมชน

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แบ่งทีมเยาวชนในการเก็บข้อมูลชุมชน
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลชุมชน
3. นำแบบสอบถามที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

กิจกรรมที่ 9 กิจกรรมการวางแผนการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชี

ระยะเวลาดำเนินการ

15 มกราคม 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาวางแผนการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

ขั้นตอนดำเนินการ

1. คัดเลือกนักศึกษาสาขาที่สนใจมาร่วมในการตรวจสอบและสอบทานระบบการเงินและบัญชีของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง
2. เล่าวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรมการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีให้นักศึกษาเข้าใจ
3. แบ่งนักศึกษาเป็นสองกลุ่มหนึ่ง กลุ่มหนึ่งมีหน้าที่สอบทานยอดตามหลักฐานของสถาบันการเงิน อีกกลุ่มหนึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบและสอบทานระบบบัญชี
4. แบ่งงานภายในแต่ละกลุ่ม
5. วางแผนการลงพื้นที่ของแต่ละกลุ่ม

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้ทีมนักศึกษาที่มาร่วมในการตรวจสอบและสอบทานระบบการเงินและบัญชีของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

กิจกรรมที่ 10 กิจกรรมการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีครั้งที่ 1

ระยะเวลาดำเนินการ

24 มกราคม 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ณ ปัจจุบัน

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แนะนำตัวผู้เข้าร่วมประชุม และ แนะนำนักศึกษาที่มาร่วมในการศึกษาค้างนี้
2. เล่าวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรมการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีครั้งที่ 1
3. อธิบายชี้แจงรายละเอียดของการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีครั้งที่ 1 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิด
4. ร่วมกันกับทีมวิจัยวิชาการและวิจัยชุมชนศึกษาข้อมูลระบบการจัดการการเงินและบัญชี
5. สรุปผลการประชุม

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้รับทราบข้อมูลระบบการจัดการการเงินและบัญชีของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ณ ปัจจุบัน

กิจกรรมที่ 11 กิจกรรมการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีครั้งที่ 2

ระยะเวลาดำเนินการ

7 กุมภาพันธ์ 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แนะนำตัวผู้เข้าร่วมประชุมและแนะนำนักศึกษาที่มาร่วมในการศึกษาค้างนี้
2. เล่าวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรมการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชี
3. อธิบายชี้แจงรายละเอียดของการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชี เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
4. ร่วมกันกับทีมวิจัยวิชาการและวิจัยชุมชนศึกษาข้อมูลระบบการจัดการการเงินและบัญชี
5. สรุปผลการประชุม

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้รับทราบข้อมูลระบบการจัดการการเงินและบัญชีของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ณ ปัจจุบัน

กิจกรรมที่ 12 กิจกรรมรายงานผลข้อมูลจากการศึกษาระบบบัญชีและการเงิน

ระยะเวลาดำเนินการ

20 กุมภาพันธ์ 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อรายงานผลข้อมูลจากการศึกษาระบบบัญชีและการเงินจากการศึกษาระบบการจัดทำบัญชีและการเงินทั้ง 2 ครั้ง

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แนะนำตัวผู้เข้าร่วมประชุม
2. เล่าวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรมรายงานผลข้อมูลจากการศึกษาระบบบัญชีและการเงินจากการศึกษาระบบการจัดทำบัญชีและการเงินทั้ง 2 ครั้ง
3. อธิบายชี้แจงรายละเอียดของผลการศึกษาระบบข้อมูลจากการศึกษาระบบบัญชีและการเงินจากการศึกษาระบบการจัดทำบัญชีและการเงินทั้ง 2 ครั้งพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
4. สรุปผลการประชุม

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้รับทราบผลข้อมูลจากการศึกษาระบบบัญชีและการเงินจากการศึกษาระบบการจัดทำบัญชีและการเงินทั้ง 2 ครั้ง ซึ่งในที่ประชุมเห็นร่วมกันว่ากิจกรรมที่ควรจะทำต่อไปคือการแก้ไข ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน ซึ่งทีมวิจัยวิชาการจะเป็นผู้นำระเบียบข้อบังคับจากสถาบันการเงินอื่นๆ มาเสนอต่อที่ประชุมในครั้งต่อไป

กิจกรรมที่ 13 กิจกรรมการวางระบบการบริหารสถาบันการเงินชุมชน

ระยะเวลาดำเนินการ

27 กุมภาพันธ์ 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อร่างระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินชุมชน

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แนะนำตัวผู้เข้าร่วมประชุม
2. ทีมวิจัยวิชาการได้นำระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์หลายๆแห่งมาแจกให้ทีมวิจัยชุมชนร่วมกันพิจารณา ประกอบกับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถาบันการเงิน
3. ดำเนินการร่วมกันในการวางระบบการบริหารสถาบันการเงินชุมชน
4. สรุปผลการประชุมพร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้ร่างระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ซึ่งจะต้องนำเข้าที่ประชุมผู้ถือหุ้นในวาระต่อไป

กิจกรรม ที่ 14 เวทีทดลองใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

- ด้านสารสนเทศ และ โปรแกรมการเงินและบัญชีของสถาบันการเงินฯ

ระยะเวลาดำเนินการ

18 มีนาคม 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อทดลองใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงที่ได้ดำเนินการโดยทีมวิจัยมหาวิทยาลัย และทีมวิจัยชุมชน

ขั้นตอนดำเนินการ

1. นัดหมายทีมวิจัยชุมชน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
2. ทีมวิจัยมหาวิทยาลัย ได้เตรียมเอกสารทางการเงินและบัญชีให้เจ้าหน้าที่ได้ทดลองใช้
3. ทำการถ่ายโอนข้อมูล

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้นำเอกสารทางการเงินและบัญชีมาให้เจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินได้ใช้ และ มีการถ่ายโอนข้อมูลจากโปรแกรม M-Fit เป็นโปรแกรม MBS&MGL

กิจกรรมที่ 15 เวทีติดตามการทดลองใช้ระบบการจัดการฯ ครั้งที่ 1

ระยะเวลาดำเนินการ

10 เมษายน 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อติดตามการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการครั้งที่ 1

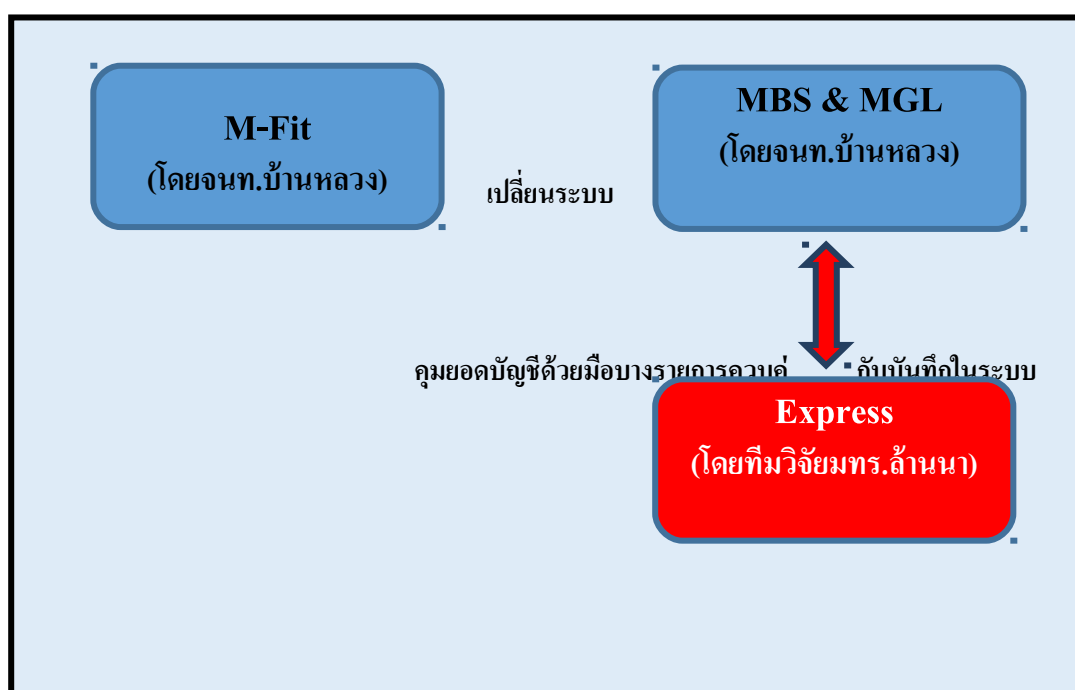
ขั้นตอนดำเนินการ

1. ทีมวิจัยวิชาการติดตามสภาพปัญหาการใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงที่ได้ดำเนินการโดยทีมวิจัยมหาวิทยาลัย และทีมวิจัยชุมชน
2. มีการสอบถามยอดหลังทางการเงินและบัญชี หลังจากที่มีการเปลี่ยนเป็นโปรแกรม MBS&MGL
3. สรุปผลการประชุมพร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ผลการสอบถามยอดคงเหลือจากระบบใหม่ หลังจากทีสถาบันการเงินชุมชนฯ ได้ใช้โปรแกรมด้านการเงินและบัญชีใหม่ (MBS และ MGL) จากการเข้าไปสอบถามยอดคูกมมือ (เมื่อมีการเปลี่ยนระบบใหม่ จะต้องทำการบันทึกยอดด้วยมือคู่กัน เพื่อสามารถสอบถามความถูกต้องในระหว่างการเปลี่ยนโปรแกรมใหม่ได้) พบว่ายอดคงเหลือในรายงานที่ปริ้นท์จากระบบใหม่ ไม่ตรงกับยอดคงเหลือที่บันทึกด้วยมือหลายรายการ ซึ่งความคลาดเคลื่อนของตัวเลขนั้นไม่สามารถหาที่มาได้โดยปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากระบบใหม่ ได้รับการแก้ไขจากเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ (บจก.มิกซ์โปรฯ) ซึ่งใช้วิธีการรีโมทระยะไกลเข้ามาแก้ไขในโปรแกรมให้แก่สถาบันการเงินชุมชนฯ

ทีมวิจัยมทร.ล้านนา จำเป็นต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับยอดคงเหลือในบัญชี เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนฯ มีผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินที่ถูกต้องที่สุด ทีมวิจัยมทร.ล้านนาจึงนำเอาโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่ใช้ในทางธุรกิจ คือ โปรแกรม Express มาใช้ในการสอบทานความถูกต้องของตัวเลขทางบัญชีและการเงิน โดยใช้หลักการบัญชีคู่ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ทั้งนี้ทีมงานวิจัยได้บันทึกข้อมูลในระบบ Express โดยทีมวิจัย มทร.ล้านนาเอง เพื่อลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานหน้าเคาน์เตอร์และเป็นพนักงานบัญชีด้วยเพียงคนเดียว

กิจกรรมที่ 16 เวทีติดตามการทดลองใช้ระบบการจัดการฯ ครั้งที่ 2

ระยะเวลาดำเนินการ

14 พฤษภาคม 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อติดตามการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการครั้งที่ 2

ขั้นตอนดำเนินการ

1. ทีมวิจัยวิชาการติดตามสภาพปัญหาการใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงที่ได้ดำเนินการ โดยทีมวิจัยมหาวิทยาลัย และทีมวิจัยชุมชน

2. มีการสอบทานยอดหลังทางการเงินและบัญชี โดยเปรียบเทียบยอดคงเหลือในบัญชีระหว่างโปรแกรม MBS&MGL กับ โปรแกรม Express

3. สรุปผลการประชุมพร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้สภาพปัญหาพร้อมข้อเสนอแนะจากการใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน บ้านหลวงที่ได้ดำเนินการ โดยทีมวิจัยมหาวิทยาลัย และทีมวิจัยชุมชน และ สามารถปิดบัญชีและออกงบการเงิน ได้ผลการดำเนินงานที่ถูกต้องตามหลักการบัญชี

กิจกรรมที่ 17 เวทีติดตามการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการฯ ครั้งที่ 3

ระยะเวลาดำเนินการ

19 มิถุนายน 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อติดตามการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการครั้งที่ 3 และนำร่างระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินนำมาพิจารณาอีกครั้งก่อนจะมีการนำเข้าสู่ที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ขั้นตอนดำเนินการ

1. นัดคณะกรรมการสถาบันการเงิน

2. ทีมวิจัยวิชาการติดตามสภาพปัญหาการใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน บ้านหลวงที่ได้ดำเนินการ โดยทีมวิจัยมหาวิทยาลัย และทีมวิจัยชุมชน

3. ร่วมกันพิจารณาระเบียบสถาบันการเงิน

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินที่พร้อมที่จะนำเข้าสู่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อทำการรับรอง

กิจกรรมที่ 18 เวทีกิจกรรมส่งเสริมการออมของเยาวชนในชุมชนบ้านหลวง

ระยะเวลาดำเนินการ

16 กรกฎาคม 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมการออมของเยาวชนในชุมชนบ้านหลวง

ขั้นตอนดำเนินการ

1. ทีมวิจัยมหาวิทยาลัยได้ติดต่อทีมกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการออมโดยใช้สมุดบันทึกบัญชีต้นกล้าเศรษฐกิจพอเพียง

2. ทีมวิจัยแนะนำทีมกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ต่อผู้เข้ารับการอบรมคือนักเรียนโรงเรียนบ้านหลวง

3. ทีมกรมตรวจบัญชีสหกรณ์สอนการบันทึกการออม และให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมหัดบันทึกรายรับรายจ่าย จากตัวอย่างที่กำหนดให้ และมอบรางวัลให้กับนักเรียนที่สามารถบันทึกรายการได้ถูกต้อง

4. หลังจากนั้นได้แจกสมุดบันทึกบัญชี ต้นกล้าเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้นักเรียนบันทึกรายรับ รายจ่าย ที่เกิดขึ้นจริง

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

นักเรียนได้เข้าใจการบันทึกรายรับ รายจ่าย เพื่อจะได้เกิดนิสัยในการออม

กิจกรรมที่ 19 เวทีสรุปผลการใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

ระยะเวลาดำเนินการ

16 สิงหาคม 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อสรุปผลการใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงที่ได้ดำเนินการโดยทีมวิจัยมหาวิทยาลัย และทีมวิจัยชุมชน

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แนะนำตัวผู้เข้าร่วมประชุม
2. จัดเวทีชุมชน โดยทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชนร่วมรายงานสรุปผลการใช้ระบบการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง พร้อมทั้งร่วมรายงานผลการติดตามการใช้ระบบการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง
3. สรุปผลการประชุม พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้ผลสรุปผลการใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงที่ได้ดำเนินการโดยทีมวิจัยมหาวิทยาลัย และทีมวิจัยชุมชน

กิจกรรมที่ 20 เวทีเตรียมสรุปผลนำเสนอและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงานร่วมกับชุมชน

ระยะเวลาดำเนินการ

25 กันยายน 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อเตรียมเวทีสรุปผลและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงาน

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แนะนำตัวผู้เข้าร่วมประชุม
2. ทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชนได้ร่วมกันวางแผนจัดเวทีการนำเสนอผลการวิจัย
3. สรุปรูปแบบเวทีนำเสนอและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงาน และหน่วยงาน ผู้เกี่ยวข้องที่จะเชิญมาร่วมงาน

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้ทราบแนวทางในการจัดงานในเวทีนำเสนอและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงาน พร้อมมีการแบ่งหน้าที่ในการรับผิดชอบ

กิจกรรมที่ 21 เวทีสรุปข้อมูลพร้อมประชาคมสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ระยะเวลาดำเนินการ

25 กันยายน 2557

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรายงานผลประกอบการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงในปี 2556
2. นำร่างระเบียบสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงให้ที่ประชุมรับรอง

ขั้นตอนดำเนินการ

1. แนะนำตัวผู้เข้าร่วมประชุม
2. จัดเวทีชุมชนโดยทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชน โดยประธานสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประชาคม
3. เற்றுญกรายงานผลประกอบการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงในปี 2556
4. ประธานสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงนำร่างระเบียบสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงให้ที่ประชุมรับรอง
5. สรุปผลการประชุมพร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

สมาชิกสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงได้ทราบผลประกอบการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงในปี 2556 และ ได้มีการรับรองระเบียบสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงฉบับใหม่

กิจกรรมที่ 22 เวทีนำเสนอและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงานร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ระยะเวลาดำเนินการ

17 ตุลาคม 2557

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสรุปบทเรียนผลการดำเนินงานโครงการวิจัยให้กับชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง
2. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านผลการดำเนินวิจัยกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิเช่น แหล่งทุน

ภาคีเครือข่าย

ขั้นตอนดำเนินการ

1. นัดหมายทีมวิจัยชุมชน แหล่งทุน หน่วยงานที่สนใจ เช่น ธนาคารออมสิน คณะอาจารย์จากมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น พัฒนาการจังหวัด ทีมงานจากศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาด่านนาธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และ เครือข่ายสถาบันการเงินในพื้นที่
2. ดำเนินการเสวนาในรูปแบบการนำเสนอ
3. ในระหว่างเสวนาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างทีมวิจัยกับชุมชนและภาคีเครือข่ายในประเด็นที่สงสัยหรือสนใจเป็นพิเศษ

ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ได้คืนความรู้ที่ผ่านมาให้กับชุมชนและผู้สนใจ นอกจากนั้นเกิดความเข้าใจในงานวิจัยของชุมชนและภาคีเครือข่าย ที่จะทำการสานต่อขอดงานวิจัยในประเด็นอื่นๆที่สำคัญต่อไป เช่น ประเด็นระบบการดำเนินงานร้านค้าการเกษตร การให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการทางการเงิน เป็นต้น

บทที่ 4

ผลการวิจัย

โครงการ “ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่” ได้รับการสนับสนุนจาก ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อชุมชน มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ภายใต้การสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยได้ดำเนินงานโครงการในระยะเวลาทั้งสิ้น 12 เดือน แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2556 จนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 และระยะที่ 2 เริ่มตั้งแต่ 1 มีนาคม 2557 ถึง 31 สิงหาคม 2557 (ขยายเวลาถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557)โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการคือเพื่อศึกษาการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมสำหรับสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงหมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้นำเสนอผลการวิจัยตามหัวข้อต่างๆดังนี้

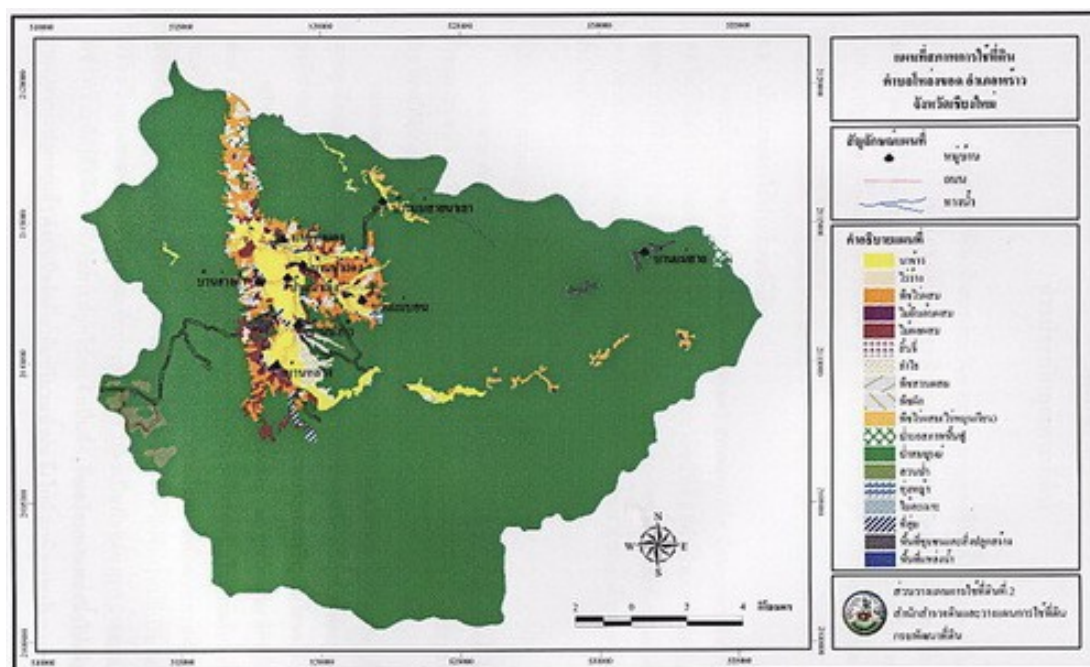
4.1 ข้อมูลชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

อำเภอพร้าวตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะยาวทางด้านเหนือลงมาทางใต้ โดยมีทิวเขาโอบรอบทั้ง 4 ด้านมีลักษณะทิวเขาสูง สลับซับซ้อน มีเนื้อที่ประมาณ 1,248 ตารางกิโลเมตรมีการแบ่งการปกครองออกเป็น 11 ตำบล 108 หมู่บ้านประกอบด้วย 1. ตำบลเวียง จำนวน 6 หมู่บ้าน 2. ตำบลทุ่งหลวง จำนวน 6 หมู่บ้าน 3. ตำบลบ้านโป่ง จำนวน 8 หมู่บ้าน 4. ตำบลน้ำแพร่ จำนวน 8 หมู่บ้าน 5. ตำบลโหล่งขอด จำนวน 9 หมู่บ้าน 6. ตำบลเขื่อนผาก จำนวน 10 หมู่บ้าน 7. ตำบลป่าไผ่ จำนวน 10 หมู่บ้าน 8. ตำบลแม่แวน จำนวน 11 หมู่บ้าน 9. ตำบลป่าดู้มจำนวน 12 หมู่บ้าน 10. ตำบลแม่บั้ง จำนวน 13 หมู่บ้าน 11. ตำบลสันทราย จำนวน 15 หมู่บ้าน มีประชากรรวม 54,902 คน ชาย 27,386 คน หญิง 27,516 คน จำนวนครัวเรือน 15,532 หลังคาเรือน มีชาวเขา 5 เผ่าประกอบด้วย กระเหรี่ยง ลีซอ มูเซอ ม้ง และอีเกอ รวมทั้งสิ้น 6,379 คน

ตำบลโหล่งขอดเป็นตำบลที่สำคัญของอำเภอพร้าวตั้งอยู่ท้ายสุดของอำเภอพร้าวติดกับอำเภอ ดอยสะเก็ด การเข้าสู่อำเภอพร้าวต้องผ่านตำบลโหล่งขอดเป็นตำบลแรก มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ภูเขาล้อมรอบสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบประมาณ 40 % ของพื้นที่ทั้งหมด เหมาะแก่การเพาะปลูก ประชากรส่วนใหญ่ในตำบลเป็นคนเมือง นับถือศาสนาพุทธและมีชนเผ่ากระเหรี่ยง มีการแบ่งการปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านทุ่งแดง หมู่ที่ 2 บ้านป่าแดง หมู่ที่ 3 บ้านนาเม็ง หมู่ที่ 4 บ้านแม่บอน หมู่ที่ 5 บ้านป่าห้าว หมู่ที่ 6 บ้านหลวง หมู่ที่ 7 บ้านแม่สายป่าเมียง หมู่ที่ 8 บ้านอ่างคำ หมู่ที่ 9 บ้านแม่สายนาเลา

จากการศึกษาบริบทชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าบ้านหลวงประกอบด้วย 459 หลังคาเรือนโดยมีประชากรรวม 1,407 คน เป็นชาย 688 คน หญิง 719 คน มีโรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทำการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 แห่ง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 แห่ง และอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 40 คน ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน 1 แห่ง หอกระจายข่าวชุมชน จำนวน 1 แห่ง ร้านค้าในชุมชน จำนวน 9

แห่ง ร้านอาหารในชุมชน จำนวน 3 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้พลังงานทดแทนอนุรักษ์พลังงาน จำนวน 1 แห่ง สถาบันการเงินชุมชน จำนวน 1 แห่ง โดยคนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวนผลไม้ (มะม่วง ลำไย) ปลูกระเทียม มันฝรั่ง ข้าวโพด โดยในหนึ่งปีเกษตรกรจะเป็นการปลูกพืชหมุนเวียนกัน จากการศึกษาพบว่ารายได้ของชาวบ้านในชุมชนนี้จะขึ้นอยู่กับผลผลิตการเกษตร โดยในเดือนมีนาคมจะมีรายได้จากมันฝรั่ง เดือนพฤษภาคมจะมีรายได้จากการขายข้าวโพดและมะม่วง เดือนสิงหาคมจะมีรายได้จากลำไย และเดือนพฤศจิกายนจะมีรายได้จากการปลูกข้าว และเมื่อเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้วก็จะเริ่มปลูกมันฝรั่งซึ่งเป็นวงจรการเพาะปลูกเช่นนี้ทุกปี

4.2 ข้อมูลสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่

4.2.1 ข้อมูลทั่วไป

กองทุนหมู่บ้านหลวง ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการจัดตั้งขึ้นในปี 2544 ตามนโยบายของรัฐบาลที่สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านโดยสนับสนุนเงินงบประมาณหมู่บ้านละ 1,000,000 บาท เพื่อให้แต่ละหมู่บ้านนำไปบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์แก่คนในชุมชน ซึ่งช่วงเริ่มต้นกองทุนมีสมาชิก 250 คน มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การออมเงินสัจจะรายเดือน การให้สินเชื่อ ในปัจจุบันกองทุนได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นนิติบุคคลตาม พ.ร.บ. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทะเบียนเลขที่ 1623 ต่อมาคณะกรรมการของกองทุนมีแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารกองทุนให้เป็นระบบและต้องการส่งเสริมให้คนในชุมชนรู้จักการออมเงิน จึงได้ร่วมปรึกษารื้อหรือกับคณะทำงานของคลินิกเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาฯ เชียงใหม่ เพื่อจัดตั้งหน่วยงานกลางใน

การระดมทุนเพื่อให้เกิดการออม และเป็นแหล่งเงินทุนให้กับประชาชนในชุมชน โดยคณะกรรมการได้รับความรู้เกี่ยวกับสถาบันการเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารออมสิน และมีการศึกษาดูงานจากสถาบันการเงินอื่นๆ เช่น สถาบันการเงินชุมชนบ้านป่าไผ่ สถาบันการเงินชุมชนบ้านร่องก่องข้าว อำเภอสันกำแพง และสถาบันการเงินชุมชนม่อนปิ่น อำเภอฝาง และเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2549 ได้เริ่มเปิดบริการในรูปแบบของสถาบันการเงินชุมชน ใช้ชื่อว่า “สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด” ด้วยการระดมเงินจากชุมชนประมาณ 300,000 บาท การบริหารงานเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินชุมชนซึ่งประยุกต์จากระเบียบข้อบังคับการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้าน สถาบันการเงินชุมชนมีวัตถุประสงค์คือ ส่งเสริมการออมและสร้างวินัยทางการเงินของคนในชุมชน เป็นแหล่งทุนหมุนเวียนของสมาชิก และสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของคนในชุมชน ซึ่งได้รับความร่วมมือและการตอบรับที่ดีจากคนในชุมชน สถาบันการเงินชุมชนได้ยึดหลักการทำงานที่ว่า “ประหยัด อดออม พร้อมคุณธรรม นำสู่การพัฒนา” บริการต่างๆ ของสถาบันการเงินประกอบด้วย บริการรับฝากเงิน ให้บริการสินเชื่อ บริการรับชำระค่าสาธารณูปโภค และบริการโอนเงิน เวลาทำการของสถาบันการเงินคือ ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 08.00 น. ถึง 15.00 น. และ วันเสาร์ เวลา 08.00 น. ถึง 12.00 น. ในปี 2553 ได้มีการปรับปรุงระบบบัญชีและการเงิน โดยคณาจารย์และนักศึกษาสาขาวิชาเตรียมบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยการให้ความรู้จากตัวแทนของธนาคารออมสิน และได้มีการจัดซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้กับระบบการเงิน และในปี 2556 มีการซื้อที่ดินและสร้างสำนักงานของสถาบันการเงิน และได้มีพิธีเปิดสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงอย่างเป็นทางการในวันที่ 9 มกราคม 2557

4.2.2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยเก็บจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน จำนวน 425 คนมีดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 425 คน	-เพศชาย 174 คน คิดเป็นร้อยละ 40.9 -เพศหญิง 251 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1
ช่วงอายุของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม	-มากที่สุดระหว่าง อายุ 31-40 ปี และอายุ 41-50 ปี จำนวน 128 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 60.2 -รองลงมาคือช่วงอายุมากกว่า 61 ปีขึ้นไป จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9
สถานภาพการสมรส	-ส่วนใหญ่ อยู่ด้วยกัน จำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 -รองลงมา คือสถานภาพโสด จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5
ระดับการศึกษา	-ส่วนใหญ่ ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 336 คน คิดเป็น ร้อยละ 79.1

	-รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ ม.ศ.3 จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	-ส่วนใหญ่ มีสมาชิกในครอบครัว 3 คน จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 -รองลงมา คือ มีสมาชิกในครอบครัวจำนวน 4 คน จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีรายได้	-ส่วนใหญ่ ในแต่ละครอบครัว มีสมาชิกในครอบครัวที่ทำงานแล้ว หรือมีรายได้ จำนวน 2 คน มีจำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 54.6 -รองลงมาคือ มีสมาชิกในครอบครัวที่มีรายได้ หรือทำงานแล้ว 3 คน มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่มีรายได้/ไม่ได้ทำงาน/ คนชรา /กำลังเรียน	-มากที่สุด จำนวน 1 คน มีสมาชิกในครอบครัวที่ไม่มีรายได้ -ไม่ได้ทำงาน/ คนชรา /กำลังเรียน จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1
จำนวนสมาชิกในสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด	-เป็นสมาชิก จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 -ไม่ได้เป็นสมาชิก จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5
การใช้บริการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง	-ด้านบริการเงินฝากมากที่สุด โดยมีผู้เลือกตอบ 240 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 -ใช้บริการด้านสินเชื่อรายที่สุด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6
สาเหตุการใช้บริการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง	-โดยระบุความสำคัญ อันดับที่ 1 คือ ความสะดวกในการเดินทาง จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1
อาชีพ	-อาชีพเกษตรกร จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 -รองลงมาคือ อาชีพรับจ้างทั่วไป 158 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2
ภูมิปัญญาผู้ตอบแบบสอบถาม	-ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในหมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 85.6 -อยู่นอก หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จำนวน

61 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4

ตารางที่ 2 แสดงระดับความพึงพอใจ ของผู้ตอบแบบสอบถามด้านการให้บริการสถาบันการเงิน บ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด

การบริการ	ระดับความพึงพอใจต่อการบริการ						ค่าเฉลี่ย
	พอใจมาก	พอใจ	ปานกลาง	พอใจน้อย	ไม่พอใจ	รวม	
1. ความสะดวกและความรวดเร็วในการให้บริการ	165 (38.8)	225 (52.9)	31 (7.3)	1 (.2)	3 (.7)	425 (100)	4.28
2. พนักงานให้บริการอย่างเป็นกันเอง	123 (28.9)	252 (59.3)	47 (11.1)	1 (.2)	2 (.5)	425 (100)	4.16
3. พนักงานมีความรู้ ความชำนาญในการให้คำแนะนำกับลูกค้า	119 (28)	233 (54.8)	70 (16.5)	2 (.5)	1 (.2)	425 (100)	4.09
4. การบริการมีหลายด้าน เช่น ฝากเงิน ถอนเงิน กู้เงิน โอนเงิน	143 (33.6)	240 (56.5)	35 (8.2)	5 (1.2)	2 (.5)	425 (100)	4.21
5. ค่าธรรมเนียมและค่าบริการมีความสมเหตุสมผล	110 (25.9)	245 (57.6)	55 (12.9)	8 (1.9)	7 (1.6)	425 (100)	4.04
6. การจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก และชุมชน	153 (36)	215 (50.6)	41 (9.6)	11 (2.6)	5 (1.2)	425 (100)	4.17
7. สถานที่ทำการเหมาะสม สะดวกในการใช้บริการ	115 (27.1)	205 (48.2)	54 (12.7)	47 (11.1)	4 (.9)	425 (100)	3.89
รวม	928 (31.19)	1,615 (54.29)	333 (11.19)	75 (2.52)	24 (.81)	2,975 (100)	4.12

จากตารางที่ 2 แสดงร้อยละ สัดส่วน ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการสถาบันการเงินชุมชน บ้านหลวง ได้เทียบคะแนนค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด คือ "ความสะดวกและความรวดเร็วในการให้บริการ" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และในระดับความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด คือ "สถานที่ทำการเหมาะสม สะดวกในการใช้บริการ" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89

ส่วนระดับความพึงพอใจในภาพรวมด้านการบริการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 4.12 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

ตารางที่ 3 แสดงระดับความพึงพอใจ ของผู้ตอบแบบสอบถามด้านการบริหารงานสถาบันการเงิน บ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด

	ด้านการบริหารงานสถาบันการเงิน บ้านหลวง ต.โหล่งขอด						
	พอใจมาก	พอใจ	ปานกลาง	พอใจน้อย	ไม่พอใจ	รวมทั้งหมด	ค่าเฉลี่ย
1. ระเบียบข้อบังคับการดำเนินงาน	108 (35.28)	144 (47.84)	45 (14.95)	2 (.66)	2 (.66)	301 (100)	4.17
2. สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ระเบียบ ข้อบังคับ ของสถาบัน	92 (30.56)	163 (54.15)	39 (12.96)	4 (1.33)	3 (1.00)	301 (100)	4.12
3. การประชาสัมพันธ์ ระเบียบข้อบังคับให้สมาชิกทราบ	90 (29.99)	166 (55.15)	42 (13.95)	2 (.66)	1 (.33)	301 (100)	4.14
4. คณะกรรมการบริหารงานมีความโปร่งใส ซื่อสัตย์	105 (34.88)	164 (54.49)	25 (8.31)	5 (1.66)	2 (.66)	301 (100)	4.22
5. คณะกรรมการบริหารงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันการเงิน	96 (31.89)	165 (54.82)	34 (11.30)	3 (1.00)	3 (1.00)	301 (100)	4.16
6. ระบบการตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานของสถาบันการเงิน	93 (30.90)	170 (56.48)	29 (9.63)	7 (2.33)	2 (.66)	301 (100)	4.15
7. การเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้สมาชิกทราบอย่างสม่ำเสมอ	86 (28.57)	160 (53.16)	44 (14.62)	7 (2.33)	4 (1.3)	301 (100)	4.05

	ด้านการบริหารงานสถาบันการเงิน บ้านหลวง ต.โหล่งขอด						
	พอใจมาก	พอใจ	ปานกลาง	พอใจน้อย	ไม่พอใจ	รวมทั้งหมด	ค่าเฉลี่ย
รวม	670 (31.80)	1,132 (53.73)	258 (12.24)	30 (1.42)	17 (0.81)	2,107 (100)	4.14

**** หมายเหตุ เฉพาะผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นสมาชิก สถาบันการเงินบ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด

จากตารางที่ 3 แสดงร้อยละ สัดส่วน ระดับความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ได้เทียบคะแนน ค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด คือ "คณะกรรมการบริหารงานมีความโปร่งใส เชื่อสัตย์" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 อยู่ในระดับมีความพึงพอใจมากที่สุด และในระดับความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด คือ "การเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้สมาชิกทราบอย่างสม่ำเสมอ" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

ส่วนระดับความพึงพอใจในภาพรวมด้านการบริหารงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 4.14 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

ตารางที่ 4 ข้อเสนอแนะ

1) ด้านการให้บริการเงินฝาก	- ควรรับพนักงานเพิ่ม เพื่อให้บริการที่เร็วขึ้นการฝากถอน
	- ควรใช้เวลาให้รวดเร็วกว่านี้
2) ด้านการให้สินเชื่อ	- ต้องการให้มีการบริการ บัญชี ด้านการเกษตร
	- ต้องการให้ขยายสินเชื่อเกษตรกรเพิ่มขึ้น
	- ดอกเบี้ยเงินกู้ควรลดลง เพราะเป็นธนาคารหมู่บ้าน
3) ด้านการโอนเงิน	- ควรเพิ่มสาขาการโอนอีก
	- ค่าบริการแพงเกินไป ควรจะปรับลดลงอีก
4) ด้านการบริหารงาน	- ควรมีการประชาสัมพันธ์ต่างหมู่บ้านเพื่อจะได้มีลูกค้า และยอดเงินฝากเพิ่มขึ้น
	- ผู้บริหารพูดไม่เพราะ
	- ปรับปรุงการให้บริการของพนักงานควรพูดจาไพเราะ
	- ควรปรับปรุงให้มีจิตสาธารณะในการให้บริการ
5) ข้อเสนอแนะอื่นๆ	- สถานที่คับแคบ เล็กเกินไป ควรให้ใหญ่กว่านี้
	- ควรย้ายสถานที่ทำการใหม่

4.2.3 ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT)

ที่มิวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ SWOT โดยรวบรวมข้อมูลจาก ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย

- 1) การสัมภาษณ์คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนของคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน
- 2) แบบสอบถามสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารและระบบการบริหารงานของสถาบันการเงินชุมชน
- 3) การสังเกตการณ์การดำเนินงานของสถาบันชุมชน
- 4) ข้อมูลจากที่ปรึกษาสถาบันการเงินชุมชน

สรุปข้อมูลการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนและอุปสรรคขององค์กรดังข้อมูลต่อไปนี้

จุดแข็ง

- 1) แหล่งที่ตั้งของสถาบันการเงินอยู่ภายในหมู่บ้าน ทำให้สมาชิกได้รับความสะดวก ในเดินทางมาใช้บริการ
- 2) ระยะเวลาที่ดำเนินงานมานานกว่า 7 ปี แสดงถึงความมั่นคงของสถาบันการเงิน
- 3) มีการให้บริการหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกเช่น การรับฝากเงิน บริหารสินเชื่อ ฝากหุ้น บริการรับโอนเงิน ชำระค่าบริการต่างๆ
- 4) มีสวัสดิการต่างๆในการเพิ่มความสะดวกแก่ลูกสมาชิก เช่น จำหน่ายปุ๋ย ยาฆ่าแมลง รวมทั้งจัดให้มีสวัสดิการแก่ลูกสมาชิก
- 5) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าสถาบันการเงินอื่นๆ
- 6) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่นๆ
- 7) คณะกรรมการสถาบันการเงินเป็นบุคคลภายในหมู่บ้านที่มีความน่าเชื่อถือในชุมชนบ้านหลวง ทำให้สมาชิกไว้วางใจในการใช้บริการ

จุดอ่อน

- 1) ไม่มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมด้านการรับฝากเงิน ไม่มีบัตรตัวอย่างลายมือชื่อผู้ฝากเงิน ด้านบัญชีและการเงิน ไม่มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างพนักงานบัญชีและการเงิน เอกสารการเงินและบัญชีไม่มีการกำหนดเลขที่ล่วงหน้า ไม่มีการกำหนด ผู้อนุมัติรายการที่สำคัญ ไม่มีการกำหนดผู้ตรวจสอบ ความถูกต้องในการบันทึกรายการต่างๆ
- 2) ไม่มีการสำรองข้อมูลทางการเงินและบัญชีรวมทั้งไม่มีระบบป้องกันการเข้าถึงข้อมูลโดยผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่
- 3) สัญญาที่สำคัญ เช่น สัญญาเงินกู้ สัญญาคำประกันเงินกู้ ฯลฯ ไม่ได้ถูกเก็บในที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบ โดยมีการจัดเก็บในกล่องรวมๆกันซึ่งมีความเสี่ยงในการสูญหายและยากต่อการค้นหา
- 4) ผู้จัดทำบัญชีไม่มีความรู้ด้านการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องในส่วนของการบริหารเงินสด ไม่มีการกำหนด วงเงินสดย่อย ไม่มีการกำหนดวงเงินการเก็บรักษาของพนักงานรับฝากเงิน พนักงานรักษาเงินฝากไม่มีตู้เซฟ ในการเก็บรักษาเงินสด
- 5) ตำแหน่งที่พนักงานการเงินประจำเคาเตอร์อยู่ในจุดซึ่งสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีความเสี่ยงต่อการถูกโจรกรรม

- 6) คณะกรรมการสถาบันการเงินไม่มีความรู้เรื่องการบัญชีการเงินทำให้ไม่ทราบว่าการบริหาร การเงิน การจัดทำงบการเงิน ของสถาบันนั้นเป็นไปด้วยความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่
- 7) ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินไม่ได้สอดคล้องกับการปฏิบัติจริงโดยส่วนใหญ่ จึงใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการในการพิจารณาเกือบทุกเรื่อง
- 8) สถาบันการเงินไม่ได้มีการทำประกันในกรณีทรัพย์สินถูกโจรกรรม
- 9) อาคารสถาบันการเงินไม่ได้ทำประกันอัคคีภัย

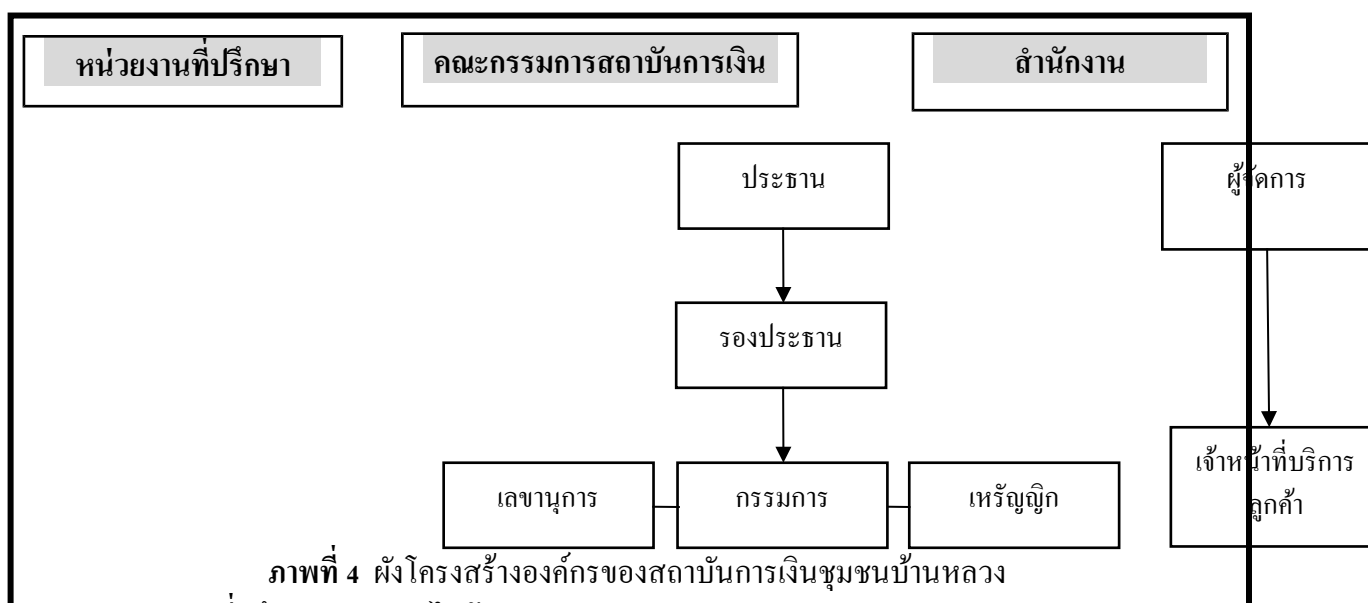
โอกาส

- 1) ในบริเวณตำบลโหล่งขอดมีสถาบันการเงินบ้านหลวงเพียงแห่งเดียว ทำให้ไม่มีคู่แข่ง
- 2) ได้รับการสนับสนุนทั้งการให้ความรู้ อุปกรณ์ โปรแกรมสำเร็จรูป จากหน่วยงานภายนอก เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารกรุงไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาภาคพายัพเชียงใหม่
- 3) สมาชิกในชุมชนมีความเข้มแข็ง สามัคคี และมีความเชื่อมั่นในสถาบันการเงิน ทำให้ สถาบันการเงิน สามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็ว มีจำนวนสมาชิก และเงินฝาก เพิ่มขึ้นโดยตลอด

อุปสรรค

- 1) เนื่องจากสมาชิกเกือบทั้งหมดมีอาชีพเกษตรกรรมซึ่งผลผลิตขึ้นอยู่กับปัจจัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ จึงทำให้อาจมีผลต่อยอดเงินฝากและการชำระคืนเงินกู้ อีกทั้งรายได้จะไม่เป็นรายได้ประจำเดือน แต่จะเป็นตามฤดูกาลเก็บเกี่ยว

4.2.4 พังโครงสร้างองค์กรของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

1) หน่วยงานที่ปรึกษา ประกอบไปด้วย

- 1.1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่
- 1.2) ธนาคารออมสิน

- 1.3) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 1.4) ธนาคารกรุงไทยจำกัด
- 1.5) ดร.นิวัติ มูลปา ที่ปรึกษาฝ่ายพัฒนาระบบและตรวจสอบ
- 1.6) ทนายประเสริฐ ภาณะ ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย

มีหน้าที่ให้คำปรึกษาในด้านการบริหารงานด้านเครือข่ายการดำเนินงานและด้านกฎหมายตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในเชิงที่เป็นประโยชน์ต่อนโยบายการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

2) ฝ่ายคณะกรรมการสถาบันการเงิน

โดยมีระเบียบของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงให้มีคณะกรรมการดำเนินงานของสถาบันการเงินจำนวนสิบคน ประกอบด้วยประธานกรรมการดำเนินงานหนึ่งคน ผู้จัดการสถาบันการเงินหนึ่งคน และกรรมการอีกหกคน ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ ส่วนอีกสองคนจะมาจากการคัดเลือกของผู้จัดการสถาบันการเงินโดยมีตำแหน่งต่างๆ คือ รองผู้จัดการหนึ่งคน เหนรัญญิกหนึ่งคน โดยคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้นตำแหน่งรองประธานหนึ่งคนและ เลขานุการหนึ่งคน นอกนั้นเป็นกรรมการ ส่วนประธานกรรมการและผู้จัดการสถาบันการเงิน เป็นผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อและชนะในการลงคะแนนลับ จากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยมีคุณสมบัติต้องเคยเป็นคณะกรรมการบริหารสถาบันมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และมีการกำหนดให้คณะกรรมการดำเนินงานอยู่ในวาระ 2 ปี และทำการเลือกตั้งใหม่ ซึ่งคณะกรรมการชุดเดิมสามารถได้รับการคัดเลือกเข้ามาใหม่ได้ ถ้ายังได้รับความไว้วางใจจากสมาชิก โดยคณะกรรมการดำเนินงานจะได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนตามประกาศของสถาบันการเงิน ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการประกอบด้วย

2.1) นายอุดม สมพันธ์ ตำแหน่งประธาน

มีหน้าที่

- 2.1.1) เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานและควบคุมการประชุมดังกล่าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- 2.1.2) ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั่วไปของสถาบันการเงินให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและอยู่ในวัตถุประสงค์ของสถาบันการเงิน
- 2.1.3) ลงลายมือชื่อในเอกสารต่างๆ ในนามสถาบันการเงินตามที่กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับ
- 2.1.4) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายให้ภายใต้ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน

2.2) นายชิด ศรีมัน ตำแหน่งรองประธาน

มีหน้าที่

- 2.2.1) ปฏิบัติการในอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการแทนประธานกรรมการ เมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
- 2.2.2) ปฏิบัติการตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย

2.2.3) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายให้ภายใต้ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน

2.3) นางจำเรียน ไชยวงศ์ ตำแหน่ง เลขานุการ

มีหน้าที่

2.3.1) จัดทำรายงานการประชุมใหญ่และรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานทุกครั้ง

2.3.2) ดูแลรักษาเอกสารและรายงานการประชุมของสถาบันการเงินให้เรียบร้อยอยู่เสมอ

2.3.3) แจ้งนัดประชุมไปยังบรรดาสมาชิกหรือกรรมการดำเนินงานแล้วแต่กรณี

2.3.4) ดำเนินการอื่นๆตามที่คณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายให้ภายใต้ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน

2.4) นางกาญจนา บุญหลง ตำแหน่ง ทรัพย์ธนิก

มีหน้าที่

2.4.1) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบการรับ จ่าย และเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของสถาบันการเงินให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย

2.4.2) ดำเนินการอื่นๆตามที่คณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายให้ภายใต้ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน

2.5) คณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย

- นายไพโรจน์ ศรีออน
- นายฉลอง มูลป่า
- นายเมืองเมฆ ปินดา
- นางอารีย์ จ๊ะเต้

มีหน้าที่

2.5.1) พิจารณาดำเนินการในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสถาบันการเงิน ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและมติของสถาบันการเงิน

2.5.2) กำหนดนโยบายและพิจารณาดำเนินการในเรื่องการฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ การฝากเงินและการลงทุนของสถาบันการเงิน

2.5.3) กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่และเสนอรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินต่อที่ประชุมใหญ่

2.5.4) เสนอการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่

2.5.5) เสนอแผนงานและเป้าหมายในการดำเนินงานในที่ประชุมใหญ่

2.5.6) กำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก ค่าตอบแทน และค่าเบี้ยประชุมของกรรมการดำเนินการ

2.5.7) ดำเนินการบรรจุแต่งตั้ง หรือจ้าง หรือเลิกจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้จัดการและพนักงาน ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการและพนักงาน

2.5.8) พิจารณามอบอำนาจหน้าที่ ในการดำเนินงานให้คณะกรรมการคนหนึ่ง หรือหลายคน หรือผู้จัดการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม

2.5.9) เชิญสมาชิกหรือบุคคลภายนอกที่เห็นสมควรเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนกำหนดค่าตอบแทนให้ตามที่เห็นสมควร

2.5.10) กระทำการต่างๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินดังระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของสถาบันการเงิน

2.5.11) กำหนดระเบียบต่างๆ ของสถาบันการเงิน

3) ผู้บริหารสำนักงาน ประกอบด้วย

3.1) นายมนัส ชัดินา ผู้จัดการสถาบัน

3.2) ดร.นิวัติ มูลป่า รองผู้จัดการสถาบัน

3.3) นางรจนา ศรีมัน เจ้าหน้าที่บริหารลูกค้า

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้จัดการเกี่ยวกับบรรดากิจการประจำสถาบันการเงิน รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

1) ตรวจสอบการสมัครเข้าเป็นสมาชิกรให้เป็นการถูกต้อง ตลอดจนเป็นธุระจัดให้ผู้เข้าเป็นสมาชิกลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกและชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้ากับเงินค่าหุ้นตามข้อบังคับของสถาบันการเงิน

2) รับฝากเงิน จ่ายคืนเงินฝากและชักจูงการฝากเงินในสถาบันการเงิน

3) ดำเนินการตรวจสอบคำขอกู้ จ่ายเงินกู้ จัดทำเอกสารเกี่ยวกับเงินกู้และดำเนินการอื่นๆ เกี่ยวกับเรื่องการให้เงินกู้ให้เป็นไปตามแบบและระเบียบของสถาบันการเงิน

4) เสนอแนะการจัดจ้างพนักงานสถาบันการเงิน รวมถึงกำหนดหน้าที่และวิธีปฏิบัติงานของพนักงาน ตลอดจนเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบดูแลการปฏิบัติงานของพนักงานให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย

5) ควบคุมเรื่องการออกไปเสิร์ฟรับเงิน หรือมีใบสำคัญโดยครบถ้วน รับผิดชอบในการจ่ายเงินทั้งปวงของสถาบันการเงินให้เป็นการถูกต้อง รวบรวมใบสำคัญและเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการเงินไว้โดยครบถ้วนและเก็บรักษาเงินของสถาบันการเงินให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

6) รับผิดชอบและดูแลในการจัดทำบัญชี และทะเบียนต่างๆ ของสถาบันการเงินให้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันเสมอ

7) ติดต่อประสานงานกับเลขานุการในการนัดเรียกประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน

8) เข้าร่วมประชุมชี้แจงในการประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน เว้นแต่กรณีที่ประชุมนั้นๆมิให้เข้าร่วมประชุม

9) ปฏิบัติการเกี่ยวกับการโต้ตอบหนังสือของสถาบันการเงิน

10) ปฏิบัติงานอื่นๆตามมติของคณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายหรือตามที่ควรกระทำเพื่อให้กิจการในหน้าที่ลุล่วงไปด้วยดี

4) สำนักงาน

ในผังโครงสร้างการบริหารงานจะมีผู้ปฏิบัติงานในส่วนสำนักงาน 2 คน และมีกรรมการอีก 2 คน คือ นางจำเรียน ไชยงค์ และนางกาญจนา บุญหลง ได้เข้าช่วยงานในสำนักงาน ด้านเอกสาร ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก และงานด้านจัดซื้อ

ตารางที่ 5 คำบรรยายลักษณะงานในส่วนสำนักงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

ชื่อ	รายละเอียด
ผู้จัดการ นายมนัส ชาติคำ	- ตรวจสอบเอกสาร รับฝาก-ถอน เงินกู้ รับชำระหนี้ - รับเงินจากเจ้าหน้าที่บริการลูกค้าไปเข้าตู้เซฟใหญ่ - บริหารงานสถาบันการเงิน แก้ไขปัญหาต่างๆ
เลขานุการ นางจำเรียน ไชยงค์	- เตรียมเอกสารขอสินเชื่อกับธนาคารหรือสถาบันการเงินภายนอก - ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก - งานด้านจัดซื้อ
เหรัญญิก นางกาญจนา บุญหลง	- นำเงินไปฝากธนาคาร - ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก - งานด้านจัดซื้อ
เจ้าหน้าที่บริการลูกค้า นางรจนา ศรีมัน	- บันทึกข้อมูลรับฝาก-ถอน เงินออมสัจจะ หุ้น เงินกู้ยืม รับชำระหนี้ และรายการโอนเงิน ในโปรแกรม MBS และ MGL - จัดทำสัญญาเงินกู้ยืม - จัดทำทะเบียนลูกหนี้เงินกู้ - พิมพ์รายงานฝากถอนประจำวัน - พิมพ์รายงานการรับชำระหนี้ของลูกค้าหนี้เงินกู้ - จัดเก็บเอกสารค่าใช้จ่าย - จัดทำจดหมายแจ้งกำหนดชำระหนี้ และจดหมายทวงหนี้

ชื่อ	รายละเอียด
	- งานธุรการต่างๆ

4.2.5 การการควบคุมภายในด้านต่างๆดังนี้

1) การบริหารจัดการทั่วไป

1.1) ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินที่มีอยู่เดิม ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง เนื่องจาก ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินเดิมนำมาจากระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านนำมาใช้โดยมิได้ปรับให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

1.2) คณะกรรมการสถาบันการเงินไม่มีนโยบายในการบริหารเงินที่ชัดเจนว่าจะปล่อยกู้เป็นจำนวนเท่าใดจากยอดเงินฝากทั้งหมดที่มี

2) การบริหารด้านบัญชีการเงิน

2.1) เอกสารทางการเงินและบัญชี เช่น ใบเสร็จรับเงิน ไม่มีการกำหนดเลขที่ล่วงหน้า

2.2) มีพนักงานเพียงคนเดียวทำให้ไม่มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างพนักงานบัญชี และ การเงิน

2.3) ในการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่บริการลูกค้า ซึ่งมีเพียงคนเดียวทำให้เป็นทั้งผู้ทำและผู้ตรวจสอบเองในตัวซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดการดำเนินงานที่ผิดพลาดโดยไม่มีใครตรวจพบ และหากพนักงานไม่สบายหรือมีเหตุจำเป็นก็ต้องปิดทำการสถาบันการเงิน

3) การบริหารเงินสด

3.1) เจ้าหน้าที่บริการลูกค้าตรวจนับเงินสดด้วยมือโดยไม่มีเครื่องตรวจนับเงินสดตรวจทานซ้ำอีกครั้ง

3.2) ไม่มีการกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำที่เจ้าหน้าที่บริการลูกค้าถือไว้

3.3) การเก็บเงินที่เคาน์เตอร์บริการลูกค้า นำเก็บในลิ้นชักทั้งหมด ในกรณีที่เงินจำนวนมาก ระหว่างวันไม่มีการแบ่งจำนวนเงินบางส่วนจัดเก็บในตู้เซฟ

3.4) ไม่มีการหวงเงินสดย่อยเพื่อใช้จ่ายค่าใช้จ่ายจำนวนเล็กน้อย เมื่อมีค่าใช้จ่ายเจ้าหน้าที่บริการลูกค้า นำเงินจากการฝาก-ถอน ไปจ่าย

3.5) กรรมการผู้ดูแลตู้เซฟใหญ่ จำนวน 3 คนที่ถือกุญแจไม่ได้เข้ามาเปิดเซฟให้พนักงานเจ้าหน้าที่บริการลูกค้า นำเงินไปเก็บทุกวัน ทำให้ในบางครั้งพนักงานเจ้าหน้าที่บริการต้องดูแลรับผิดชอบเงินในจำนวนที่มากเกินไป

4) การบริหารด้านเงินฝาก

- 4.1) ไม่มีตัวอย่างลายมือชื่อผู้ฝากเงินท้ายเล่มสมุดเงินฝากและบัตรตัวอย่างลายมือชื่อผู้ฝากเงิน
- 5) การบริหารสินเชื่อ
- 5.1) การจัดทำเอกสารสัญญาเงินกู้ ไม่มีการจัดทำทะเบียนคุม ซึ่งพบว่ามีสัญญาเงินกู้หลายฉบับที่มีเลขที่ซ้ำกัน โดยที่เจ้าหน้าที่บริการลูกค้าไม่ทราบ
- 5.2) การอนุมัติเงินกู้ในที่ประชุมไม่ได้มีการจัดทำเอกสารรายงานการประชุมที่เป็นลายลักษณ์อักษร
- 5.3) เอกสารเงินกู้เจ้าหน้าที่บริการลูกค้าเป็นผู้จัดทำโดยไม่มีผู้ใดตรวจสอบความถูกต้อง
- 5.4) เอกสารสำคัญต่างๆ เก็บไม่เป็นระเบียบ เช่น เอกสารสัญญาเงินกู้ หรือ เอกสารที่ลูกค้านำมาค้าประกัน
- 6) การบริหารทรัพยากรบุคคล
- 6.1) ไม่มีการจัดทำคำบรรยายลักษณะงานทั้งในส่วนผู้บริหารและพนักงาน ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญ
- 6.2) ไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี
- 6.3) ไม่มีการกำหนดกฎระเบียบในการปฏิบัติ
- 7) การบริหารสินทรัพย์ถาวร
- 7.1) ไม่มีการจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของสถาบันการเงิน
- 8) เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 7.2) มีพนักงานเพียงคนเดียวที่สามารถใช้งานโปรแกรม MBS และ MGL รวมถึงโปรแกรมไมโครซอฟออฟฟิศ ที่ใช้ในสำนักงาน
- 7.3) ไม่มีการสำรองข้อมูลทางการเงิน ซึ่งหากเกิดความเสียหายของตัวเครื่องคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรม ข้อมูลที่เคยบันทึกไว้จะสูญหาย

4.2.6 ข้อเสนอแนะการควบคุมในด้านต่างๆทางสถาบันการเงินได้เริ่มดำเนินการแล้ว

- 1) การบริหารจัดการทั่วไป
- 1.1) ได้มีการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินให้สอดคล้องกับบริบทในการดำเนินงาน
- 2) การบริหารเงินสด
- 2.1) ได้มีเครื่องตรวจนับเงินสด เพื่อใช้ในการทวนการนับเงินเพื่อป้องกันการผิดพลาด
- 2.2) เมื่อเจ้าหน้าที่บริการลูกค้ามีเงินที่ถือในมือจำนวนมากควรแบ่งเก็บในตู้เซฟเล็ก หรือแจ้งให้ผู้จัดการดำเนินการจัดเก็บในตู้เซฟใหญ่เพื่อความปลอดภัย
- 3) การบริหารด้านเงินฝาก
- 3.1) สมุดคู่ฝากเงิน และทะเบียนบัญชีเงินฝากควรมีการเก็บตัวอย่างลายเซ็นของเจ้าของบัญชี โดยจากข้อเสนอแนะดังกล่าวได้มีการเริ่มเก็บข้อมูลจากสมาชิกบางส่วนยังไม่ได้ทั้งหมด
- 4) การบริหารสินเชื่อ

4.1) การอนุมัติเงินกู้โดยที่ประชุม หรืออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ ควรจัดทำเป็นเอกสารรายงานการประชุมและจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ

4.2) เอกสารที่สำคัญ เช่น สัญญาเงินกู้ เอกสารค้ำประกันของลูกค้ำ ควรเก็บในห้องสำคัญที่บุคคลภายนอกไม่อาจเข้าถึงได้

4.3 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

4.3.1 ระบบการบริหารสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไป ระบบบริหารจัดการ การควบคุมภายใน และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT Analysis) ทีมวิจัยพบจุดอ่อนเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินว่า ระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง โดยส่วนใหญ่จะใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการในการพิจารณาดังนั้นเพื่อให้ ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินเป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง จึงมีการประชุมร่วมกันระหว่างทีมวิจัยเพื่อมีการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินชุมชนซึ่งระเบียบข้อบังคับที่ปรับปรุงดังกล่าวได้ผ่านการรับรองจากที่ประชุมใหญ่ประจำปีเรียบร้อยแล้ว โดยมีรายละเอียดการปรับปรุงและเพิ่มเติมดังนี้

ตารางที่ 6 การปรับระเบียบข้อบังคับสถาบันการเงิน

หมวด	ระเบียบข้อบังคับเดิม	ระเบียบข้อบังคับใหม่
หมวดที่ 1 ข้อความทั่วไป	มีแหล่งที่มาของเงินทุน 6 แหล่ง	มีแหล่งที่มาของเงินทุน 8 แหล่ง เพิ่มแหล่งที่มาของทุนคือ หุ้น และ เงินฝากประจำ
หมวดที่ 2 สมาชิกภาพ	มีคุณสมบัติของสมาชิกสามัญ 5 ข้อ	เพิ่มคุณสมบัติของสมาชิกสามัญเป็น 6 ข้อ โดยเพิ่มคุณสมบัติว่าต้องเป็นผู้ถือหุ้นสถาบันการเงินอย่างน้อย 10 หุ้น
	มีคุณสมบัติของสมาชิกวิสามัญ 4 ข้อ	เพิ่มคุณสมบัติของสมาชิกสามัญเป็น 6 ข้อ โดยเพิ่มคุณสมบัติว่าต้องเป็นผู้ถือหุ้นสถาบันการเงินอย่างน้อย 10 หุ้นและ เป็นผู้ที่พักผ่อนหรือพักอาศัยนอกพื้นที่หมู่บ้าน หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว
	ค่าธรรมเนียมแรกเข้ารายละ 20 บาท	ปรับเป็นรายละ 50 บาท โดยคิดค่าสมาชิกทั้งชนิดสามัญและวิสามัญ
	ไม่มีสิทธิของสมาชิกสามัญ และ สมาชิกวิสามัญ	เพิ่ม สิทธิของสมาชิกสามัญ และ สมาชิกวิสามัญ โดยสิทธิของสมาชิกสามัญ
หมวด	ระเบียบข้อบังคับเดิม	ระเบียบข้อบังคับใหม่

หมวดที่ 3	หัวข้อเดิม การฝากเงิน การถอนเงิน และสวัสดิการสมาชิก	เปลี่ยนเป็น หุ้น เงินออมสัจจะ เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และสวัสดิการสมาชิก
	ไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับหุ้น	เพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับหุ้นทั้งหมด
	ยอดเงินฝากและการถอนของเงินฝากออมทรัพย์ โดยปรับยอดเงินฝากเริ่มต้นตั้งแต่ 1 บาท	ยอดเงินฝากและการถอนของเงินฝากออมทรัพย์ โดยปรับยอดเงินฝากเริ่มต้นตั้งแต่ 100 บาท
	ยอดเงินกรณีถอนเงินที่ต้องแจ้งพนักงานให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วันจำนวน 20,000 บาท	ยอดเงินกรณีถอนเงินที่ต้องแจ้งพนักงานให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วันจำนวน 500,000 บาท
	ไม่มีหัวข้อเงินฝากประจำ	เพิ่มหัวข้อของเงินฝากประจำและเงื่อนไข
หมวดที่ 4 เงินกู้	ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินกู้	เพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินกู้
	ประเภทของเงินกู้มีประเภทเดียวคือ เงินกู้สามัญ	ปรับเงินกู้เป็น 3 ประเภท คือ เงินกู้สามัญ เงินกู้พิเศษ และ เงินกู้เพื่อการลงทุน โดยมีรายละเอียดของเงินกู้แต่ละประเภท
	การค้ำประกันเงินกู้สามารถนำเงินฌาปนกิจสงเคราะห์กองทุนหมู่บ้านใช้เป็นหลักประกัน	เปลี่ยนให้สามารถนำมาหลักทรัพย์อื่นๆ เป็นหลักประกันได้แต่ต้องนำหลักทรัพย์มาประเมินราคาก่อนที่จะยื่นเรื่องขอกู้
	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ชั่วคราวที่คือร้อยละ 10 ต่อปี	ปรับให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นไปตามประกาศของสถาบันการเงิน
หมวดที่ 5 การเก็บรักษาเงินสดและการเบิกจ่ายเงินสด	ยอดเงินสดที่คณะกรรมการสามารถเก็บรักษาไว้ได้ไม่เกิน 20,000 บาท	ยอดเงินสดที่คณะกรรมการสามารถเก็บรักษาไว้ได้ไม่เกิน 500,000 บาท
	ยอดเงินที่ผู้จัดการสถาบันการเงินมีอำนาจอนุมัติเบิกจ่ายเงินได้ไม่เกินวงเงิน 2,000 บาท	ยอดเงินที่ผู้จัดการสถาบันการเงินมีอำนาจอนุมัติเบิกจ่ายเงินได้ไม่เกินวงเงิน 5,000 บาท
หมวด	ระเบียบข้อบังคับเดิม	ระเบียบข้อบังคับใหม่
หมวดที่ 6 คณะกรรมการ	มีคณะกรรมการ 2 ชุดคือ คณะกรรมการบริหาร และ คณะกรรมการดำเนินงาน	คณะกรรมการเหลือชุดเดียวคือคณะกรรมการดำเนินงาน (ที่มวิชัยชุมชนได้ให้เหตุผลว่า คณะกรรมการบริหารซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงวุฒิในหมู่บ้าน 6 คน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกอบต. 2 คน และ ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน จำนวน 3 คนนั้น

		โดยมีบทบาทหน้าที่หลักในการวางนโยบายนั้น ในทางปฏิบัติจริงนั้น บทบาททั้งหมดคณะกรรมการดำเนินงานเป็นผู้รับผิดชอบ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบันจึงควรมีคณะกรรมการเพียงชุดเดียว) โดยกำหนดจำนวนให้มีคณะกรรมการดำเนินงานของสถาบันการเงินจำนวนสิบคน ประกอบด้วยประธานกรรมการดำเนินงานหนึ่งคน ผู้จัดการสถาบันการเงินหนึ่งคน ประธานกรรมการและผู้จัดการสถาบันการเงินเป็นผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อและชนะในการลงคะแนนลับ จากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยมีคุณสมบัติต้องเคยเป็นคณะกรรมการบริหารสถาบันมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และกรรมการอีกแปดคน ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ให้คณะกรรมการดำเนินงานเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้นตำแหน่งรองประธานหนึ่งคน เลขานุการหนึ่งคน รองผู้จัดการหนึ่งคน และ เสรฐฤทธิหนึ่งคน นอกนั้นเป็นกรรมการ และเพิ่มบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงาน
	ไม่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของกรรมการดำเนินงานแต่ละตำแหน่ง	กำหนดอำนาจหน้าที่ของกรรมการดำเนินงานแต่ละตำแหน่งและได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้จัดการ
หมวด	ระเบียบข้อบังคับเดิม	ระเบียบข้อบังคับใหม่
หมวดที่ 7 พนักงานประจำสถาบันการเงิน	กำหนดให้มีพนักงานประจำสถาบันการเงินเพียงตำแหน่งเดียวกำหนดอัตราเงินเดือนเริ่มต้นที่ 4,000 บาท จำกัดอายุ 20-40 ปี	ไม่มีการกำหนดจำนวนพนักงานปรับอัตราเงินเดือนเริ่มต้นเป็น 5,000 บาทและไม่จำกัดอายุเพียงแต่อายุต้องไม่ต่ำกว่า 20 ปี
	การประเมินการปฏิบัติงานของพนักงานประเมินปีละ 2 ครั้ง	การประเมินการปฏิบัติงานของพนักงานประเมินปีละครั้งเดียว คือ ในเดือนมกราคมของทุกปี
หมวดที่ 9 การประชุมของสมาชิก	ให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน ทุกวันที่ 4 ของเดือน	ให้มีการประชุมทุกวันเสาร์แรกของเดือน

และการประชุมของคณะกรรมการ	ไม่มีการกำหนดระยะเวลาการจัดประชุม	ในการประชุมสามัญประจำปี ได้กำหนดเพิ่มเติมว่า จะต้องจัดประชุมภายใน 120 วันหลังปิดบัญชี																					
หมวดที่10	ชื่อหมวด การปิดบัญชี	ปรับชื่อหมวดนี้เป็น การเงินและการบัญชีของสถาบันการเงิน และเพิ่มเติมการทำบัญชีและเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี																					
	การจัดสรรกำไรสุทธิเป็นดังนี้ <table><tr><td>สวัสดิการ</td><td>ร้อยละ 50</td></tr><tr><td>ปันผลคืนแก่สมาชิก(ไม่เกิน)</td><td>ร้อยละ 50</td></tr><tr><td>เงินเฉลี่ยคืนผู้กู้</td><td>ร้อยละ 20</td></tr><tr><td>งบบริหาร</td><td>ร้อยละ 10</td></tr><tr><td>สาธารณประโยชน์</td><td>ร้อยละ 10</td></tr><tr><td>ประกันความเสี่ยงและเงินสมทบ</td><td>ร้อยละ 5</td></tr></table>	สวัสดิการ	ร้อยละ 50	ปันผลคืนแก่สมาชิก(ไม่เกิน)	ร้อยละ 50	เงินเฉลี่ยคืนผู้กู้	ร้อยละ 20	งบบริหาร	ร้อยละ 10	สาธารณประโยชน์	ร้อยละ 10	ประกันความเสี่ยงและเงินสมทบ	ร้อยละ 5	การจัดสรรกำไรสุทธิเป็นดังนี้ <table><tr><td>สวัสดิการ(ไม่เกิน)</td><td>ร้อยละ 10</td></tr><tr><td>ปันผลคืนแก่สมาชิก(ไม่เกิน)</td><td>ร้อยละ 25</td></tr><tr><td>ค่าตอบแทนคณะกรรมการ</td><td>ร้อยละ 15</td></tr><tr><td>สาธารณประโยชน์(ไม่เกิน)</td><td>ร้อยละ 10</td></tr><tr><td>ประกันความเสี่ยงและเงินสมทบ</td><td>ร้อยละ 40</td></tr></table>	สวัสดิการ(ไม่เกิน)	ร้อยละ 10	ปันผลคืนแก่สมาชิก(ไม่เกิน)	ร้อยละ 25	ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	ร้อยละ 15	สาธารณประโยชน์(ไม่เกิน)	ร้อยละ 10	ประกันความเสี่ยงและเงินสมทบ
สวัสดิการ	ร้อยละ 50																						
ปันผลคืนแก่สมาชิก(ไม่เกิน)	ร้อยละ 50																						
เงินเฉลี่ยคืนผู้กู้	ร้อยละ 20																						
งบบริหาร	ร้อยละ 10																						
สาธารณประโยชน์	ร้อยละ 10																						
ประกันความเสี่ยงและเงินสมทบ	ร้อยละ 5																						
สวัสดิการ(ไม่เกิน)	ร้อยละ 10																						
ปันผลคืนแก่สมาชิก(ไม่เกิน)	ร้อยละ 25																						
ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	ร้อยละ 15																						
สาธารณประโยชน์(ไม่เกิน)	ร้อยละ 10																						
ประกันความเสี่ยงและเงินสมทบ	ร้อยละ 40																						

4.3.2 ระบบการจัดการด้านการเงิน และการบัญชี

ทีมวิจัยเริ่มต้นการพัฒนากระบวนการจัดการด้านการเงินและการบัญชีโดยการศึกษาข้อมูลจากระบบการจัดการทางการเงิน และการบัญชีเดิมซึ่งปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการด้านการเงินและการบัญชีที่เหมาะสมสำหรับการบริหารงานโดยชุมชน จากการศึกษาข้อมูลข้างต้นพบรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผู้รับผิดชอบด้านการเงิน และ การบัญชี ของสถาบันการเงิน ฯ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการซึ่งจะมีหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการเงิน และ การบัญชี กำกับดูแล อนุมัติ สั่งการ
2. ผู้จัดการ ทำหน้าที่ ควบคุมการดำเนินงานด้านการเงิน และ การบัญชีให้เป็นไปตามนโยบายของสถาบัน
3. พนักงาน ซึ่งมีอยู่ 1 คน ทำหน้าที่ เป็นผู้รับฝากเงิน รับชำระเงินกู้ ให้บริการเงินโอน ถอนเงิน ดูแลเงินสดประจำวัน และจัดทำบันทึกทางการเงินและการบัญชีข้างต้น

สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง มีการจัดทำบันทึกทางการเงินและการบัญชีตามหลักเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วยการจดบันทึกรายรับ รายจ่ายประจำวัน ผ่านสมุดเงินสด ดังรายละเอียด

เงินสดยกมา

บวก ด้านรายรับ ประกอบด้วย เงินฝาก รับชำระเงินกู้ รายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ และรายได้อื่น ๆ

หัก ด้านรายจ่าย ประกอบด้วย เงินถอน ค่าใช้จ่าย

คงเหลือเป็น เงินสดยกไป

การบันทึกบัญชีเป็นรูปแบบบัญชีรายรับ รายจ่ายทั่วไปโดยใช้เกณฑ์เงินสด (Cash Basis) ไม่มีการบันทึกตามหลักการบัญชีคู่ (Double Entry System) การบันทึกการฝากเงิน ถอนเงิน และคำนวณดอกเบี้ย โดยการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งมีโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับช่วยในการเก็บข้อมูล และประมวลผล (Program M fit) มีการจัดทำรายงานสรุปจากโปรแกรมสำเร็จรูปทุกเดือน มีการใช้สมุดบัญชีเงินฝาก (Pass Book) เพื่อให้สมาชิกใช้เป็นหลักฐาน ระบบการอนุมัติปล่อยเงินกู้จะยึดตามระเบียบของสถาบันการเงิน มีการบันทึกการจ่ายเงินกู้ และการรับชำระโดยใช้ทะเบียนลูกหนี้รายตัว และจัดทำรายงานสรุปการจ่ายเงินกู้ และ รับชำระเป็นรายเดือน มีการเก็บข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในสมุดบันทึกรายรับ รายจ่าย และ บันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์โดยมีเอกสารประกอบครบถ้วน และจัดทำรายงานสรุปเป็นรายเดือน

ทุก ๆ สิ้นเดือน และสิ้นปี มีการสรุปยอดรายงานทางการเงินในรูปแบบงบการเงิน ซึ่งรายงานการเงิน ประกอบไปด้วยงบกำไรขาดทุน และ งบดุล ซึ่งเป็นไปตามรูปแบบของกองทุนหมู่บ้าน ดังตัวอย่าง

สถาบันการเงินบ้านหลวง

งบดุล

ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2556

สินทรัพย์

หน่วย : บาท

	30-พ.ย.-56	28-ธ.ค.-56	ส่วนต่าง
เงินฝากธนาคาร-ออมสิน	2,792,372.13	2,295,372.13	497,000.00
เงินฝากธนาคาร-ธกส	1,585,433.00	1,034,330.00	551,103.00
เงินสด-ผู้จัดการ	610,000.00		
เงินสด-พนักงาน	662,938.93	245,113.18	417,825.75
ลูกหนี้เงินกู้ยืม	16,790,104.00	17,157,663.00	- 367,559.00
เงินออม-ไทยประกัน	1,500,000.00	1,500,000.00	-
เงินออม-เมืองไทยประกันชีวิต	1,500,000.00	1,500,000.00	-
อาคารสำนักงาน	2,000,000.00	2,800,000.00	- 800,000.00
รวมสินทรัพย์	27,440,848.06	26,532,478.31	908,369.75

หนี้สินและทุน

	30-พ.ย.-56	28-ธ.ค.-56	ส่วนต่าง
หุ้น	3,505,597.00	3,514,897.00	- 9,300.00
เงินออม	1,304,513.00	1,334,865.00	- 30,352.00
เผื่อเรียก	11,113,995.61	10,807,078.61	306,917.00
ฝากประจำ	10,680,457.64	9,986,269.64	694,188.00

กำไรสุทธิ เดือน ม.ค.	55,192.00	55,192.00	
กำไรสุทธิ เดือน ก.พ.	30,305.00	30,305.00	
กำไรสุทธิ เดือน มี.ค.	159,196.00	159,196.00	
กำไรสุทธิ เดือน เม.ย.	48,967.00	48,967.00	
กำไรสุทธิ เดือน พ.ค.	126,395.00	126,395.00	
กำไรสุทธิ เดือน มิ.ย.	37,561.00	37,561.00	
กำไรสุทธิ เดือน ก.ค.	112,225.00	112,225.00	
กำไรสุทธิ เดือน ส.ค.	44,769.31	44,769.31	
กำไรสุทธิ เดือน ก.ย.	103,742.50	103,742.50	
กำไรสุทธิ เดือน ต.ค.	105,962.50	105,962.50	
กำไรสุทธิ เดือน พ.ย.	11,969.50	11,969.50	
กำไรสุทธิ เดือน ธ.ค.		53,083.25	- 53,083.25
รวมหนี้สินและทุน	27,440,848.06	26,532,478.31	908,369.75

ในการพัฒนาระบบการจัดการด้านการเงินและการบัญชีนั้น จะต้องคำนึงถึงความถูกต้องของข้อมูลทางการเงินเพื่อจะได้นำมาเป็นข้อยกมาที่ถูกต้องของระบบใหม่ต่อไป ดังนั้นจึงต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทางการเงินจากรายงานทางการเงินของสถาบันการเงินและเอกสารประกอบ ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2556 ซึ่งในการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินดังกล่าว ทีมวิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีเข้ามาใช้ซึ่งประกอบด้วย

1. การตรวจนับเงินสด
2. การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเงินฝากธนาคาร
3. การยืนยันยอดลูกหนี้เงินกู้ยืม
4. การตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของสัญญาเงินกู้ยืม
5. การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเงินลงทุน
6. การตรวจสอบการคำนวณต้นทุนของอาคาร และสินทรัพย์ถาวรอื่น ๆ
7. การตรวจสอบและยืนยันยอดเจ้าหนี้เงินฝากเพื่อเรียก และ เงินฝากประจำ
8. การตรวจสอบและยืนยันยอดหุ้นและเงินออมสัจจะ
9. การตรวจสอบเอกสารประกอบค่าใช้จ่าย
10. การสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยจ่าย
11. การตรวจสอบเอกสารประกอบรายได้
12. การสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยรับเงินกู้ยืม

จากการตรวจสอบรายงานทางการเงินและเอกสารประกอบมีข้อสรุปดังต่อไปนี้

1) รายงานผลการตรวจสอบข้อมูลทางบัญชี

1.1) การตรวจนับเงินสด ณ วันที่ 25 มกราคม 2557

ตารางที่ 7 ผลการตรวจสอบข้อมูลทางบัญชี

เนื้อหาที่ตรวจสอบ	ข้อสังเกตที่ตรวจพบ
ตรวจนับเงินสดในมือ	

เนื้อหาที่ตรวจสอบ			ข้อสังเกตที่ตรวจพบ
<u>จำนวน</u>			1 ณ วันที่ตรวจนับ เงินสดอยู่ที่บ้านของเจ้าหน้าที่บัญชี
ธนบัตร ชนิด 1,000 บาท	165	165,000.00	
500 บาท	71	35,500.00	
100 บาท	86	8,600.00	2 จำนวนเงินสดในมือ มียอดสูงเกินที่ระเบียบกำหนด
50 บาท	81	4,050.00	
20 บาท	139	2,780.00	
10 บาท	-	-	
เหรียญ ชนิด 10 บาท	470	4,700.00	
เนื้อหาที่ตรวจสอบ			ข้อสังเกตที่ตรวจพบ
ตรวจนับเงินสดในมือ			
5 บาท	1,333	6,665.00	
2 บาท	578	1,156.00	
1 บาท	4,509	<u>4,509.00</u>	
เงินสดที่นับได้ทั้งสิ้น		232,960.0	
รายละเอียดเงินสำรอง คุณกาญจนา		10,000.00	
รายละเอียดเงินสำรอง แม่บ้าน		<u>200.00</u>	
		243,160.00	
เงินขาดบัญชี		24.35	
ยอดคงเหลือตามบัญชี ณ วันที่ 24 มกราคม 2557		<u>243,184.35</u>	
ทำการกระทบยอดไป ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 พบเงินขาดบัญชี 24,113.83 บาท			

1.2) การยืนยันยอด ลูกหนี้เงินกู้ยืม และการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของสัญญาเงินกู้ยืม ณ วันที่ 28 มกราคม 2557

ตารางที่ 8 การยืนยันยอดลูกหนี้เงินกู้ยืม

เนื้อหาที่ตรวจสอบ				ข้อสังเกตที่ตรวจพบ
1) หนังสือสัญญาเงินกู้ ที่อนุมัติในปี 2556				1 เลขที่สัญญา แบ่งเป็นหลายกลุ่ม
จำนวน 107 สัญญา แบ่งเป็นสัญญาเงินกู้				คือ 2xx/2556, 3xx/2556, 4xx/2556
- ไม่เกิน 49,999 บาท	จำนวน 30 สัญญา	มูลค่า 875,000 บาท		5xx/2556
- 50,000 - 99,999 บาท	จำนวน 40 สัญญา	มูลค่า 2,626,000 บาท		2 รายละเอียดในหนังสือสัญญาเงินกู้
- 100,000 - 499,999 บาท	จำนวน 32 สัญญา	มูลค่า 4,800,000 บาท		ไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน บางสัญญามี
- 500,000 ขึ้นไป	จำนวน 5 สัญญา	มูลค่า 3,400,000 บาท		4 ข้อ บางสัญญามี 6 ข้อ
รวม	<u>107 สัญญา</u>	<u>มูลค่า 11,701,000 บาท</u>		3 รายละเอียดในสัญญาไม่ถูกต้อง เช่น
				- บางสัญญาไม่ระบุจำนวนงวดและ
				เงินงวดที่ชำระ
				- บางสัญญาระบุวันชำระงวดแรกเป็นวัน

	เดียวกับวันที่ในสัญญา
	-ตัวเลข
	-ไม่มีลายมือชื่อพยานในสัญญา
	4 หนังสือสัญญาเงินกู้และเอกสารที่เกี่ยวข้องไม่ได้ถูกจัดเก็บอย่างเหมาะสม
	5 พบสัญญาเลขที่ซ้ำ ไม่ได้ลงในรายงาน
เนื้อหาที่ตรวจสอบ	ข้อสังเกตที่ตรวจพบ
	จำนวนเงิน 150,000 บาท
	โดยนายชิด ศรีมัน สัญญาเลขที่ 262/2556 วันที่ 6 พ.ค. 56 ซึ่งซ้ำกับ
	สัญญาของนางรัตนา แสนปวนหาญ
2) หนังสือค้ำประกัน	1 ไม่มีลายมือชื่อของคู่สมรสในหนังสือค้ำประกัน
3) เอกสารหลักฐานประกอบการกู้	1 ไม่ได้เซ็นสำเนาถูกต้องเอกสาร
	2 ลายเซ็นต้นในสำเนาเอกสารเป็นชุดที่ถ่ายเอกสารไม่ได้เซ็นจริง
	3 ไม่มีสำเนาเอกสารของคู่สมรส

1.3 การตรวจสอบและยืนยันยอด เจ้าหนี้เงินฝากเพื่อเรียก และ เงินฝากประจำ

1.4 การตรวจสอบและยืนยันยอดหุ้น และเงินออมสัจจะ

ตารางที่ 9 การตรวจสอบและยืนยันยอดหุ้น และเงินออมสัจจะ

เนื้อหาที่ตรวจสอบ	ข้อสังเกตที่ตรวจพบ
1) สมุดเงินรับฝากกับรายงานเงิน รับฝากรายตัว	1 เลขที่บัญชีใช้ร่วมกันทุกประเภทเงินรับฝาก
เงินฝากเพื่อเรียก 9,791,253.68 บาท	2 พบเงินรับฝากที่เป็นเงินสำรองของกิจการ
เงินฝากประจำ 10,235,117.92 บาท	3 สมุดบัญชีมีการเขียนด้วยมือ
รวม 20,026,371.60 บาท	4 รายละเอียดของสมุดบัญชีบางเล่ม
	ในหน้าแรกไม่สมบูรณ์ /ไม่ถูกต้อง
2) สมุดหุ้น เงินออมสัจจะ กับรายงาน	1 เงินฝากสัจจะ ตามระเบียบของสถาบันฯ
เงินออมสัจจะ 1,334,865.00 บาท	จัดอยู่ในกลุ่มเงินรับฝาก แต่ในทางปฏิบัติ
หุ้น 3,514,897.00 บาท	สถาบันฯ ถือเป็นเงินหุ้น
รวม 4,849,762.00 บาท	2 สมุดบัญชีมีการเขียนด้วยมือ
	3 รายละเอียดของสมุดบัญชีบางเล่ม
	ในหน้าแรกไม่สมบูรณ์ /ไม่ถูกต้อง

1.5 การตรวจสอบการคำนวณต้นทุนของอาคาร และสินทรัพย์ถาวรอื่น ๆ

ตารางที่ 10 การตรวจสอบการคำนวณต้นทุนของอาคาร และสินทรัพย์ถาวรอื่น ๆ

เนื้อหาที่ตรวจสอบ	ข้อสังเกตที่ตรวจพบ
เอกสารเกี่ยวกับที่ดินและอาคาร และสินทรัพย์อื่น	เอกสารที่ได้รับมีทั้งใบส่งของ
	ใบเสร็จรับเงินและใบแจ้งหนี้
- ที่ดิน 600,000.00	ซึ่งบางกิจการไม่ออกใบเสร็จรับเงิน
- รั้ว 135,855.00	ทำให้ไม่สามารถพิสูจน์ว่ามีรายการ
- อาคาร 3,008,952.55	ที่บันทึกเข้าซ้อนกันหรือไม่
- ส่วนปรับปรุงภูมิทัศน์ 64,368.00	เนื่องจากหลังจากทำการบันทึกข้อมูล
- เครื่องใช้สำนักงาน 50,890.00	แล้วพบว่าไม่มีรายจ่ายลงทุนในส่วนของ
	อาคาร 3,008,952.55 บาท
- เครื่องตกแต่งและติดตั้ง 271,380.00	ซึ่งมากกว่ายอดที่เบิกไป
- สินทรัพย์ถาวรอื่น 4,210.00	
4,135,655.55	

1.7 การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเงินฝากธนาคาร

1.8 การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเงินลงทุน

ตารางที่ 11 การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเงินลงทุน

เนื้อหาที่ตรวจสอบ	ข้อสังเกตที่ตรวจพบ
1) เงินฝากธนาคาร	
ธนาคารออมสิน สาขาพร้าว 2,295,372.13 บาท	
ธกส. สาขาแม่ป๋าย 1,034,330.00 บาท	
รวม 3,329,702.13 บาท	
2) เงินลงทุน	
เงินออม – ไทยประกันชีวิต 1,500,000 บาท	ชื่อผู้เอาประกันเป็นประธานสถาบันการเงิน
เงินออม – เมืองไทยประกันชีวิต 1,500,000 บาท	
รวม 3,000,000 บาท	
มียอดเงินปันผลรับปี 2556 รวม 95,111.00 บาท	

1.9 การตรวจสอบเอกสารประกอบค่าใช้จ่าย

1.10 การสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยจ่าย

ตารางที่ 12 การสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยจ่าย

เนื้อหาที่ตรวจสอบ	ข้อสังเกตที่ตรวจพบ
ค่าใช้จ่าย	
เงินเดือน 72,000.00 บาท	1 ค่าใช้จ่ายบางประเภทไม่มีเอกสารประกอบ
ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า 5,517.00 บาท	เช่นค่าเดินทาง ทางสถาบันฯ ใช้ใบรับเงิน
ค่าพาหนะ 16,000.00 บาท	ซึ่งเป็นแบบฟอร์มที่ออกแบบขึ้นมาใช้
วัสดุสำนักงาน 10,220.00 บาท	ภายในโดยที่มีการอนุมัติการจ่ายเงินจาก
ค่าโทรศัพท์ 9,900.25 บาท	ผู้จัดการและมีการระบุชื่อผู้รับเงิน
ค่าถ่ายเอกสาร 5,624.00 บาท	2 การคำนวณดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ
ค่าเบี้ยเลี้ยง 6,900.00 บาท	โปรแกรมมีการคิดดอกเบี้ยเงินฝาก
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 8,530.00 บาท	ในกรณีที่มีการถอนก่อนครบกำหนด
ดอกเบี้ยจ่าย <u>331,326.79 บาท</u>	
รวม <u>466,018.04 บาท</u>	

1.11 การตรวจสอบเอกสารประกอบรายได้

1.12 การสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยรับเงินกู้ยืม

ตารางที่ 13 การสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยรับเงินกู้ยืม

เนื้อหาที่ตรวจสอบ	ข้อสังเกตที่ตรวจพบ
รายได้	
ดอกเบี้ยรับเงินกู้ 1,009,051.00 บาท	การคำนวณดอกเบี้ยรับเงินกู้ ใช้วิธีการ
ค่าธรรมเนียม 1,040.00 บาท	คำนวณแบบ Manual โดยที่เจ้าหน้าที่
ค่าสมาชิก 1,420.00 บาท	ใช้ฐานในการคำนวณ 1 ปี = 360 วัน
ดอกเบี้ยเงินฝาก 27,852.94 บาท	
เงินปันผล 95,111.00 บาท	
รายได้อื่น ๆ <u>6,180.00 บาท</u>	
รวม <u>1,140,654.94 บาท</u>	

สรุปผลการตรวจสอบ การปรับปรุงบัญชีและข้อเสนอแนะ

การตรวจนับเงินสด พบเงินขาดบัญชี 24,113.83 บาท และได้มีการตรวจสอบเพิ่มเติมในเอกสารบันทึกการรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน พบตัวเลขที่ระบุในเอกสารการบันทึกดังกล่าว แสดงยอดเงินขาดตามจำนวนข้างต้นจริง ซึ่งได้รับคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถึงสาเหตุของเงินขาดบัญชีพบว่า การจัดเก็บเงินสดประจำวันไม่มีการแยกหมวดหมู่ของเงินสด เช่น เงินสดจากการฝาก-ถอน และเงินสดจากการให้บริการเงินโอน ทำให้เกิดความสับสน ทางคณะกรรมการสถาบันการเงินฯ จึงมีข้อสรุปให้เงินขาดบัญชีจำนวน 24,113.83 บาท เป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ และจากข้อสังเกตที่ตรวจพบมีข้อเสนอแนะใน

การปรับปรุงโดย ควรมีการแยกหมวดหมู่เงินสดประจำวัน และควรเก็บรักษาเงินสดให้เป็นไปตามระเบียบของสถาบันการเงิน (ห้องนิรภัย) เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

การตรวจสอบยอดคงเหลือของลูกหนี้เงินกู้ยืม และการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของสัญญาเงินกู้ยืม พบว่ายอดลูกหนี้เงินกู้ยืมถูกบันทึกการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และจากข้อสังเกตที่ตรวจพบซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความครบถ้วนของสัญญาเงินกู้ มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโดย ควรจัดประเภทเลขที่สัญญาเงินกู้อย่างเป็นระบบ จัดทำรายละเอียดในสัญญาให้มีข้อความเป็นมาตรฐานเดียวกัน ควรตรวจทานความถูกต้องของหนังสือสัญญาก่อนมีการอนุมัติสัญญา ควรแยกเอกสารสัญญา หนังสือค้ำประกันและเอกสารเกี่ยวกับการกู้ไว้ในแฟ้มและเก็บไว้ในห้องมั่นคง (ห้องนิรภัย) ควรให้เลขที่สัญญาอย่างเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อนเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น ควรตรวจทานความถูกต้องของหนังสือค้ำประกันทุกครั้ง ควรตรวจทานความถูกต้องของเอกสารหลักฐานประกอบการกู้ทุกครั้ง

การตรวจสอบและยืนยันยอด เจ้าหนี้เงินฝากเพื่อเรียก และเงินฝากประจำ พบว่ายอดเจ้าหนี้เงินฝากเพื่อเรียก และเงินฝากประจำ บันทึกการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และจากข้อสังเกตที่ตรวจพบมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโดย ควรปรับปรุงบัญชีเงินรับฝากที่เป็นการสำรองเงินตามระเบียบของสถาบันการเงินฯ ไปเป็นทุนสำรองของกิจการ (กำไรสะสม) ควรมีการกำหนดเลขที่บัญชีของสมุดเงินรับฝากอย่างเป็นระบบ ควรหลีกเลี่ยงการเขียนในสมุดคู่ฝากด้วยลายมือหรือหากจำเป็นควรมีลายเซ็นผู้จัดการกำกับไว้ ควรมีการตรวจทานข้อมูลหลังการพิมพ์จากเครื่อง Pass Book ทุกครั้ง

การตรวจสอบและยืนยันยอดหุ้นและเงินออมสัจจะ พบว่ายอดหุ้นและเงินออมสัจจะบันทึกการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง

การตรวจสอบการคำนวณต้นทุนของอาคาร และ สินทรัพย์ถาวรอื่น ๆ พบว่ารายละเอียดประกอบ การจ่ายเงินไม่ตรงตามขอรายจ่ายที่บันทึกที่ตรวจสอบได้ จึงต้องมีการนำรายจ่ายทั้งหมดมาตรวจสอบใหม่ ร่วมกับคณะกรรมการ ได้ข้อสรุป ต้นทุนของสินทรัพย์ถาวรใหม่นี้

ที่ดิน	622,700.00
อาคาร	2,800,000.00
ส่วนปรับปรุง	441,668.00
เครื่องใช้สำนักงาน	50,890.00
เครื่องตกแต่งและติดตั้ง	435,990.00

และจากข้อสังเกตที่ตรวจพบมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโดย ในกรณีที่มีการเบิกเงินเป็นจำนวนมากควรมีการบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการจ่ายเงินในแต่ละครั้งย่อยๆ ในสมุดเงินสดจ่าย ควรมีการจัดเก็บเอกสารต่างๆ ไว้ในแฟ้ม เพื่อป้องกันการสูญหาย ควรจัดทำทะเบียนคุมสินทรัพย์ถาวร และคำนวณค่าเสื่อมราคา

การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเงินฝากธนาคารพบว่ายอดเงินฝากธนาคารถูกบันทึกการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง

การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเงินลงทุนพบว่ายอดเงินลงทุนซึ่งเป็นการลงทุนในรูปแบบการประกันชีวิตถูกบันทึกการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และจากข้อสังเกตที่ตรวจพบมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโดยให้คณะกรรมการดำเนินการเปลี่ยนแปลงชื่อผู้รับผลประโยชน์ในนามสถาบันการเงินฯ

การตรวจสอบเอกสารประกอบค่าใช้จ่าย และการสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยจ่าย พบว่าค่าใช้จ่ายมีเอกสารประกอบครบถ้วน การคำนวณดอกเบี้ยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของสถาบันการเงินฯ และจากข้อสังเกตที่ตรวจพบมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโดยต้องมีการเปลี่ยนเงื่อนไขในโปรแกรมการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากประจำให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทั่วไป

การตรวจสอบเอกสารประกอบรายได้ และการสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยรับเงินกู้ยืมพบว่ารายได้มีเอกสารประกอบครบถ้วน การคำนวณดอกเบี้ยรับถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของสถาบันการเงินฯ และจากข้อสังเกตที่ตรวจพบมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโดย ควรปรับปรุงวิธีการคำนวณดอกเบี้ยรับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทั่วไป และเพื่อลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการคำนวณดอกเบี้ยรับ ควรมีการคำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และสอบทานความถูกต้องอีกครั้งโดยเจ้าหน้าที่

ผลสรุปของทีมวิจัยเกี่ยวกับการตรวจสอบ ปรับปรุงรายการและข้อเสนอแนะ ได้ดำเนินการปรับปรุงจัดประเภทรายการบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในรูปแบบของงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน ดังนี้

งบการเงิน ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2556 หลังการตรวจสอบ

สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2556

หน่วย:บาท

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดในมือ	245,113.18
เงินฝากธนาคาร-ออมสิน	2,295,372.13
เงินฝากธนาคาร-ธกส	1,034,330.00
ลูกหนี้เงินกู้ยืมระยะสั้น	2,107,649.00
เงินปันผลค้างรับ	95,111.00
เงินทศรอง ร้านค้าเกษตร	670,886.49
เงินทศรอง อินเทอร์เน็ต แบงค์กิ้ง กรุงเทพ	300,000.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	6,748,461.80

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

เงินประกันการใช้ไฟฟ้า	2,000.00
-----------------------	----------

ลูกหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว	13,050,014.00
เงินลงทุน	3,000,000.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ :	
ที่ดิน	622,700.00
อาคาร	2,454,282.00
ส่วนปรับปรุง	196,233.00
เครื่องตกแต่งและติดตั้ง	160,400.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	19,485,629.00
รวมสินทรัพย์	26,234,090.80

สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2556

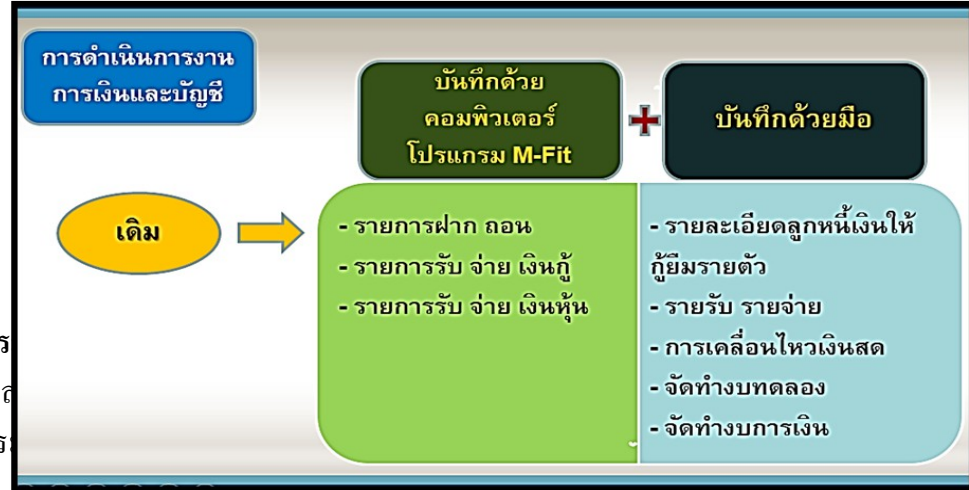
หน่วย:บาท

<u>หนี้สินและทุน</u>	
หนี้สิน	
เงินฝากเพื่อเรียก	9,791,253.68
เงินฝากประจำ	10,235,117.92
รวมหนี้สิน	20,026,371.60
ทุน	
เงินออมสัจจะ	1,334,865.00
หุ้น	3,514,897.00
กำไรสะสม :	
กำไรสะสมจัดสรรเป็นเงินเพื่อสาธารณประโยชน์	73,349.15
กำไรสะสมจัดสรรเป็นเงินประกันความเสี่ยง	146,841.12
กำไรสะสมจัดสรรเป็นเงินสมทบ	293,697.49
กำไรสะสมจัดสรรเป็นเงินสวัสดิการ	57,181.59
กำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร	786,887.85
รวมทุน	6,207,719.20
รวมหนี้สินและทุน	26,234,090.80

สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 28 ธันวาคม 2556

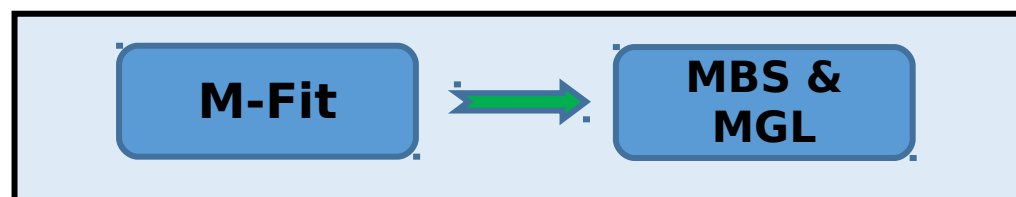
	หน่วย:บาท
รายได้	
รายได้ดอกเบี้ยรับเงินกู้	1,009,051.00
รายได้ค่าธรรมเนียมเงินกู้	1,040.00
รายได้ค่าสมาชิก	1,420.00
รายได้ดอกเบี้ยเงินรับฝากออมทรัพย์	27,852.94
รายได้เงินปันผล	95,111.00
รายได้อื่น ๆ	6,180.00
	1,140,654.94
ค่าใช้จ่าย	
ดอกเบี้ยจ่าย	331,326.79
เงินเดือน	72,000.00
ค่าน้ำ ไฟฟ้า	5,517.00
ค่าพาหนะ	16,000.00
ค่าวัสดุสำนักงาน	10,220.00
ค่าโทรศัพท์	9,900.25
ค่าถ่ายเอกสาร	5,624.00
ค่าเบี้ยเลี้ยง	6,900.00
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	8,530.00
	466,018.04
กำไรสุทธิ	674,636.90

4.3.3 ระบบ
การถอน คือ

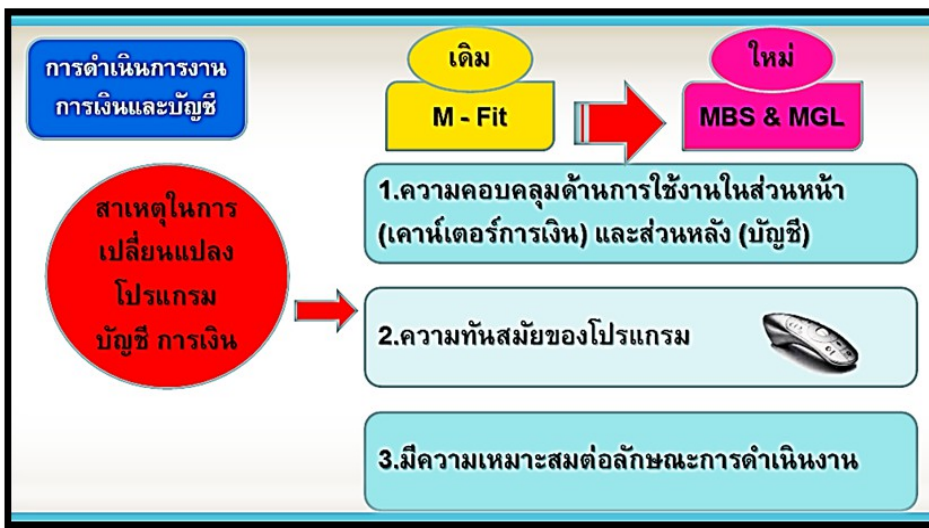
ภาพที่ 5 แสดงระบบสารสนเทศ

เมื่อต้นปี 2557 สถาบันการเงินชุมชนฯ ได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงระบบโปรแกรมการเงินและบัญชี โดยเดิมที่ได้ใช้ระบบ M-Fit เป็นโปรแกรม MBS & MGL ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยธนาคารออมสิน

ภาพที่ 6 แสดงการเปลี่ยนแปลงระบบโปรแกรม

ซึ่งสาเหตุของการเปลี่ยนโปรแกรมบัญชีนั้นมาจากโปรแกรมใหม่ (MBS & MGL) เป็นระบบที่ใช้งานครอบคลุมทั้งงานการเงินในส่วนหน้า (งานเคาน์เตอร์ฝาก ถอน ฯ) และงานบัญชีในส่วนหลัง (บันทึกบัญชี รายการปรับปรุง ออกงบการเงิน ฯ) รวมทั้งความทันสมัยของโปรแกรม และการให้ปรึกษากับผู้ใช้และผู้ผลิตโปรแกรม

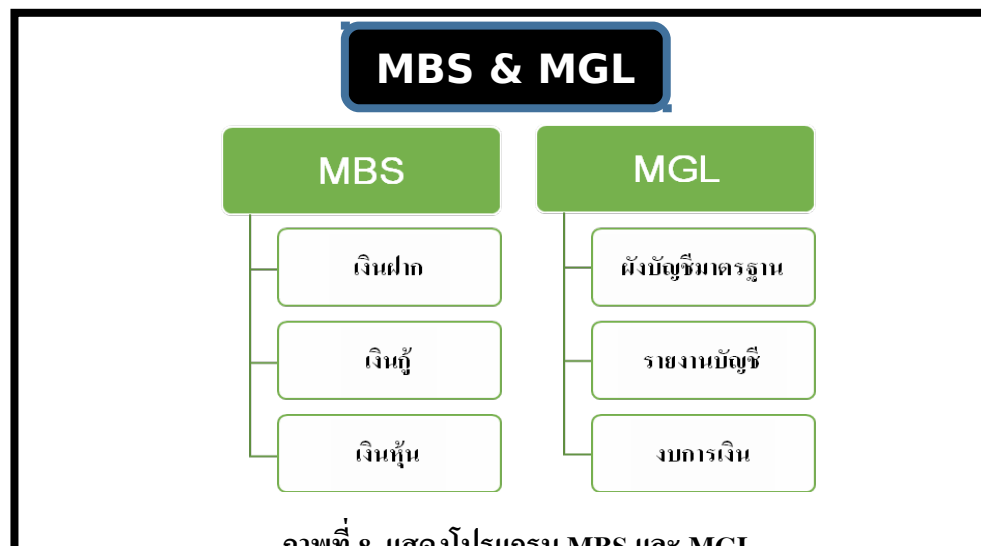
ภาพที่ 7 แสดงสาเหตุการเปลี่ยนแปลงโปรแกรม

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโปรแกรม MBS และ MGL

MBS และ MGL เป็นโปรแกรมสำหรับสถาบันการเงินและกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

- (1) โปรแกรมธนาคาร - MBS
- (2) โปรแกรมบัญชีแยกประเภท- MGL

เป็นซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อมาบริหารงานของสถาบันการเงินชุมชน และกองทุนหมู่บ้าน โดยเฉพาะ เน้นการใช้งานง่าย รองรับระบบงานที่มีอยู่ของสถาบันการเงินชุมชนและกองทุนหมู่บ้านทั่วประเทศ ธนาคารออมสินให้การสนับสนุนการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กทบ.) เพื่อยกระดับเป็นสถาบันการเงินชุมชน โดยทางธนาคารออมสิน ฝ่ายสินเชื่อองค์กรชุมชน ได้ดำเนินการร่วมกับบริษัทมิคซ์ โปร แอดวานซ์ จำกัด เพื่ออบรมต่อ ยอดเพิ่มศักยภาพแก่สถาบันการเงินและกองทุนหมู่บ้านจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 8 แสดงโปรแกรม MBS และ MGL

1.1 คุณสมบัติโปรแกรมโดยรวม

- 1) รองรับการใช้งานบน Windows XP, 7, 8
- 2) รองรับการใช้งานแบบ Stand Alone, LAN
- 3) ระบบใช้ฐานข้อมูล MS Access เพื่อง่ายต่อการติดตั้งและการบำรุงรักษาเหมาะสำหรับใช้เป็นระบบ Stand Alone และใช้ฐานข้อมูล MS SQL เพื่อความเสถียรเหมาะสำหรับใช้เป็นระบบ LAN
- 4) ระบบสามารถพิมพ์รายงานด้วยเครื่องพรินเตอร์ทุกรุ่นที่วินโดวส์รู้จัก
- 5) ระบบสามารถพิมพ์เอกสาร “ใบเสร็จรับเงิน”
 - เครื่องพรินเตอร์ทุกรุ่นที่วินโดวส์รู้จัก (กระดาษ A4)
 - เครื่องพิมพ์สลิป OKI รุ่น POS441, EPSON TMU-220
- 6) ระบบสามารถพิมพ์สมุดเงินฝาก
 - เครื่องพรินเตอร์ Laser ที่ผ่านการทดสอบแล้วเท่านั้น
 - เครื่องพรินเตอร์ PASS BOOK ที่ผ่านการทดสอบแล้วเท่านั้น
- 7) มีระบบสำรองข้อมูล และเรียกคืนข้อมูลด้วยผู้ใช้ และแบบอัตโนมัติ
- 8) มีระบบตรวจสอบการเรียกคืนข้อมูลผิดระบบ
- 9) มีระบบกำหนดสิทธิ์ในการเพิ่ม ลบ แก้ไข ในระดับเมนูย่อย
- 10) มีระบบตรวจสอบผู้ใช้งาน เพิ่ม แก้ไข ลบ รายการไหน ที่เมนูอะไร

1.2 MBS

1.2.1 MBS – เงินฝาก

- 1) กำหนดประเภทเงินฝากได้
- 2) กำหนดการอัตราดอกเบี้ยในแต่ละประเภทเงินฝากได้
- 3) การจ่ายดอกเบี้ยสามารถกำหนดระยะเวลาการจ่ายได้
 - ฝากออมทรัพย์ จ่ายทุกเดือน ปีละ 1 ครั้ง ปีละ 2 ครั้ง
 - ฝากประจำ กำหนดระยะเวลาได้เอง
- 4) รองรับการฝากเงินสัจจะ กำหนดให้ฝากเงินทุกเดือน
- 5) มีโปรเซสการจ่ายดอกเบี้ยเป็นเงินสด และตัดเงินในบัญชีให้อัตโนมัติ
- 6) มีโปรเซสการฝากเงินแบบเป็นกลุ่ม (สำหรับเงินฝากสัจจะ)
- 7) มีโปรเซสการเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้าได้
- 8) พิมพ์หน้าสมุดเงินฝากของกองทุนได้
- 9) พิมพ์รายการ Statement ลงสมุดเงินฝากของกองทุนได้
- 10) ระบุค่าธรรมเนียมในการเปิดบัญชีเงินฝากกองทุนได้
- 11) โอนการบันทึกบัญชีแยกประเภท GL อัตโนมัติ
- 12) รายงานเงินฝาก

- รายงานการฝากถอน
- รายงานสรุปการฝาก-ถอน ประจำเดือน
- รายงานสรุปยอดคงเหลือตามบัญชี
- รายงานเคลื่อนไหวบัญชี Statement

1.2.2 MBS – เงินกู้

- 1) กำหนดประเภทเงินกู้ได้
- 2) กำหนดการอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในแต่ละประเภทเงินกู้ได้
- 3) รองรับวิธีคิดดอกเบี้ยเงินกู้แบบมาตรฐานตามระบบธนาคาร
 - วิธีคิดแบบคงที่
 - วิธีคิดแบบลดต้นลดดอก
- 4) รองรับรองรับวิธีคิดดอกเบี้ยเงินกู้แบบกองทุนหมู่บ้าน
 - วิธีคิดกำหนดดอกเบี้ยเองเฉลี่ยตามงวด
 - วิธีคิดกำหนดเงินต้นและดอกเบี้ยเอง
 - วิธีคิดเงินต้นคงเหลือ X อัตราต่องวด
 - วิธีอื่นๆ อีกหลายวิธี
- 5) ระบบสามารถคิดอัตราค่าปรับในการชำระล่าช้าให้อัตโนมัติ
- 6) รองรับการชำระเงินกู้แบบรายวัน รายเดือน รายปี
- 7) มีขั้นตอนการอนุมัติสัญญาเงินกู้โดยผู้มีสิทธิ์
- 8) มีโปรเซสต่อสัญญาให้อัตโนมัติ
- 9) มีโปรเซสชำระเงินกู้ให้อัตโนมัติ
- 10) มีการออกเอกสารแจ้งเตือนกรณีชำระล่าช้าให้กับผู้กู้ และผู้ค้ำประกัน
 - พิมพ์สัญญาเงินกู้ สัญญาผู้ค้ำประกัน สัญญาแนบกรณีใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน
 - พิมพ์เอกสารการรับชำระเงินกู้ได้ ออกกระดาษ A4 หรือแบบสลิป
 - ระบุค่าธรรมเนียมในการทำสัญญาเงินกู้ได้
 - โอนการบันทึกบัญชีแยกประเภท GL อัตโนมัติ
- 11) รายงานเงินกู้
 - รายงานรายละเอียดตามสัญญาเงิน
 - รายงานสัญญาเงิน
 - รายงานสรุปยอดตามสัญญาเงิน
 - รายงานบุคคลค้ำประกัน
 - รายงานสัญญาที่รอการอนุมัติ

1.2.3 MBS – เงินหุ้น

- 1) กำหนดประเภทเงินหุ้นได้
- 2) รองรับการซื้อขายหุ้น ขายหุ้น ถอนหุ้น ปันผลเป็นหุ้น และขอยกมา

- 3) พิมพ์เอกสารการรับเงินค่าหุ้นได้
- 4) พิมพ์รายการ Statement ลงสมุดหุ้นของกองทุนได้
- 5) โอนการบันทึกบัญชีแยกประเภท GL อัตโนมัติ
- 6) รายการเงินหุ้น
 - รายงานการซื้อหุ้น
 - รายงานการขายหุ้น
 - รายงานสรุปการซื้อขายหุ้นประจำวัน
 - รายงานสรุปรายละเอียดผู้ถือหุ้น
 - รายงานสรุปการถือหุ้น

1.3 MGL

- 1) ระบบมีรูปแบบการลงบัญชีสำหรับสถาบันการเงินชุมชนและกองทุนหมู่บ้าน โดยเฉพาะ และช่วยผู้ลงบัญชีได้เองแบบง่ายๆ เพียงใส่ยอดเงินเท่านั้น
- 2) ระบบสามารถเพิ่มรูปแบบการลงบัญชีที่ใช้ประจำได้เอง
- 3) มีกระบวนการตรวจสอบรายการที่ไม่สมบูรณ์ เป็นการแจ้งให้ผู้ใช้ทราบเพื่อแก้ไขต่อไป
- 4) มีผังบัญชีมาตรฐานของกองทุนหมู่บ้าน รองรับบัญชี 1 (เงินล้าน) บัญชี 2 (เงินล้าน) บัญชี 3 (ต่อยอดจากสถาบันการเงิน) บัญชี 4 (สวัสดิการ) บัญชี 5 (สัจจะวันละบาทหรืออื่นๆ)
- 5) สามารถออกงบการเงินในรูปแบบนำเสนอพัฒนาชุมชน (พช.) ได้ทันที ได้แก่ งบดุลแบบแยกงบ คือ งบดุลบัญชี 1 (เงินล้าน) และงบดุลบัญชี 2 (เงินออม) และบัญชีอื่นๆได้
- 6) รายงานตามมาตรฐานระบบบัญชี
 - รายงานผังบัญชี
 - รายงานรายวัน
 - รายงานแยกประเภท
 - รายงานงบทดลอง
 - รายงานแสดงฐานะการเงิน
 - รายงานงบกำไรขาดทุน
 - รายงานกระด้ายทำการ

รูปแบบการจัดการด้านการเงิน การบัญชีและระบบสารสนเทศที่เหมาะสม

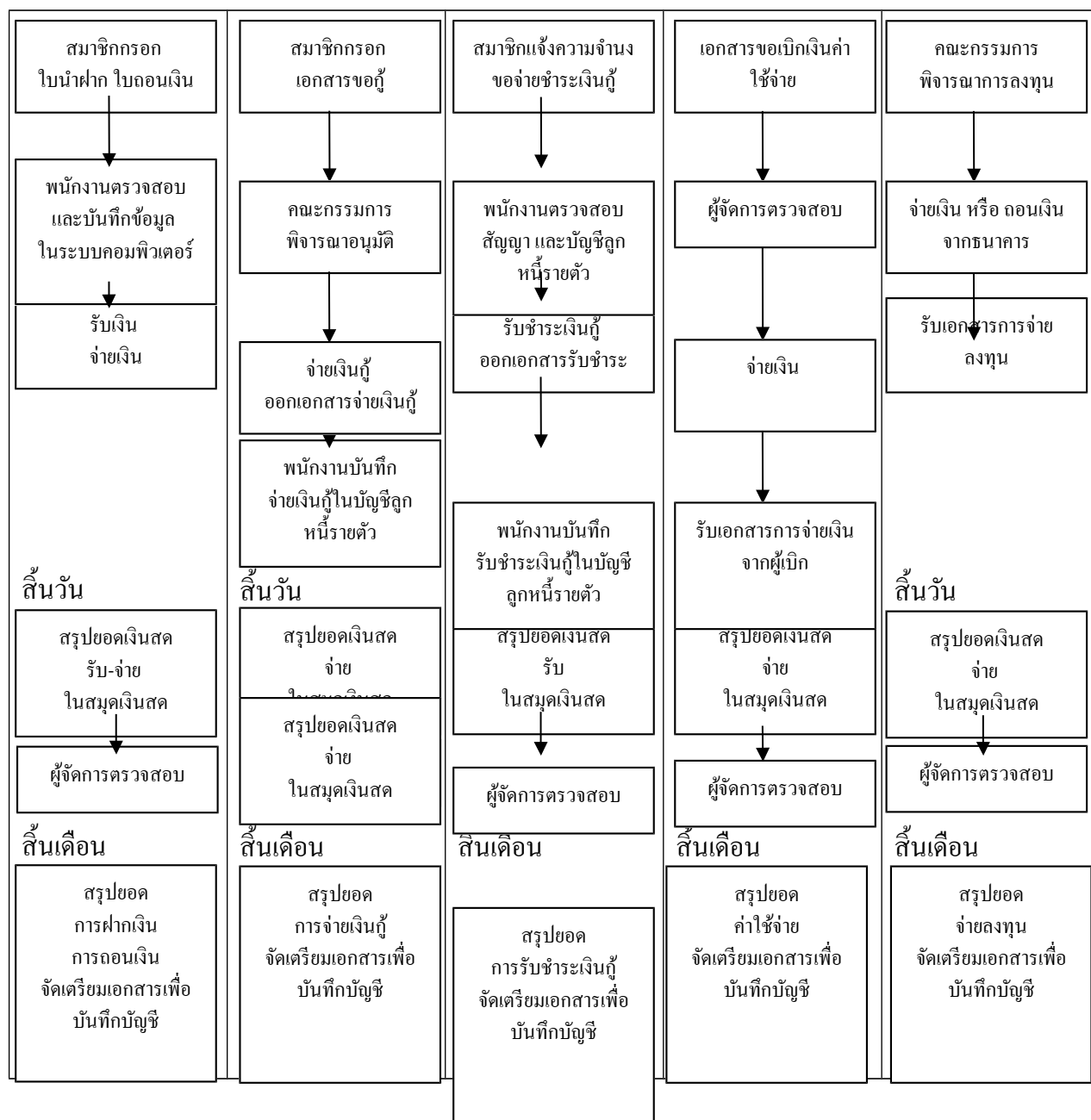
จากการปรึกษา เรียนรู้ร่วมกันระหว่างทีมวิจัยชุมชน และทีมวิจัยมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับข้อมูลระบบการจัดการทางการเงินและการบัญชีเดิมซึ่งปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน และเปรียบเทียบกับระบบการจัดการฯ ที่ถูกต้องตามทฤษฎีและหลักการบัญชีทั่วไป ทางทีมวิจัยพบว่ากระบวนการจัดการด้านการเงินและการบัญชีในปัจจุบันยังมีข้อบกพร่องอยู่หลายๆ ด้านตามข้อสรุปจากการศึกษาข้อมูลในช่วงแรก

ซึ่งแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการด้านการเงินและการบัญชีที่เหมาะสมสำหรับการบริหารงานโดยชุมชนครั้งนี้ ได้นำเอาข้อบกพร่องที่ตรวจพบ บริบทของชุมชน ทฤษฎีและหลักการบัญชีทั่วไป ดังนั้นระบบการจัดการด้านการเงินและการบัญชีที่พัฒนาครั้งนี้จะประกอบด้วยหลักเกณฑ์พื้นฐานดังนี้

- 1) ความครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อถือได้
 - 2) ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้
 - 3) สอดคล้องกับข้อกำหนดของกองทุนหมู่บ้าน
 - 4) ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และ เหมาะสมสำหรับการบริหารงานโดยชุมชน
- ผู้รับผิดชอบด้านการเงิน และการบัญชี ของสถาบันการเงิน ฯ ประกอบด้วย
- 1) คณะกรรมการซึ่งจะมีหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการเงิน และการบัญชี กำกับดูแล อนุมัติ สั่งการ
 - 2) ผู้จัดการ ทำหน้าที่ ควบคุมการดำเนินงานด้านการเงิน และการบัญชีให้เป็นไปตามนโยบายของสถาบัน
 - 3) พนักงาน ทำหน้าที่ เป็นผู้รับฝากเงิน รับชำระเงินกู้ ให้บริการเงิน โอน ถอนเงิน ดูแลเงินสดประจำวัน และจัดทำบันทึกทางการเงินและการบัญชีข้างต้น ปัจจุบันมี 1 คน และกำลังดำเนินการจัดหาเพิ่มอีก 1 คน

ตารางที่ 14 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ทางด้านการเงินและการบัญชี

การรับ-ฝากเงิน	การจ่ายเงินกู้	การรับชำระเงินกู้	ค่าใช้จ่าย	การลงทุน
----------------	----------------	-------------------	------------	----------

ทุกสิ้นวันพนักงานจะต้องทำรายงานนำส่งเงินสดเพื่อเก็บรักษาในตู้รักษา และบันทึกการนำส่งใน
สมุดนำส่งเงิน โดยมีผู้จัดการตรวจสอบและอนุมัติ

ตารางที่ 15 เอกสารและสมุดบัญชีที่เกี่ยวข้อง

การรับ-ฝากเงิน	การจ่ายเงินกู้	การรับชำระหนี้เงินกู้	ค่าใช้จ่าย	การลงทุน
----------------	----------------	-----------------------	------------	----------

1.สำเนาใบนำฝาก 2. สำเนาใบถอนเงิน 3.โปรแกรมสำเร็จรูป การฝากถอน 4. สมุดเงินสด 5.สรุปยอดรายงานการ ฝาก ถอนประจำเดือน	1. เอกสารใบขอกู้ 2. สัญญาเงินกู้ 3. เอกสารจ่ายเงินกู้ 4. สมุดเงินสด 5. บัญชีลูกหนี้รายตัว 6.สรุปยอดการจ่าย เงินกู้ประจำเดือน	1. สมุดเงินสด 2. บัญชีลูกหนี้รายตัว 3.สรุปยอดการรับ ชำระเงินกู้ประจำ เดือน	1. เอกสารขอเบิกค่า ใช้จ่าย 2. สมุดเงินสด 3. หลักฐานการจ่าย เงิน 4.สรุปยอดค่าใช้จ่าย ประจำเดือน	1. เอกสารอนุมัติ ลงทุน 2. สมุดเงินสด 3. หลักฐานการจ่าย เงิน 4.สรุปยอดจ่ายลงทุน ประจำเดือน
--	--	--	--	---

เนื่องจากสถาบันการเงินชุมชนฯ ได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงระบบโปรแกรมการเงินและบัญชี โดย
เดิมที่ได้ใช้ระบบ M-Fit เป็นโปรแกรม MBS & MGL ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยธนาคารออมสิน จึงต้องม
ีการโอนถ่ายข้อมูลจากระบบเดิมซึ่งมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

กระบวนการถ่ายโอนข้อมูลระบบ

- 1) ปริ๊นท์รายงาน ณ วันสิ้นเดือนก่อนการยกยอดจากระบบเดิม (M-Fit) ได้แก่
 - 1.1) รายงานลูกหนี้เงินให้กู้ยืม
 - 1.2) รายงานเงินรับฝากเพื่อเรียก
 - 1.3) รายงานเงินรับฝากประจำ
 - 1.4) รายงานเงินออมสัจจะ
 - 1.5) รายงานเงินหุ้น
- 1) ทีมวิจัยชมท.ล้านนา เข้าสอบทานรายละเอียดตามข้อที่ 1 โดย
 - 2.1) รายงานลูกหนี้เงินให้กู้ยืมสอบทานหนี้จากสมุดลูกหนี้เงินกู้จากลูกสมาชิก
 - 2.2) รายงานเงินรับฝากเพื่อเรียกสอบทานจากสมุดเงินฝากเพื่อเรียกจากลูกสมาชิก
 - 2.3) รายงานเงินรับฝากประจำสอบทานจากสมุดเงินฝากประจำจากลูกสมาชิก
 - 2.4) รายงานเงินออมสัจจะสอบทานจากสมุดเงินออมสัจจะจากลูกสมาชิก
 - 2.5) รายงานเงินหุ้นสอบทานจากสมุดเงินหุ้นจากลูกสมาชิก
 - 2.6) สอบทานสัญญาเงินให้กู้ยืม

ภาพที่ 9 การสอบทานเงินรับฝากสัญญาเงินให้กู้ยืม

- 2) ทีมถ่ายโอนระบบดำเนินการถ่ายโอนข้อมูลจากระบบเดิม (M-Fit) เข้าสู่ระบบใหม่ (MBS & MGL) โดยได้รับการช่วยเหลือจากทีมธนาคารออมสิน ฝ่ายสินเชื่อบริษัทประกัน และทีมงานจากบริษัท มิกซ์โปร แอดวานซ์ จำกัด มาช่วยคีย์รายละเอียดการยกยอด

- 3) ทีมวิจัยทร.ล้านนา ตรวจสอบรายละเอียดจากระบบใหม่ (MBS & MGL) โดยปริ้นท์รายงานจากระบบใหม่ (MBS & MGL) เพื่อสอบทานยอดในระบบใหม่ ดังนี้
- 4.1) รายงานลูกหนี้เงินให้กู้ยืม
 - 4.2) รายงานเงินรับฝากเพื่อเรียก
 - 4.3) รายงานเงินรับฝากประจำ
 - 4.4) รายงานเงินออมสัจจะ
 - 4.5) รายงานเงินหุ้น

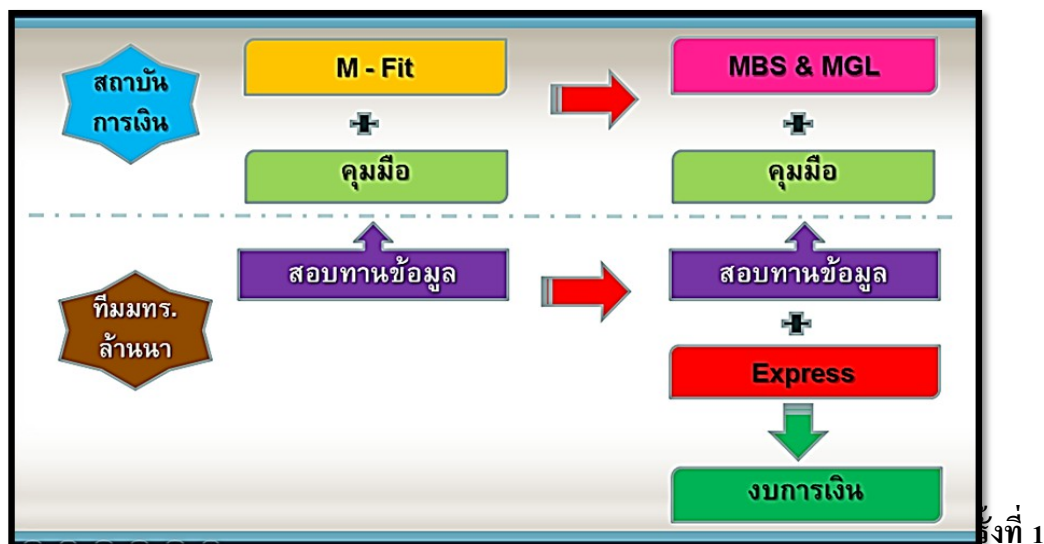
ผลจากการดำเนินงานตามกระบวนการถ่ายโอนข้อมูล

- 1) การสอบทานยอดต่างๆ กับเอกสารหลักฐานตามกระบวนการที่ 2
 - 1.1) รายงานลูกหนี้เงินให้กู้ยืมสอบทานหนี้จากสมุดลูกหนี้เงินกู้จากลูกสมาชิก
ผลการสอบทาน พบว่ารายละเอียดลูกหนี้รายตัวมีระบบการจัดการที่ดีขึ้น แต่มีปัญหาในการคำนวณดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ ซึ่งระบบไม่คำนวณดอกเบี้ยให้อัตโนมัติ จึงทำให้ไม่สามารถทราบยอดดอกเบี้ยค้างจ่ายได้
 - 1.2) รายงานเงินรับฝากเพื่อเรียกเงินรับฝากประจำเงินออมสัจจะสอบทานจากสมุดเงินฝากเพื่อเรียกสมุดเงินฝากประจำ สมุดเงินออมสัจจะจากลูกสมาชิก
ผลการสอบทาน พบว่าโปรแกรมไม่มีการคำนวณดอกเบี้ยเงินรับฝากให้เป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องคำนวณเอง และปัญหาในการถอนเงินฝากประจำในบางกรณี ระบบไม่อนุญาตให้ทำการถอนเงินโดยไม่ทราบสาเหตุ
 - 1.3) รายงานเงินหุ้นสอบทานจากสมุดเงินหุ้นจากลูกสมาชิก
ผลการสอบทาน พบว่าไม่มีปัญหาสำหรับรายละเอียดเงินหุ้น

1.4) สอบทานสัญญาเงินให้กู้ยืม

ผลการสอบทาน พบว่าสัญญาเงินให้กู้ยืมมีข้อมูล ไม่ถูกต้องและมีข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากรายงานลูกหนี้เงินให้กู้ยืม เช่น เลขที่สัญญาเช่า จำนวนเงินงวด วงเงินการอนุมัติเงินกู้ไม่สอดคล้องกับระเบียบของสถาบันการเงินฯ รูปแบบสัญญาไม่เป็นมาตรฐาน เป็นต้น

หลังการการนำโปรแกรม Express เข้ามาช่วยหลังจากได้นำมาใช้เมื่อครั้งติดตามการทดลองใช้ระบบการจัดการฯ ระบบครั้งที่ 1 ทำให้สามารถปิดบัญชีและออกงบการเงินได้ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินที่ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองมากยิ่งขึ้น โดยภาพรวมความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับโปรแกรมการเงินและบัญชีเป็นดังภาพ

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดีเรื่องการแบ่งแยกหน้าที่ จึงตกลงกันว่าสถาบันการเงินชุมชนจะส่งเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีทั้งหมด ให้สำนักงานบัญชีภายนอกจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามหลักการบัญชีคู่ และจัดให้มีการรายงานทางการเงินที่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินโครงการวิจัยเรื่องระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชน บ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขุด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการดำเนินการเพื่อให้ทีมวิจัยชุมชน สามารถพัฒนาการดำเนินงานด้านการวางระบบและการบริหารจัดการ โดยทีมวิจัยมีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างหลากหลายโดยเป็นกิจกรรมที่มีการออกแบบร่วมกันอย่างมีส่วนร่วม รวมถึงบทเรียนต่างๆ ที่ทีมวิจัยได้ เรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผล

5.1.1 ข้อมูลชุมชนของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

จากการศึกษาลักษณะที่ตั้งของชุมชนบ้านหลวงพบว่า ชุมชนนี้อยู่ห่างจากอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ เป็นระยะทาง 60 กิโลเมตร และห่างจากอำเภอพร้าวเป็นระยะทาง 30 กิโลเมตร การที่ชาวบ้านจะ เดินทางจากชุมชนบ้านหลวงไปธนาคารนั้นไม่สะดวก ไม่ว่าจะไปที่อำเภอพร้าวหรือที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ จึงเป็นข้อได้เปรียบของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ที่สามารถตอบสนองความต้องการในการให้บริการได้ อย่างสะดวก นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามพบว่า ชุมชนบ้านหลวงเป็นหมู่บ้านที่ทำการเกษตรแบบ หมุนเวียนทั้งปี โดยชาวบ้านนิยมปลูกข้าว มันเทศ ข้าวโพด มะม่วง ลำไย ต่อเนื่องกันทั้งปี ดังนั้นรายได้ของ ชาวบ้านจะขึ้นอยู่กับการขายผลผลิตทางการเกษตรที่จะมีเป็นช่วงๆ ดังนั้นการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน อื่นๆ ที่ต้องผ่อนชำระเงินกู้เป็นรายเดือนจึงไม่สอดคล้องกับรายได้ของชาวบ้านที่ได้รับจากการทำการเกษตร ซึ่งเมื่อทีมวิจัยวิชาการเข้ามาศึกษาข้อมูลการกู้ยืมเงินของสถาบันการเงินในช่วงแรก ก็ได้ตั้งข้อสงสัยว่าทำไม จึงอนุมัติการชำระเงินกู้เป็นรายปี มิใช่รายเดือนเหมือนกับการกู้ยืมปกติ ดังนั้นจะเห็นว่าสถาบันการเงินชุมชน บ้านหลวงมีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับลักษณะของคนในชุมชน เมื่อสอบถามถึงปริมาณลูกหนี้ชนิดนี้ คิดว่าชำระในอดีตที่ผ่านมาก็ได้ทราบว่ามิใช่ผู้ไม่ชำระเงินกู้เพียงรายเดียว ซึ่งคณะกรรมการได้ดำเนินการให้มีการ ชำระเงินกู้เรียบร้อยแล้ว ดังนั้นจะเห็นว่าการบริหารสถาบันการเงินสอดคล้องกับลักษณะของชุมชนได้เป็น รูปธรรม โดยเน้นบริบทของชุมชนเป็นหลักและหลังจากที่ได้มีการย้ายที่ทำการสถาบันการเงินฯ ตั้งแต่วันที่ 9 มกราคม 2557 โดยได้มีการก่อสร้างอาคารที่มั่นคงและมีการดำเนินงานที่เป็นระบบมากขึ้นแล้วนั้น ได้มีผู้ สนใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกโดยเป็นบุคคลนอกชุมชนจำนวนมาก จึงต้องมีการดำเนินการหลายอย่าง เพื่อ รองรับการเติบโตของสถาบันฯ เช่นการแบ่งบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการและบุคลากรของสถาบัน การเงินอย่างชัดเจน และการจัดทำระเบียบของสถาบันการเงินขึ้นมาใหม่เพื่อให้ทันกับบริบทที่เปลี่ยนไปและ เพื่อรองรับการเติบโตของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงต่อไป

5.1.2 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

1) การพัฒนาระบบการบริหารสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

จากการวิเคราะห์สถาบันการเงินชุมชนฯ ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ซึ่งทีมวิจัยได้รวบรวมข้อมูล จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย การสัมภาษณ์คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนเกี่ยวกับการ

บริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนของคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน แบบสอบถามสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารและระบบการบริหารงานของสถาบันการเงินชุมชน การสังเกตการณ์การดำเนินงานของสถาบันชุมชน และข้อมูลจากที่ปรึกษาสถาบันการเงินชุมชน ซึ่งพบว่า สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ตำบลโหล่งขอด ได้มีการเจริญเติบโต จากวันที่เริ่มก่อตั้ง 13 ตุลาคม 2549 มาจนถึงปัจจุบัน มียอดเงินฝากกว่า 30 ล้านบาท ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการบริหารงานของคณะกรรมการบริหาร และการปรับปรุงระบบ การให้บริการ ให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการมากขึ้น

สถาบันการเงินบ้านหลวงถือว่ามีโอกาสที่ดี เนื่องจากเป็นสถาบันการเงินแห่งเดียวในหมู่บ้าน แต่หากต้องเติบโตขยายไปมากกว่านี้ทางสถาบันการเงินต้องรักษาจุดแข็งที่มีและพยายามลด จุดอ่อนให้น้อยลง จุดอ่อนที่ควรต้องปรับปรุง คือระบบการควบคุมภายใน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงาน ของกิจการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพช่วยป้องกันความสูญเสียของทรัพยากร ช่วยให้งาน ทางการเงินมีความถูกต้องสมบูรณ์และเชื่อถือได้ช่วยกำกับให้การปฏิบัติการด้านต่างๆ สอดคล้องกับกฎหมาย และระเบียบที่ใช้บังคับกิจการส่งผลให้สถาบันการเงินจะมีการบริหารงานที่โปร่งใสเป็นที่น่าเชื่อถือต่อ สมาชิกและบุคคลภายนอกใน ส่วนของคณะกรรมการบริหารควรได้รับการอบรมความรู้ในเรื่องของการบัญชีบริหารเพื่อใช้ในการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจ

2) การพัฒนาระบบการจัดการ การเงิน และบัญชี ของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

การศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไปและกระบวนการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการด้านการเงิน การบัญชี ของสถาบันการเงินฯ พบว่าปัจจุบันสถาบันฯ ใช้หลักเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีผู้รับผิดชอบประกอบด้วย คณะกรรมการซึ่งจะมีหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการเงิน และ การบัญชี กำกับดูแล อนุมัติ สั่งการ ผู้จัดการ ทำหน้าที่ ควบคุมการดำเนินงานด้านการเงิน และการบัญชีให้เป็นไปตามนโยบายของสถาบัน และเจ้าหน้าที่ประจำสถาบันการเงินฯ ทำหน้าที่ เป็นผู้รับฝากเงิน รับชำระเงินกู้ ให้บริการเงินโอน ถอนเงิน ดูแลเงินสดประจำวัน และจัดทำบันทึกทางการเงินและการบัญชี

สถาบันการเงินฯ มีการจดบันทึกรายรับ รายจ่ายประจำวัน กระบวนการจัดเก็บเอกสาร และ บันทึกบัญชีเป็นรูปแบบบัญชีรายรับ รายจ่ายทั่วไปโดยใช้เกณฑ์เงินสด (Cash Basis) ไม่มีการบันทึกตามหลักการบัญชีคู่ (Double Entry System) การบันทึกการฝากเงินและถอนเงิน มีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งมีโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับช่วยในการเก็บข้อมูล และประมวลผล การรับฝากเงิน คัดดอกเบี้ยย ถอนเงิน และ มีการสรุปยอดรายงานทางการเงินในรูปแบบงบการเงินทุก ๆ สัปดาห์ และสิ้นปี ซึ่งรายงานการเงินประกอบไปด้วยงบกำไรขาดทุน และงบแสดงฐานะการเงิน

จากการศึกษาและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างทีมวิจัยชุมชน และ ทีมวิจัยมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับระบบการจัดการด้านการเงิน การบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและระบบการจัดการฯ ที่ถูกต้องตามทฤษฎีและหลักการบัญชีทั่วไปนั้น ทางทีมวิจัยพบว่ากระบวนการจัดการด้านการเงินและการบัญชีในปัจจุบันยังมีข้อบกพร่องอยู่หลายด้าน ดังนั้นทางทีมวิจัยจึงคาดหวังว่า ระบบการจัดการด้านการเงินและการบัญชีที่จะได้รับจากการร่วมกันพัฒนาครั้งนี้ควรจะประกอบด้วยหลักเกณฑ์พื้นฐานดังนี้

1. ความครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อถือได้
2. ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

3. สอดคล้องกับข้อกำหนดของกองทุนหมู่บ้าน
 4. ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และเหมาะสมสำหรับการบริหารงานโดยชุมชน
 ทีมวิจัยได้ดำเนินการขั้นตอนแรกของการพัฒนาระบบฯ ด้วยการตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงิน ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2556 เพื่อนำมาเป็นขอยกมาที่ถูกต้องของระบบใหม่โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีเข้ามาใช้ซึ่งประกอบด้วย

1. การตรวจนับเงินสด
2. การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเงินฝากธนาคาร
3. การตรวจสอบและยืนยันยอดลูกหนี้เงินกู้ยืม
4. การตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของสัญญาเงินกู้ยืม
5. การตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเงินลงทุน
6. การตรวจสอบการคำนวณต้นทุนของอาคาร และ สินทรัพย์ถาวรอื่น ๆ
7. การตรวจสอบและยืนยันยอด เจ้าหนี้เงินฝากเพื่อเรียก และ เงินฝากประจำ
8. การตรวจสอบและยืนยันยอด หนี้และเงินออมสัจจะ
9. การตรวจสอบเอกสารประกอบค่าใช้จ่าย
10. การสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยจ่าย
11. การตรวจสอบเอกสารประกอบรายได้
12. การสอบทานการคำนวณดอกเบี้ยรับเงินกู้ยืม

จากการตรวจสอบได้พบข้อบกพร่องหลายประการ เช่น การควบคุมเงินสดยังไม่รัดกุม กระบวนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการ และควบคุมเอกสารเกี่ยวกับการการเงินและการบัญชียังไม่รัดกุม ทั้งนี้สาเหตุเนื่องจากความรู้ ความเข้าใจของคณะกรรมการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวยังไม่ถูกต้อง จึงได้มีการปรึกษาและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างทีมวิจัยชุมชน และ ทีมวิจัยมหาวิทยาลัย และได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการปรับปรุงรายการ จัดประเภทรายการบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในรูปแบบของงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน

3) การพัฒนาระบบสารสนเทศและโปรแกรมสำเร็จรูป

3.1) ด้านความรู้เกี่ยวกับโปรแกรม

สถาบันการเงินชุมชนฯ มีความพยายามที่จะพัฒนาตนเองในทางที่ดีขึ้น ตั้งแต่การสร้างภาพลักษณ์ในแบบสถาบันการเงินอย่างเป็นรูปธรรม มีสำนักงานหรือที่ทำการที่มั่นคง มีการเปลี่ยนระบบการเงินการบัญชีใหม่ที่ทันสมัย แต่สถาบันการเงินชุมชนยังขาดการวางแผนงานที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงข้างต้นดังกล่าว ได้แก่ ในด้านโปรแกรมการเงินและบัญชี เมื่อมีการเปลี่ยนระบบใหม่ สิ่งที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งนอกเหนือจากโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพแล้วนั้น บุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การใช้งานโปรแกรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ดูแลเคาน์เตอร์และบัญชี (1 คน) ได้รับการอบรมโปรแกรมใหม่ที่ไมเพียงพอ (จากการสัมภาษณ์ : ต้องเดินทางไปกรุงเทพ เพื่ออบรมเป็นเวลา 1 ครั้ง) ซึ่งการอบรมโปรแกรมดังกล่าว มีระยะเวลาที่น้อยเกินไป เจ้าหน้าที่ที่ไม่สามารถเข้าการใช้งานโปรแกรมได้อย่างแท้จริง และส่งผลให้อาจเกิดข้อผิดพลาดในระหว่างการใช้งานได้

3.2) ด้านการให้บริการจากผู้ให้บริการโปรแกรม

สถาบันการเงินชุมชนฯ มีการเปลี่ยนระบบคอมพิวเตอร์ใหม่ โดยใช้ระบบปฏิบัติการ Windows 8 และมีระบบ Remote (ทางไกล) กับตัวแทนผู้จำหน่ายจากกรุงเทพฯ ซึ่งในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น ทางสถาบันฯ ได้โทรศัพท์ติดต่อไปยังเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเพื่อสอบถามปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งการแก้ไขปัญหาหน้าเคาน์เตอร์ได้รับการแก้ไขโดยเจ้าหน้าที่ทางเทคนิคอาจไม่ได้ดำเนินการในทันที ในบางกรณีเจ้าหน้าที่ให้บริการไม่ได้รับโทรศัพท์ ทำให้ปัญหาหน้าเคาน์เตอร์ไม่สามารถแก้ไขได้ และทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง และอาจเกิดข้อผิดพลาดที่ทำให้เป็นปัญหาต่อเนื่องอีกด้วย

3.3) ด้านความรู้ด้านบัญชีของพนักงานสถาบันการเงินชุมชนฯ

เนื่องจากการบันทึกรายการทางบัญชี โปรแกรม MBS & MGL ได้มีการเชื่อมโยงการบันทึกรายการทางบัญชีอัตโนมัติ ทำให้พนักงานฯ ไม่มีการบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชี ดังนั้นในกรณีที่สถาบันการเงินชุมชนฯ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงบัญชี พนักงานไม่สามารถบันทึกการปรับปรุงทางบัญชีได้ เนื่องจากมีความรู้ด้านบัญชีไม่เพียงพอ จึงทำให้ไม่มีการใช้งานโปรแกรม MGL ในการบันทึกบัญชีในงานส่วนหลัง (บันทึกบัญชีในสมุดรายวัน/ปรับปรุง)

3.4) ด้านข้อสังเกตจากโปรแกรม MBS & MGL

หลังจากที่สถาบันการเงินชุมชนฯ ได้ใช้โปรแกรม MBS & MGL แล้ว ทางทีมวิจัยทบทวนได้เข้าติดตามผลการใช้โปรแกรมฯ พบว่ารายการจากรายงานของระบบมีข้อผิดพลาดไม่ตรงตามที่ตรวจสอบ โดยคาดว่าปัญหาดังกล่าวอาจเกิดขึ้นจาก (ก) ความคลาดเคลื่อนของตัวเลขยกยอดขณะที่เจ้าหน้าที่จากทางบริษัทผู้จำหน่ายฯ มาดำเนินการคีย์ยกยอดตัวเลขระบบให้ (ข) ความผิดพลาดจากการตั้งค่าคงที่เริ่มต้นของระบบ จนทำให้มีผลต่อการดำเนินงานของโปรแกรม (ค) ความผิดพลาดจากการใช้งานของพนักงานสถาบันการเงินชุมชนฯ ซึ่งขาดความรู้ด้านการใช้โปรแกรมฯ ดังกล่าว (ง) ความไม่เสถียรของโปรแกรมฯ ซึ่งในการพัฒนาโปรแกรมฯ จะต้องมีการดำเนินการอยู่สม่ำเสมอเมื่อพบปัญหาที่เกิดขึ้นจากตัวระบบเอง

จากการเริ่มต้นดำเนินการของสถาบันการเงินชุมชนฯ ที่มีขนาดเล็ก ทำให้มีพนักงานประจำเคาน์เตอร์เพียงคนเดียว และได้ทำงานมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสถาบันการเงินชุมชนฯ นั้นมีปริมาณงานที่มากขึ้นแล้ว แต่ยังพบว่าสถาบันการเงินชุมชนฯ ไม่ได้เพิ่มอัตราพนักงานของสถาบันฯ เลย ทำให้การทำงานอาจมีปริมาณงานที่มากเกินไปสำหรับเจ้าหน้าที่เพียงคนเดียว และส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน อันได้แก่ อารมณ์ในการทำงาน ความถูกต้องของเนื้อหา ระยะเวลาในการทำงาน เป็นต้น

5.1.3 บทเรียนจากชุมชน

ตลอดระยะเวลาในการดำเนินโครงการวิจัย ทีมวิจัยได้คำนึงถึงอีกหนึ่งภาคส่วนที่สำคัญคือ สมาชิกสถาบันการเงินฯ ซึ่งถึงแม้ว่าสมาชิกสถาบันการเงินฯ จะไม่ได้เข้ามามีบทบาทเป็นทีมวิจัยหลักในการดำเนินงานวิจัย แต่สมาชิกสถาบันการเงินฯ จะเป็นกลุ่มที่ช่วยสะท้อนข้อมูลการดำเนินงานของสถาบันฯ และให้ข้อคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารจัดการของสถาบันการเงิน

เมื่อเริ่มต้นโครงการวิจัยคณะกรรมการสถาบันการเงินฯ ได้มีการประชาสัมพันธ์ถึงรายละเอียดโครงการผ่านเสียงตามสายของชุมชนทำให้ช่วงระยะเวลาที่ทีมวิจัยลงพื้นที่ที่เราได้รับการต้อนรับอย่างเป็นมิตรจากชุมชน โดยทางสมาชิกสถาบันการเงินฯ ได้มีส่วนสำคัญในการสะท้อนข้อมูลและให้ข้อเสนอแนะในช่วง

การเก็บแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการบริหารงานและบริการต่าง ๆ ของสถาบันการเงิน ก่อนการปรับปรุงระบบบริหารจัดการตามโครงการวิจัย

ในระหว่างดำเนินโครงการวิจัย ทีมวิจัยได้มีโอกาสในการสัมภาษณ์พูดคุยกับสมาชิกสถาบันการเงิน ในช่วงที่สมาชิกมาติดต่อทำธุรกรรมทางการเงินที่สถาบันการเงินฯ และช่วงที่ทีมวิจัยทำการตรวจสอบและยืนยันยอดความถูกต้องของลูกหนี้เงินกู้ยืม หุ้นและเงินออมสัจจะ กับสมาชิกสถาบันการเงินฯ อีกทั้งในเวทีสรุปข้อมูลและทำประชาคมกับสมาชิกสถาบันการเงินฯ ทีมวิจัยได้รับคำขอบคุณและการชื่นชมจากสมาชิก ที่ทีมวิจัยได้เข้ามาช่วยชุมชนในการปรับปรุงในครั้งนี้ ซึ่งการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการฯ ทำให้สมาชิกรู้สึกอุ่นใจและมั่นใจในสถาบันการเงินฯ มากขึ้น เพราะมีทีมวิชาการเข้ามาช่วยแนะแนวทางในการบริหารงานให้

สมาชิกส่วนใหญ่ได้มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบบริหารจัดการของสถาบันการเงินฯ โดยให้พิจารณาเรื่องการเพิ่มบุคลากรในการให้บริการแก่สมาชิก เพื่อเพิ่มความสะดวกในการเข้ารับบริการให้มากขึ้น ซึ่งทางทีมวิจัยได้นำประเด็นนี้มาพูดคุยกับคณะกรรมการสถาบันการเงินฯ ซึ่งทางคณะกรรมการได้รับข้อเสนอที่จะดำเนินการสรรหาบุคลากรเพิ่มในส่วนการให้บริการแก่สมาชิก ต่อไป

จากกระบวนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในหลายมิติ กับคณะกรรมการสถาบันการเงินฯ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และสมาชิกสถาบันการเงินฯ โดยสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนได้เรียนรู้ในการมีส่วนร่วม ในบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียต่อสถาบันการเงินชุมชน ในฐานะสมาชิกของชุมชน ลูกค้า และผู้ถือหุ้น ไม่ว่าจะเป็นการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม การแสดงความคิดเห็นต่างๆ ต่อสถาบันการเงินชุมชนในการประชุมสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ยอมรับและปฏิบัติตามระเบียบของสถาบันการเงินในฐานะชุมชนเดียวกัน สมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจสถาบันการเงินชุมชนและตระหนักถึงประโยชน์ที่ได้รับร่วมกันในชุมชน คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันการเงินชุมชนได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบที่มีต่อสถาบันการเงินฯ มีความต้องการพัฒนาสถาบันการเงินฯ ให้เติบโตด้วยความมั่นคง ต้องการพัฒนาความรู้ในการบริหาร การจัดการด้านการเงิน และการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม ซึ่งเนื่องจากคณะกรรมการฯ ประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ ที่หลากหลาย ซึ่งในบางครั้งมีแนวความคิดที่แตกต่างกันไป

อีกประเด็นที่สำคัญ คือ ทีมคณะกรรมการสถาบันการเงินฯ ไม่ได้เพียงต้องการสร้างความยั่งยืนให้แก่สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงเท่านั้น แต่ยังมุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึกการออมแก่นักเรียนในชุมชนบ้านหลวง กล่าวคือตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ได้มีการปลูกฝังจิตสำนึกการออมให้นักเรียนโรงเรียนบ้านหลวง โดยเริ่มดำเนินการโครงการออมทรัพย์เก็บรวบรวมเงินจากนักเรียนแล้วนำมาฝากที่สถาบันการเงินฯ โดยยอดเงินออมรวมทั้งสิ้น (ณ สิ้นปี 2556) จำนวนกว่า 100,000 บาท ต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายใหม่ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเดินเลวนำเงินมาฝากที่สถาบันการเงินฯ เอง ทำให้เด็กนักเรียนรู้สึกดีใจและภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วม ในขณะที่เดียวกันทางโรงเรียนได้เห็นพัฒนาการการเรียนรู้เกี่ยวกับการออมจากนักเรียนด้วย

ในกิจกรรมสุดท้าย หัวข้อกิจกรรม “เวทีนำเสนอและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงานร่วมกับชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่” ซึ่งเป็นกิจกรรมการปิดโครงการ ได้มีการเปิดโอกาสผู้เข้าร่วมกิจกรรม

แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนบทเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้กับทีมวิจัยและสถาบันการเงินชุมชน ซึ่งคอนทักของกิจกรรม ตัวแทนของทีมวิจัยชุมชนและคณะกรรมการสถาบันการเงินฯ ได้แสดงความซาบซึ้งใจ และแสดงความขอบคุณ ต่อทีมวิจัยวิชาการ ที่ได้เสียสละเวลา ทูมเทแรงใจและแรงกายเข้ามาทำงานร่วมกันในการสร้างระบบการบริหารจัดการของสถาบันการเงินฯ ซึ่งการทำงานร่วมกันในครั้งนี้ทำให้ ทีมวิจัยชุมชนและคณะกรรมการสถาบันการเงินฯ ได้การเรียนรู้ในกระบวนการที่สำคัญในแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ผ่านกระบวนการวิจัยอย่างมีส่วนร่วม ซึ่งการเรียนรู้ดังกล่าวจะทำให้คณะกรรมการสถาบันการเงินฯ มีแนวทางในการแก้ไขปัญหา หรือ พัฒนางานต่าง ๆ ได้ในอนาคตด้วยการทำงานในทีมของชุมชนเอง และท้ายที่สุดจะก่อให้เกิดความยั่งยืนแก่สถาบันการเงิน และชุมชนต่อไป

5.1.4 บทเรียนจากนักวิจัย (วิชาการและชุมชน)

จากการลงพื้นที่โครงการวิจัยชุมชนทำให้พบว่า ในการลงพื้นที่แต่ละครั้งนั้น นักวิจัยต้องมีการเตรียมแผนการทำงานที่ชัดเจนและกระชับ เนื่องจากในการลงพื้นที่มักมีองค์ภคิเครือข่ายสนใจและติดต่อทางชุมชนเพื่อขอร่วมเรียนรู้ ดังนั้นหากไม่เตรียมประเด็นที่ชัดเจนจะทำให้การจัดเวทีในครั้งนั้นได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน ซึ่งองค์ภคิเครือข่ายดังกล่าว เช่น ธนาคารออมสิน กองทุนหมู่บ้านต่างพื้นที่และ สถาบันการเงินชุมชนอื่น ๆ โดยธนาคารออมสินเป็นองค์กรที่ได้รับมอบหมายจากภาครัฐ ให้เข้ามาช่วยเป็นพี่เลี้ยงและให้คำแนะนำด้านการบริหารงานแก่สถาบันการเงินชุมชนต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อทราบว่าทีมวิจัยซึ่งมีลักษณะการดำเนินโครงการและมีเป้าหมายที่คล้ายคลึงกัน จึงมีความสนใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรมกับทีมวิจัย จะเป็นการเชิญสถาบันการเงินชุมชนอื่น เข้ามาศึกษาดูงานในโครงการวิจัยเพื่อนำไปประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของชุมชนของตนเอง ดังนั้นในการลงพื้นที่ชุมชนจะต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน ซึ่งโดยปกติในการวางแผนการลงพื้นที่ของนักวิจัย (วิชาการ) ในการปฏิบัติงานตามกิจกรรมต่าง ๆ จะวางแผนการปฏิบัติงานในเวลาราชการ ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวบ่อยครั้งพบว่า ทีมวิจัยชุมชนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมติดภารกิจในการประกอบอาชีพตามปกติในการทำเกษตรกรรม ทำให้ทีมวิจัยต้องปรับช่วงเวลาในการดำเนินการตามกิจกรรมต่างๆ เป็นช่วงเย็น หรืออาจต้องมีการสอบถามถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมของชุมชนสะดวก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นช่วงเวลาว่างจากงานเกษตรกรรม ทั้งนี้เพื่อให้ทีมวิจัยชุมชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดเวทีเพื่อจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องและแม่นยำมากยิ่งขึ้น

จากประสบการณ์ดังกล่าวทำให้นักวิจัย (วิชาการ) ได้สะท้อนถึงอีกบทบาทของนักวิชาการ ซึ่งชุมชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกับชุมชน มีความคาดหวังจากนักวิชาการ คือ การถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการเพื่อผสมผสานกับองค์ความรู้ของของชุมชนในการช่วยพัฒนาความยั่งยืนให้ชุมชนต่อไป และประเด็นสำคัญที่นักวิจัย (วิชาการ) ได้เรียนรู้จากความคิดเห็นนี้ คือนักวิชาการในปัจจุบันควรเพิ่มบทบาทจากเดิม ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่สอนและวิจัยในศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และถ่ายทอดให้นักศึกษา โดยบทบาทที่ควรเพิ่มคือเป็นอีกภาคีหนึ่งซึ่งช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น การแก้ปัญหาโดยกระบวนการวิจัย หรือ การประยุกต์องค์ความรู้ทางวิชาการในศาสตร์เฉพาะด้านกับบริบทของชุมชนเพื่อการพัฒนา เป็นต้น

5.1.5 บทเรียนจากการนำนักศึกษามาร่วมลงพื้นที่

ในโครงการวิจัยนี้ มีกิจกรรมที่นำนักศึกษาสาขาการบัญชีมาร่วมในการตรวจสอบและสอบทาน ข้อมูลทางการเงินและการบัญชี จำนวน 12 คน ซึ่งในการลงพื้นที่พบว่า นักศึกษาสามารถนำความรู้ในการ เรียนมาใช้ในการตรวจสอบได้จริง ทำให้นักศึกษาเกิดความภูมิใจและมีคุณค่าที่สามารถนำความรู้ทางวิชาชีพ บัญชีมาใช้ประโยชน์กับชาวบ้านได้ และเมื่อได้รับการดูแลต้อนรับที่ดีจากชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของอาหาร ที่พัก การให้ความร่วมมือของสมาชิกสถาบันการเงิน ทำให้นักศึกษารู้สึกอบอุ่นและต้องการลงพื้นที่อีก สิ่ง สำคัญที่ได้รับคือความสามัคคีในทำงานร่วมกันของทีมวิจัยด้วย

5.1.6 ปัญหาและอุปสรรค

- 1) ในกิจกรรมการเก็บข้อมูลชุมชนในแต่ละครั้งจะใช้เวลาเฉพาะช่วงเย็นเท่านั้น เนื่องจากในช่วง กลางวันชาวบ้านจะไปทำการเกษตร ดังนั้นทีมวิจัยจึงมีเวลาเก็บข้อมูลในแต่ละวันค่อนข้างน้อย
- 2) ในกิจกรรมการเก็บข้อมูลชุมชน สมาชิกบางบ้านอ่านหนังสือไม่ออก จึงต้องให้นักเรียนอ่านให้ ฟังเพื่อจะได้ตอบคำถามจึงทำระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถามมากกว่าที่ทีมวิจัยได้คาดการณ์ไว้
- 3) ในการดำเนินเวทีมีการสอดแทรกของประเด็นเร่งด่วนอยู่บ่อยครั้ง เช่น ประเด็นทางเทคนิคในการ คิดตั้งโปรแกรมการเงินสถาบัน (ดำเนินงานโดยธนาคารออมสิน) หรือ การขอเข้าร่วมสังเกตการณ์จาก สถาบันการเงินอื่นๆ (โดยการไม่ได้นัดหมายล่วงหน้าอาศัยเวทีประชุม) ทำให้กิจกรรมที่วางไว้ต้องใช้เวลาลด ค่อนข้างนานหรือต้องขยายเวลาออกไปจากกำหนดการเดิม
- 4) มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมมาก เช่น สถาบันการเงินชุมชนและกองทุน หมูบ้านจากชุมชนอื่นได้เข้ามาศึกษา ดูงานระบบการทำงานของสถาบันการเงินฯ เพื่อจะนำไปเป็นต้นแบบใน การบริหารงานในชุมชนตนเอง แต่ยังไม่สามารถหาแนวทางในการร่วมมือกันอย่างเป็นระบบได้ ซึ่งปัญหานี้ อาจต้องมีหน่วยงานกลางเป็นผู้ประสานงานเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างชุมชนต่อไป
- 5) กระบวนการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ยังคงเกิดขึ้นเฉพาะกลุ่มคนเช่น ผู้นำกลุ่ม ดัง นั้นในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องมีการแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ ทีมวิจัยต้องมีการปรับ กระบวนการโดยการสอบถามความคิดเห็นเป็นรายบุคคล

5.2 ข้อเสนอแนะต่อระบบการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน

5.2.1 ระบบการควบคุมภายในของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

จากการที่ทีมงานวิจัยได้เข้ามาสำรวจพบว่า สถาบันการเงินเริ่มต้นมาจากกองทุนหมู่บ้านและเติบโต กลายมาเป็นสถาบันการเงิน ซึ่งเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของคณะกรรมการสถาบันการเงิน พนักงาน และลูก สมาชิกภายในหมู่บ้าน จึงมีลักษณะการทำงานที่ช่วยเหลือกันเกื้อกูลกัน ต่อมาเมื่อสถาบันการเงินเติบโตขึ้น ความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สถาบันการเงินมีความยั่งยืนสามารถเจริญ เติบโตไปได้

ปัจจุบันสถาบันการเงินได้มาถึงจุดเปลี่ยนคือต้องการปรับปรุงพัฒนาหรือบริหารสถาบันให้มีระเบียบ เพื่อสร้างความมั่นคง เป็นที่น่าเชื่อถือ ดังนั้นระบบการทำงานต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด แสดงข้อมูลในงบการเงินตามความเป็นจริง ยึดมั่นใจความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ตั้ง อะไรที่เป็นความเสี่ยงหรือ

อันตรายต้องหาทางป้องกัน ดำเนินงานด้วยหลักธรรมาภิบาล โปร่งใสตรวจสอบได้ มีระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งเรื่องดังกล่าวจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือของพนักงาน ผู้บริหาร และคณะกรรมการ จึงจะเกิดผลสำเร็จได้

5.2.2 ข้อเสนอแนะการควบคุมในด้านต่างๆ ที่ทางสถาบันการเงินยังมิได้ดำเนินการ

1) การบริหารจัดการทั่วไป

- 1.1) คณะกรรมการ และผู้บริหารสถาบันการเงิน ควรนำข้อมูลทางบัญชีและการเงินมาใช้เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ บริหารงาน และควบคุมการดำเนินงานในสถาบันการเงิน
- 2) การบริหารด้านบัญชีการเงิน

- 2.1) เอกสารทางการเงินและบัญชี เช่น ใบเสร็จรับเงินควรมีการกำหนดเลขที่ล่วงหน้า

- 2.2) ควรรับพนักงานเพิ่มอีกอย่างน้อย 1 คน เพื่อแบ่งเบาภาระงานและสามารถแบ่งแยกหน้าที่อย่างชัดเจนระหว่างพนักงานการเงิน และบัญชี และพนักงานเจ้าหน้าที่บริการลูกค้าจะได้ทำหน้าที่ให้บริการ อำนวยความสะดวกให้ลูกค้าอย่างเต็มที่

- 2.3) ควรกำหนดให้มีผู้ตรวจสอบงานของเจ้าหน้าที่บริการลูกค้า เพื่อที่จะลดข้อผิดพลาด ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินความถูกต้องของเอกสารต่างๆเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญ

- 2.4) ควรมีการกำหนดรายละเอียดงาน หน้าที่ความรับผิดชอบที่พนักงานเจ้าหน้าที่บริการลูกค้าต้องทำอย่างชัดเจน งานประจำวัน งานประจำสัปดาห์ งานประจำเดือน เช่น งานประจำวันต้องนำส่งเงินและรายงานการฝาก-ถอนประจำวัน รายงานการให้กู้-รับชำระหนี้ รายงานประจำสัปดาห์ เช่น สรุปรายการฝาก-ถอนประจำสัปดาห์ สรุปรการให้กู้-รับชำระหนี้ประจำสัปดาห์ และรายงานสรุปประจำเดือนพร้อมงบการเงินเพื่อนำเสนอให้กรรมการสถาบันการเงินทราบผลการดำเนินงานเมื่อมีการประชุมประจำเดือน เมื่อทางสถาบันการเงินมีการลงทุนในระบบการบันทึกข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลการดำเนินงาน จึงควรที่ได้นำข้อมูลในการดำเนินงานดังกล่าวมาใช้ในการตัดสินใจบริหารงานต่อไป ซึ่งเรื่องนี้ถือว่าเป็นหน้าที่ ที่มีความสำคัญยิ่งของคณะกรรมการสถาบันการเงิน

3) การบริหารเงินสด

- 3.1) ควรมีการกำหนดวงเงินสดย่อยเพื่อจ่ายค่าใช้จ่ายจำนวนเล็กน้อย เมื่อจ่ายค่าใช้จ่ายไปแล้วจึงทำเรื่องเบิกชดเชยกับผู้จัดการ อีกทั้งยังไม่ต้องไปเอาเงินรับฝากไปจ่ายค่าใช้จ่ายจะได้มีการแบ่งแยกอย่างชัดเจน

- 3.2) ควรกำหนดหน้าที่กรรมการผู้ถือกุญแจเซฟใหญ่ให้ชัดเจน ว่าทุกเช้า และ เย็นต้องมีการเปิดตู้เพื่อนำเงินออก และนำเงินเก็บ เพื่อความปลอดภัยของเงินที่รับฝากจากลูกค้า และถือเป็นการควบคุมที่ดีของเงินสดอีกด้วย

4) การบริหารด้านเงินฝาก

- 4.1) สมุดคู่ฝากเงิน และทะเบียนบัญชีเงินฝากควรมีการเก็บตัวอย่างลายเซ็นของเจ้าของบัญชี

5) การบริหารสินเชื่อ

5.1) ควรมีการทำทะเบียนคุมสัญญาที่สำคัญ เช่น สัญญาเงินกู้ เพื่อป้องกันการกำหนดเลขที่ซ้ำ และถือเป็นการควบคุมสัญญาที่สำคัญอย่างหนึ่ง

6) การบริหารทรัพยากรบุคคล

6.1) ควรกำหนดให้มีคำบรรยายลักษณะงานในทุกหน้าที่เพื่อความชัดเจน ว่าใครต้องทำหน้าที่อะไร มีงานอะไรที่ต้องรับผิดชอบบ้าง

6.2) ควรกำหนดระเบียบการปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดกฎระเบียบในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เช่น ในเรื่อง เวลาทำงาน ลาพัก ลาป่วย วันพักร้อน บทลงโทษ โบนัส ค่าเบี้ยเลี้ยง เป็นต้น

การบริหารสินทรัพย์ถาวร

6.3) ควรมีการจัดทำทะเบียนสินทรัพย์ถาวร เพื่อใช้ประโยชน์ในการบันทึกบัญชี และการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

7) เทคโนโลยีสารสนเทศ

7.1) คณะกรรมการและผู้บริหารสถาบันการเงิน ควรมีความรู้ในด้านการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป MBS และ MGL เพื่อสามารถตรวจสอบ ควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่บริการลูกค้า

7.2) ทุกวันหรือสัปดาห์ควรมีการสำรองข้อมูลเก็บไว้ เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับไฟล์ข้อมูลที่ได้ทำการบันทึกไว้ในโปรแกรม MBS และ MGL

5.2.3 ระบบสารสนเทศและโปรแกรมสำเร็จรูป

1) พนักงานสถาบันการเงินชุมชนฯ ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ด้านโปรแกรม โดยจัดให้มีการเข้ารับการอบรมการใช้โปรแกรม MBS & MGL อย่างเพียงพอและต่อเนื่อง เพื่อลดข้อผิดพลาดและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้

2) เจ้าหน้าที่ของผู้จำหน่ายโปรแกรมฯ ควรให้ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นเมื่อระบบมีปัญหา หรือพบข้อผิดพลาดที่ไม่ร้ายแรงและอาจเกิดขึ้นได้ จากการใช้งานระบบ เพื่อให้สถาบันการเงินชุมชนฯ สามารถแก้ไขปัญหาหน้าเคาน์เตอร์ได้เอง ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการทำงานได้

3) สถาบันการเงินชุมชนฯ ควรจัดให้มีการให้ความรู้ด้านบัญชีแก่พนักงานอย่างเพียงพอ เช่น ส่งไปอบรมความรู้ด้านบัญชี เพื่อให้พนักงานมีความรู้เพียงพอต่อการทำงานได้

4) เจ้าหน้าที่ผู้ผลิตโปรแกรมควรมีการติดตามการใช้โปรแกรมอย่างจริงจัง และสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นจากโปรแกรม เพื่อใช้ในการพัฒนาโปรแกรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 5) สถาบันการเงินชุมชนฯ ควรเพิ่มอัตราพนักงานให้มากขึ้น เพื่อลดปริมาณงานของพนักงานต่อหนึ่งคนลง เพื่อเพิ่มความถูกต้องของการดำเนินงาน อีกทั้งยังสามารถทำให้ระยะเวลาในการทำงานหนึ่งๆ ลดลงเนื่องจากมีพนักงานที่มากขึ้น ช่วยให้บรรยากาศในการทำงานมีความตึงเครียดน้อยลงอีกด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะต่องานวิจัยและงานพัฒนา

ในมุมมองของนักวิชาการและนักวิจัย ถือได้ว่างานวิจัยโครงการนี้ประสบความสำเร็จในระดับเริ่มต้นเท่านั้นที่สามารถสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบให้ชุมชนได้ สิ่งที่

สำคัญที่สุดคือ ทีมคณะกรรมการสถาบันการเงินฯ ต้องมีการใช้กระบวนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่องไม่จบการเรียนรู้ไปพร้อมกับงานวิจัยนี้ โดยคณะกรรมการสถาบันการเงินฯ สามารถใช้ความรู้นี้ไปประยุกต์กับการทำงานร่วมกันในชุมชนได้อีกหลาย ๆ รูปแบบ และเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องระบบการบริหารงานของสถาบันการเงินฯ ที่ได้ในครั้งนี้อาจต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนที่เปลี่ยนไปในอนาคต และหากระบวนการบริหารงานมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะก่อให้เกิดความยั่งยืนในสถาบันการเงินและชุมชนสืบไป

บรรณานุกรม

- กมลลักษณ์ ดิษยนันท์. 2545. การศึกษาศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่
- เขาวลัย พงศ์ผาติโรจน์. 2552. หลักการบัญชีขั้นต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณัฐพร พันธุ์อุดม. 2549. แนวทางการควบคุมภายในที่ดี. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- นิกร ศิริอุดม. 2552. การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหนองบัวโคก หมู่ที่ 1 ตำบลหนองบัวโคก
อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ. ปรินญาณรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น.
ขอนแก่น
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. 2546. การจัดการสมัยใหม่ (Modern management). กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- บุศรา คงศักดิ์. 2546. การประยุกต์ใช้ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ : กรณีศึกษา อำเภอ
ท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่
- ปรีชญา ชีวะเกตุ. 2545. แนวปฏิบัติทางบัญชีสำหรับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา กองทุน
หมู่บ้านและชุมชนในเขตตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่
- พิกุล สัจจามรรค. 2558. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษา
เทศบาลนครลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่
- วันฉกา พรหมประเสริฐ. 2554. ศักยภาพของการเป็นสถาบันการเงินชุมชนอย่างยั่งยืน บ้านใหม่พัฒนา ตำบล
เวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่
- วนิดา กุลสุ. 2545. ระบบบัญชีที่เหมาะสมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ : กรณีศึกษา อำเภอเมือง
จ.น่าน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่
- วิทยา ไชยเทพ. 2551. การประเมินผลการดำเนินงานโครงการธนาคารหมู่บ้านป่าไผ่กลาง อำเภอสันกำแพง
จังหวัดเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่
- วินิจ บัวเจริญ. 2548. การศึกษาความพร้อมของกรรมการกองทุนในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
เมือง กรณีศึกษา อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์
เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์
- วิไล วีระปรียะ. 2549. ระบบบัญชี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศิริพร ศิริปัญญาวัฒน์. 2550. ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในภาคเหนือ.
รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือ. ธนาคารแห่งประเทศไทย, สำนักงานภาคเหนือ
- สุมาลี (อุณหะนันท์) จิระมิตร. 2547. การบริหารการเงินเล่ม 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. ม.ป.ป. หลักการพัฒนากองทุนเป็นสถาบันการเงินชุมชน
กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

“พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (องค์กรมหาชน) พ.ศ. 2544.” 2544. (ระบบออนไลน์).
แหล่งที่มา <http://www.villagefund.or.th/> (19 ส.ค. 2556)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเลขที่.....

แบบสอบถาม

โครงการวิจัย ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ต.โหล่งขอด

อ.พรวัว จ.เชียงใหม่

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจในการบริการ และ ระบบบริหารงานของสถาบันการเงินชุมชน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ () 1.ชาย () 2.หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

() 1. โสด

() 2. สมรส อยู่ด้วยกัน อายุคู่สมรส.....ปี

() 3. สมรส แยกกันอยู่

() 4. หม้าย/หย่าร้าง

4. ระดับการศึกษาของท่าน

() 1. ประถมศึกษา

() 2. มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ ม.ศ.3

() 3. มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ม.ศ.5

() 4. อาชีวศึกษา(ปวช.) () 5. อนุปริญญา(ปวส.)

() 6. ปริญญาตรี

() 7. สูงกว่าปริญญาตรี

5. จำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด.....คน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ทำงานแล้ว(มีรายได้).....คน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ยังไม่ได้ทำงาน/กำลังเรียน/คนชรา(ไม่มีรายได้).....คน

6. ท่านเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ต.โหล่งขอด หรือไม่

() เป็นสมาชิก () ไม่เป็นสมาชิก

7. ท่านใช้บริการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ไม่ใช่ (ข้ามไปตอบข้อ 9)

() บริการด้านเงินฝาก

() บริการด้านสินเชื่อ

() บริการโอนเงิน

8. เหตุผลที่ท่านใช้บริการของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ต.โหล่งขอด (เรียงลำดับความสำคัญจาก 1 ถึง 3)

() 1.ความสะดวกในการเดินทาง

() 2. การให้บริการที่ดีของสถาบันการเงินชุมชน

() 3. ความมั่นใจในสถาบันการเงินชุมชน

() 4.อื่นๆระบุ.....

9. ที่อยู่ของท่าน

() 1.อยู่ในหมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว

() 2.อยู่นอกหมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว

10. อาชีพหลัก

() 1.เกษตรกร

() 2.ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

() 3.พนักงานเอกชน/ลูกจ้างเอกชน

() 4.รับจ้างทั่วไป

() 5.ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ () 6.อื่นๆระบุ.....

11. รายได้จากอาชีพหลักของท่าน.....บาทต่อปี (กรณีที่ไม่ใช่เกษตรกร)

กรณีท่านเป็นเกษตรกรกรรณตอบในตารางด้านล่างโดย

ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องพืชที่ปลูกในแต่ละเดือน และ ใส่รายได้ในเดือนที่ท่านเก็บเกี่ยวและขายพืชผลได้

เดือน	พืชที่ปลูก					ผลผลิตชนิด อื่น ๆ	รายได้ ต่อฤดูกาล
	มัน ฝรั่ง	ข้าว โพด	มะ ม่วง	ลำไ ย	ข้าว	ชนิดของ ผลผลิต	
มกราคม							
กุมภาพันธ์							
มีนาคม							
เมษายน							
พฤษภาคม							
มิถุนายน							
กรกฎาคม							
สิงหาคม							
กันยายน							
ตุลาคม							
พฤศจิกายน							
ธันวาคม							
รวม							

12. อาชีพรอง

() 1.ไม่มี

() 2.เกษตรกร

() 3.ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

() 4.พนักงานเอกชน/ลูกจ้างเอกชน

() 5. รับจ้างทั่วไป

() 6. ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() 7.อื่นๆระบุ.....

13. รายได้จากอาชีพรองของท่าน.....บาทต่อปี (กรณีที่ไม่ใช่เกษตรกร)

กรณีท่านเป็นเกษตรกรกรรณาตอบในตารางด้านล่างโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องพืชที่ปลูกในแต่ละเดือน และ ใส่รายได้
ในเดือนที่ท่านเก็บเกี่ยวและขายพืชผลได้

เดือน	พืชที่ปลูก						รายได้ ต่อฤดูกาลเพาะปลูก
	มันฝรั่ง	ข้าวโพด	มะม่วง	ลำไย	ข้าว	อื่น ๆ	
มกราคม							
กุมภาพันธ์							
มีนาคม							
เมษายน							
พฤษภาคม							
มิถุนายน							
กรกฎาคม							
สิงหาคม							
กันยายน							
ตุลาคม							
พฤศจิกายน							
ธันวาคม							
รวม							

14. รายได้รวมทั้งครอบครัว.....บาทต่อปี

15. รายจ่ายของครอบครัว.....บาทต่อปี

16. เงินออมของครัวเรือน

() 1. ไม่มีเงินออม

() 2. มีเงินออม -นำฝากสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ต.โหล่งขอด จำนวน.....บาท

-นำฝากธนาคาร/สถาบันการเงินอื่น.....บาท

17. ภาระหนี้สินของครัวเรือน

() 1. ไม่มีหนี้สิน

() 2. มีหนี้สิน

หนี้สินกับสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ต.โหล่งขอด จำนวน.....บาท

หนี้สินกับธนาคาร/สถาบันการเงินอื่น.....บาท

หนี้สินการผ่อนชำระต่าง ๆบาท

หนี้สินนอกระบบ.....บาท

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจในการบริการ และ ระบบบริหารงานของสถาบันการเงินชุมชน

สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

- () เป็นสมาชิกสถาบันการเงิน กรอกตาราง ก,ข
 () ไม่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินแต่ใช้บริการ เช่น โอนเงิน ฯ กรอกเฉพาะตาราง ก

ก. การบริการ	ระดับความพึงพอใจต่อการบริการ				
	พอใจ มาก 4	พอใจ 3	ปาน กลาง 2	พอใจ น้อย 1	ไม่พอใจ 0
1.ความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการ					
2.พนักงานให้บริการอย่างเป็นกันเอง					
3. พนักงานมีความรู้ ความชำนาญในการให้คำแนะนำกับลูกค้า					
4.การบริการมีหลายด้าน เช่น ฝากเงิน ถูเงิน โอนเงิน					
5. ค่าธรรมเนียมและค่าบริการมีความสมเหตุสมผล					
6. การจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกและชุมชน					
7. สถานที่ทำการเหมาะสม สะดวกในการใช้บริการ					

ข. ระบบบริหารงาน	ระดับความพึงพอใจต่อระบบการบริหารงาน				
	พอใจมาก 4	พอใจ 3	ปาน กลาง 2	พอใจ น้อย 1	ไม่พอใจ 0
1.ระเบียบ ข้อบังคับในการดำเนินงาน					
2.สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ระเบียบ ข้อบังคับของสถาบัน					
3.การประชาสัมพันธ์ ระเบียบข้อบังคับให้สมาชิกทราบ					
4.คณะกรรมการบริหารงานมีความโปร่งใส ซื่อสัตย์					
5. คณะกรรมการบริหารงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ สถาบันการเงิน					
6.ระบบการตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานของสถาบัน การเงิน					
7.การเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้สมาชิกทราบอย่างสม่ำเสมอ					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านการให้บริการเงินฝาก

ข้อเสนอแนะด้านการให้สินเชื่อ

ข้อเสนอแนะด้านการโอนเงิน

ข้อเสนอแนะในการบริหารงาน

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการ และพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมสำหรับสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงหมู่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนของคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน ใน 6 ด้าน คือ

- 1) ด้านบริหารงานทั่วไปและการจัดการองค์กร
- 2) ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ
- 3) ด้านการเงินและบัญชี
- 4) ด้านงานบริการสมาชิก ได้แก่ เงินให้กู้ยืม เงินรับฝาก และ หุ้นเรือนหุ้น
- 5) ด้านที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- 6) ด้านการควบคุมการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านธุรกิจของสถาบันการเงินชุมชน

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชน

ทั้งนี้แบบสอบถามชุดนี้ใช้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย โดยขอความกรุณาได้โปรดตอบให้ครบทุกข้อและตอบตามความเป็นจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง ซึ่งจะประโยชน์ช่วยให้ผลงานวิจัยมีความถูกต้อง เทียบตรง เชื่อถือได้ และเป็นประโยชน์ต่อการบริการจัดการสถาบันการเงินชุมชน

ข้อมูลที่ท่านได้กรุณาตอบในแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยถือว่าเป็นความลับทำการวิเคราะห์ โดยภาพรวมจะไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ เป็นอย่างยิ่ง

คณะผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนของคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1) ด้านบริหารงานทั่วไปและการจัดการองค์กร

เรื่อง	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)
1.1) มีการจัดโครงสร้างองค์กรและสายงานการบังคับบัญชาที่ชัดเจน		
1.2) มีการกำหนดลักษณะการทำงานในแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน		
1.3) มีการกำหนดผู้มีอำนาจในการอนุมัติรายการ		
1.4) มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างเจ้าหน้าที่บัญชีและเจ้าหน้าที่การเงิน ออกจากกัน		
1.5) มีการควบคุมและดูแลรักษาทรัพย์สินของสถาบันการเงินชุมชน		
1.6) มีการนำระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์มาใช้ในสถาบันการเงินชุมชน		

2) ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ

เรื่อง	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)
2.1) มีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนอย่างชัดเจน		
2.2) มีการกำหนดแผนงาน หรือเป้าหมายทั้งระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวอย่างชัดเจน		
2.3) มีการกำหนดระเบียบของสถาบันการเงินชุมชน และนำมาถือปฏิบัติ		
2.4) มีการจัดทำการเงินและนำส่งตามระเบียบกองทุนหมู่บ้าน (สถาบันการเงินชุมชน)		
2.5) มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินการเป็นประจำเดือน		
2.6) มีการตรวจสอบการเงิน การบัญชีและการปฏิบัติงานด้านต่างๆ เป็นการภายในโดยผู้ตรวจสอบกิจการ		

3) ด้านการเงินและบัญชี

เรื่อง	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)
➤ ด้านการเงิน		
3.1) มีการลงลายมือชื่อผู้รับเงินในเอกสารการรับ – จ่ายเงินทุกครั้ง		
3.2) เอกสารการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน) มีการเรียงลำดับเลขที่ไว้ล่วงหน้า		
3.3) มีการกำหนดวงเงินขั้นสูงที่จ่ายเป็นเงินสดได้อย่างเหมาะสม		
3.4) มีการอนุมัติจ่ายเงินโดยผู้ที่มีอำนาจและเป็นไปตามระเบียบ		

3.5) มีการอนุมัติเบิกใช้เอกสารการเงินโดยผู้มีอำนาจและเป็นไปตามระเบียบ		
3.6) มีการเก็บรักษาเงินสดไว้ในสถานที่มั่นคง และปลอดภัย		
3.7) มีการเก็บรักษาเงินในมือตามวงเงินที่กำหนด		
3.8) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินสด และควบคุมการใช้เอกสารการเงินของสถาบันการเงินอย่างชัดเจน		
3.9) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการตรวจนับเงินสดคงเหลือ		
3.10) มีการตรวจนับเงินสดคงเหลือในมือเป็นครั้งคราว โดยไม่แจ้งให้ผู้รักษาเงินสดทราบล่วงหน้า		
3.11) มีการเปรียบเทียบเงินสดคงเหลือในมือกับสมุดเงินสด อย่างสม่ำเสมอ		
3.12) มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่นำฝากเข้าธนาคาร/สถาบันการเงินอื่น กับสมุดคู่ฝากถูกต้องและครบถ้วน		
3.13) มีการอนุมัติถอนเงินฝากจากธนาคาร/สถาบันการเงินอื่น โดยผู้ที่มีอำนาจ		

3) ด้านระบบการเงินและบัญชี (ต่อ)

เรื่อง	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)
➤ ด้านบัญชี		
3.14) มีการกำหนดนโยบายการบัญชีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีอย่างเหมาะสม		
3.15) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบเก็บรักษาเอกสารทางบัญชี		
3.16) มีการอนุมัติเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี		
3.17) มีการจัดทำบัญชีเรียบร้อย เป็นปัจจุบัน		
3.18) มีเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีสมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน		
3.19) มีการตรวจสอบความถูกต้องในการบันทึกบัญชีและการผ่านรายการไปบัญชีย่อยต่างๆ		
3.20) มีการตรวจสอบยอดคงเหลือตามบัญชีกับเอกสารจากบุคคลภายนอก เช่น ยอดเงินรับฝาก ยอดทุนเรือนหุ้น ยอดเงินให้สินเชื่อ		
3.21) มีการจัดทำบทดลองประจำเดือน		
3.22) มีการจัดทำงบการเงิน และแสดงรายการตามรูปแบบที่หน่วยงานราชการกำหนด		

4) ด้านงานบริการสมาชิก ได้แก่ เงินให้กู้ยืม เงินรับฝาก และทุนเรือนหุ้น

เรื่อง	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)
➤ เงินให้กู้ยืม		
4.1) มีการตรวจสอบคำขอกู้ สัญญาเงินกู้ วงเงินให้กู้ สิทธิผู้กู้และผู้ค้ำประกันทุกครั้ง		
4.2) มีการอนุมัติเงินให้กู้แต่ละประเภท โดยมติที่ประชุมคณะกรรมการเงินกู้และเป็นไปตามระเบียบ		

4.3) มีการบันทึกรายงานการประชุมเกี่ยวกับการอนุมัติเงินให้กู้		
4.4) มีการตรวจสอบใบรับเงินกู้กับสัญญาเงินกู้ และมติคณะกรรมการเงินกู้ ถูกต้องตรงกันก่อนจ่ายเงินให้กู้		
4.5) มีการจัดทำทะเบียนจ่ายเงินให้กู้เป็นปัจจุบัน		
4.6) มีการจัดทำหนังสือค้ำประกันตามระเบียบของสถาบันการเงินชุมชน		
4.7) มีการลงลายมือชื่อผู้รับเงิน หรือผู้รับมอบอำนาจใบรับเงินกู้ถูกต้องตรงตามสัญญาเงินกู้แต่ละประเภท		
4.8) มีการจัดทำสมุดคู่มือเงินกู้สมาชิกเป็นปัจจุบัน		
4.9) มีการจัดทำบัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้กู้เป็นปัจจุบัน		
4.10) มีการคำนวณดอกเบี้ยเงินให้กู้และค่าปรับเงินให้กู้ในอัตราที่กำหนดไว้ตามระเบียบ		
4.11) การรับชำระหนี้ต้นเงินให้กู้ ดอกเบี้ยเงินให้กู้ และค่าปรับเงินให้กู้จากลูกหนี้เงินให้กู้แต่ละประเภท เป็นไปตามระเบียบที่สถาบันการเงินชุมชนกำหนด		
4.12) มีการลงลายมือชื่อผู้รับชำระหนี้เงินให้กู้ ดอกเบี้ยเงินให้กู้ และค่าปรับเงินให้กู้(ถ้ามี)ในใบเสร็จรับเงิน ทุกครั้งที่มีการรับชำระเกิดขึ้น		
4.13) มีการจัดทำรายงานเงินให้กู้แต่ละประเภทเพื่อเสนอที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ		
4.14) มีการสอบถามหนี้สมาชิกโดยตรงหรือขอยืนยันยอดลูกหนี้เงินให้กู้		
4.15) มีการคำนวณดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ ณ วันสิ้นปีบัญชีในอัตราที่กำหนดไว้ตามระเบียบ		
4.16) มีการวิเคราะห์สภาพของลูกหนี้เงินให้กู้เป็นครั้งคราว		
4.17) มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินให้กู้ และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ ณ วันสิ้นปีบัญชี (ถ้ามี)		

4) ด้านงานบริการสมาชิก ได้แก่ การให้สินเชื่อ การรับฝากเงิน การรับฝากหุ้น (ต่อ)

เรื่อง	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)
➤ เงินรับฝาก		
4.18) มีการจัดทำบัตรตัวอย่างลายมือชื่อผู้ฝากเงิน และจัดทำสมุดคู่มือฝากให้แก่สมาชิกในการเปิดบัญชีเงินฝาก		
4.19) เจ้าของบัญชีเป็นผู้จัดทำใบนำฝากเงิน และลงลายมือชื่อด้วยตนเองทุกครั้ง		
4.20) ไม่มีการเก็บรักษาสมุดคู่มือฝากของสมาชิกไว้ที่สหกรณ์		
4.21) มีการจัดทำบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากแต่ละประเภทเป็นปัจจุบัน		
4.22) มีการคำนวณดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากแต่ละประเภทในอัตราที่กำหนดไว้ตามระเบียบ		
4.23) มีการบันทึกดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากแต่ละประเภทเมื่อถึงกำหนดในบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝาก		
4.24) มีการตรวจสอบลายมือชื่อผู้ถอนเงินในใบถอนเงินฝากกับบัตรตัวอย่างลายมือชื่อให้ตรงกันทุกครั้ง		

4.25) มีการจัดทำใบมอบหนี้ทุกครั้งที่เจ้าของบัญชีไม่สามารถมาทำการถอนเงินฝากด้วยตนเอง		
4.26) มีการสอบถามเงินรับฝากจากสมาชิกโดยตรงหรือขอขึ้นยันยอดเจ้าหน้าที่เงินรับฝาก		
➤ ทุนเรือนหุ้น		
4.27) มีการอนุมัติรับสมาชิกโดยมีมติที่ประชุมคณะกรรมการ โดยมีคุณสมบัติตรงตามระเบียบและข้อบังคับ		
4.28) มีการชำระเงินค่าหุ้นและค่าธรรมเนียมแรกเข้า ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ		
4.29) มีการลงลายมือชื่อสมาชิกที่ชำระเงินค่าหุ้น รวมทั้งผู้รับเงินใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง		
4.30) มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นเป็นปัจจุบัน		
4.31) มีการตรวจสอบจำนวนสมาชิกที่เพิ่ม-ลด ในระหว่างปี และสมาชิกคงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี		
4.32) มีการสอบถามเงินหุ้นจากสมาชิกโดยตรงหรือขอขึ้นยันยอดทุนเรือนหุ้น		
4.33) มีการคำนวณเงินปันผลตามหุ้นในอัตราที่ได้รับจัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีตามมติที่ประชุมใหญ่		
4.34) มีการจัดทำรายละเอียดการจ่ายเงินปันผลตามหุ้นตรงตามจำนวนที่ได้รับการจัดสรร		
4.35) มีการตรวจสอบ และอนุมัติการลาออกจากการเป็นสมาชิก โดยมติที่ประชุมคณะกรรมการ		

5) ด้านที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

เรื่อง	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)
5.1) มีการกำหนดแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือก่อสร้างสินทรัพย์อย่างชัดเจน เหมาะสมและสอดคล้องกับฐานะการเงินของสถาบันการเงินชุมชน		
5.2) มีการแต่งตั้งกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง ในกรณีที่มีการซื้อหรือก่อสร้างสินทรัพย์		
5.3) มีการอนุมัติจัดซื้อ จัดจ้าง หรือก่อสร้างสินทรัพย์โดยผู้มีอำนาจและเป็นไปตามระเบียบ		
5.4) มีการบันทึกมูลค่าของสินทรัพย์อย่างถูกต้อง ครบถ้วน		
5.5) มีการระบุหมายเลขรหัส หรือหมายเลขครุภัณฑ์กำกับไว้ที่สินทรัพย์ของสถาบันการเงินชุมชน		
5.6) มีการจัดทำทะเบียนคุมสินทรัพย์เป็นปัจจุบัน		
5.7) มีการอนุมัติจ่ายชำระหนี้สินทรัพย์โดยผู้มีอำนาจ		
5.8) มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์อย่างถูกต้อง		
5.9) มีการใช้สินทรัพย์เพื่อการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน		
5.10) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบสภาพการใช้งาน รวมทั้งดูแลรักษาสินทรัพย์		
5.11) มีการจัดทำรายงานสินทรัพย์คงเหลือเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ		
5.12) มีการคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์แต่ละประเภทอย่างถูกต้อง		

6) ด้านโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์

เรื่อง	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)
6.1) มีการป้องกันความเสียหายจากภาวะแวดล้อมต่างๆ ให้แก่อุปกรณ์คอมพิวเตอร์		
6.2) มีระบบการรักษาความปลอดภัยทางกายภาพที่เพียงพอแก่การป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้เข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่สำคัญ		
6.3) มีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอแก่การป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้เข้าถึงข้อมูล ล่วงรู้ ใช้ประโยชน์ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลได้		
6.4) มีมาตรการในการสำรองข้อมูลในเพื่อความปลอดภัยในกรณีข้อมูลสูญหาย		
6.5) มีมาตรการการป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ที่อาจสร้างความเสียหายให้แก่ระบบคอมพิวเตอร์ได้		
6.6) มีระบบบัญชีที่ให้สำหรับสถาบันการเงินที่เหมาะสมกับขนาด และลักษณะของสถาบันการเงินชุมชน		

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านธุรกิจของสถาบันการเงินชุมชน

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถาบันการเงินของ ☐ านใด ☐ กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากไว้ ☐ ที่ ☐ อยละ..... ดอกเบี้ยเงินกู้ ☐ อยละ.....
2. ในการพิจารณาการให้ ☐ สินเชื่อแก่ ☐ สมาชิกสถาบันการเงินชุมชนยึดหลักใด
☐ วัตถุประสงค์ ☐ การในการกู้ ☐ ยืมเงิน ☐ หลักประกัน
☐ ความสามารถในการหารายได้ ☐
3. สถาบันการเงินชุมชนของ ☐ านมีการปลด ☐ อยสินเชื่อย ☐ างไร
☐ ปลด ☐ อย ☐ ครั้งเดียว (ปลดครั้ง) ☐ ปลด ☐ อย ☐ ทั้งป ☐
4. สถาบันการเงินชุมชนของ ☐ านมีการติดตามตรวจสอบการ ☐ ใช้จ่าย ☐ อย ☐ างไร
☐ จากการสังเกต ☐ จากการสอบถามบุคคลอื่นๆ
☐ อาศัยความ ☐ วมมือของสมาชิกตรวจสอบกันเอง ☐ คณะกรรมการ ☐ ายสินเชื่อดูตรวจสอบ
☐ อื่นๆ (ระบุ).....
5. สถาบันการเงินชุมชนมีการติดตามสมาชิกที่ไม่ ☐ สามารถชำระคืนเงิน ☐ ใด ☐ ตามกำหนดในสัญญา ☐ างไร
☐ คณะกรรมการ ☐ าน ☐ เดือน ☐ ดิประเทศเดือน
☐ ส ☐ หนังสื่อเดือน ☐ ไซ ☐ วิทยากฎหมาย
☐ อื่นๆ (ระบุ).....
6. สถาบันการเงินชุมชนใด ☐ กำหนดระยะเวลาในการชำระคืนเงิน ☐ ใด ☐ อย ☐ างไร
☐ เป ☐ านรายเดือน ☐ เป ☐ านรายป ☐

☐ เป ☐ นรายงวดจำนวน.....งวด

☐ เป ☐ นรายเดือนและรายป ☐

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอในการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชน

1. ปัญหาอุปสรรคด้านการบริหารจัดการ

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

2. ปัญหาอุปสรรคด้านคณะกรรมการ

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

3. ปัญหาอุปสรรคด้านสมาชิก

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

4. ปัญหาอุปสรรคด้านการได้รับการสนับสนุนจากภายนอก

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

5. ปัญหาอุปสรรคด้านอื่น ๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

ระเบียบข้อบังคับสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง (ฉบับเดิม)

ระเบียบข้อบังคับสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติความเป็นมา

ในปี 2544 ได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านขึ้นเพื่อสนับสนุนงบประมาณจำนวนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อให้แต่ละหมู่บ้านไปบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในหมู่บ้านของตนเอง ทำให้ในหมู่บ้านหมู่ที่ 6 มีสมาชิกเริ่มแรก 120 คน และมีกิจกรรมในช่วงแรกของกองทุน คือ การออมเงินสัจจะรายเดือน , การให้สินเชื่อ , คณะกรรมการของหมู่บ้านมีแนวคิดที่จะบริหารกองทุนหมู่บ้านให้เป็นระบบ และยึดถือระบบการออมเงินเป็นสำคัญ และเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2549 ได้เริ่มเปิดบริการในรูปแบบของสถาบันการเงิน ใช้ชื่อว่า “สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด ” โดยให้บริการรับฝากเงิน – ถอนเงิน , ให้บริการสินเชื่อ และบริการรับชำระค่าสาธารณูปโภค ทุกวันจันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.00 – 15.00 น. และวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 8.00 – 12.00 น. ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชนในหมู่บ้านเป็นจำนวนมาก

ในวันที่ 13 ตุลาคม 2549 ได้มีพิธีเปิดสถาบันการเงินชุมชนอย่างเป็นทางการ โดยมีท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (นายชัยยง เอื้อวิริยานุกุล) ได้มาเป็นประธานในพิธี โดยได้เรียนเชิญองค์กรชุมชนต่างๆ ในเขตอำเภอพร้าว มาร่วมเป็นเกียรติ และในปัจจุบันถือว่าสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการกองทุนในรูปแบบสถาบันการเงินของกลุ่มต่าง ๆ ทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่ ทั้งนี้สถาบันการเงินชุมชนหมู่ที่ 6 ได้ยึดหลักการทำงานที่ว่า “ ประหยัด อุดหนุน พร้อมคุณธรรม นำสู่การพัฒนา ” จนกลุ่มมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

ทำเนียบผู้ดำรงตำแหน่งผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	นายมนัส ขัตติมา	2549 - ปัจจุบัน	

ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด

หมวดที่ 1 ข้อความทั่วไป

ข้อที่ 1. สถาบันการเงินนี้มีชื่อว่า “สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง” สำนักงานตั้งอยู่ หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อที่ 2. ตราสัญลักษณ์ของสถาบัน คือ

ข้อที่ 3. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถาบันการเงิน

1. เพื่อเป็นแหล่งทุนหมุนเวียนของสมาชิก
2. เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิกทั้งรูปแบบการออมสัจจะ และฝากออมทรัพย์
3. เพื่อเป็นการจัดระบบกองทุนต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ให้มาอยู่ในระบบเดียวกัน
4. เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนในหมู่บ้าน
5. เพื่อสร้างเสริมวินัยทางการเงินของประชาชนในหมู่บ้าน
6. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการของคณะกรรมการให้ดียิ่งขึ้น
7. เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้และเป็นแบบอย่างแก่ชุมชนใกล้เคียงและทั่วไป

ข้อที่ 4. แหล่งที่มาของทุน

1. เงินออมสัจจะ
2. เงินฝากออมทรัพย์
3. เงินกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล
4. ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากการบริหารจัดการของสถาบันการเงิน
5. เงินสมทบจากกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในหมู่บ้าน
6. เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับบริจาคโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพัน

หมวดที่ 2 สมาชิกภาพ

ข้อที่ 5. คุณสมบัติของสมาชิก

5.1 สมาชิกสามัญ

1. เป็นผู้พำนักหรือพักอาศัยในหมู่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่และมีทะเบียนรายชื่อเป็นสมาชิกของหมู่บ้านไม่น้อยกว่า 6 เดือน ก่อนวันสมัครเป็นสมาชิก

2. เป็นผู้ที่มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ความเข้าใจเห็นชอบด้วยหลักการของสถาบันการเงิน
3. เป็นผู้ที่มีพร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน
4. เป็นผู้ที่มีคณะกรรมการสถาบันการเงินมีมติเห็นชอบให้เป็นสมาชิก
5. มีเงินฝากสัจจะสะสมโดยสมาชิกต้องมีการออมสัจจะเป็นรายเดือนกับสถาบันการเงิน ตั้งแต่ 100 - 200 บาท เป็นประจำทุกวันที่ 5 ของเดือน ณ สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงหมู่ที่ 6

5.2 สมาชิกวิสามัญ

1. เป็นบุคคล หรือ บัณฑิตบุคคล
2. เป็นนิติบุคคล , ส่วนราชการ , รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มองค์กรชุมชนทั่วไป
3. มีเงินฝากออมทรัพย์กับทางสถาบันการเงินตั้งแต่ 100 บาท ขึ้นไป
4. เป็นผู้ที่มีพร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน

ข้อที่ 6. การคิดค่าธรรมเนียมแรกเข้า ให้คิดเฉพาะสมาชิกสามัญเท่านั้น โดยคิดรายละ 20 บาท ผู้สมัครจะเรียกร้องคืนไม่ได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อที่ 7. การพ้นสภาพการเป็นสมาชิก

7.1 สมาชิกสามัญ

1. ตาย
2. ลาออกและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ
3. วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
4. ที่ประชุมใหญ่มีมติให้ออก ด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของเข้าร่วมประชุม
5. จงใจฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน หรือแสดงตนเป็นปรปักษ์ หรือไม่ให้ความร่วมมือกับสถาบันการเงิน
6. ขาดการส่งเงินออมสัจจะติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า 3 เดือน โดยไม่มีเหตุผล

7.2 สมาชิกวิสามัญ

1. ตาย
2. ปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์

ข้อที่ 8. การลาออกจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงิน

สมาชิกผู้ไม่มีภาระหนี้สิน หรือข้อผูกพันใด ๆ กับสถาบันการเงิน ทั้งในฐานะผู้กู้หรือ ผู้ค้ำประกัน ถ้ามีความประสงค์จะลาออกให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ และให้ขาดจากการเป็นสมาชิกภาพในวันที่

คณะกรรมการของสถาบันการเงินมีมติอนุมัติ และจะกลับเข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ได้ก็ต่อเมื่อเกิน 2 ปีนับตั้งแต่วันที่ขาดจากการเป็นสมาชิกภาพ และจะต้องให้คณะกรรมการเห็นชอบด้วย

หมวดที่ 3 การฝากเงิน , การถอนเงิน และสวัสดิการสมาชิก

ข้อที่ 9. การฝากออมสัจจะประจำเดือน

9.1 สมาชิกต้องฝากเงินออมสัจจะเดือนละ 1 ครั้ง ในวันที่ 5 ของเดือนหรือออมเงินสัจจะล่วงหน้าได้เป็น 2 ระยะ คือ ระยะ 6 เดือน ภายในเดือน มกราคม และ มิถุนายน หรือ ระยะ 12 เดือน ภายในเดือน มกราคม เท่านั้น ณ สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงหมู่ที่ 6 ตั้งแต่เวลา 08.00 - 15.00 น. เป็นต้นไป

9.2 สมาชิกสามารถถอนเงินได้ตั้งแต่ 100 บาท ขึ้นไป แต่สูงสุดไม่เกิน 20,000 บาท โดยฝากเป็นจำนวนเท่ากันทุกเดือน

9.3 สมาชิกสามารถเปลี่ยนจำนวนเงินออมสัจจะได้ปีละ 1 ครั้ง โดยยื่นคำขอต่อคณะกรรมการในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี ทั้งนี้ต้องอยู่ในวงเงินที่สถาบันการเงินกำหนดไว้

9.4 สมาชิกที่ขาดออมเงินสัจจะรวมในรอบปี เกิน 3 ครั้ง สมาชิกผู้นั้นหมดสิทธิ์ที่จะได้รับเงินปันผล

ข้อที่ 10. การฝากเงินออมทรัพย์

10.1 รับฝากเงินทั้งจากสมาชิกและบุคคลทั่วไป ตามข้อ 5

10.2 สามารถฝากได้ตั้งแต่ 1 บาท ขึ้นไป

10.3 สามารถฝากถอนได้ตลอดไม่จำกัดเวลา ในเวลาทำการ ยกเว้น กรณีถอนเงินจำนวนเกินกว่า 20,000 บาท ต้องแจ้งพนักงานให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน

10.4 คิดดอกเบี้ยให้ตามประกาศของสถาบันการเงิน โดยคิดดอกเบี้ยให้เป็นรายวัน และจ่ายดอกเบี้ยปีละ 1 ครั้ง ในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

ข้อที่ 11. สวัสดิการสมาชิก

11.1 กรณีการเกิด – จ่ายค่าขวัญถุงให้เด็กแรกเกิด 500 บาทต่อราย

11.2 กรณีเจ็บป่วย – จ่ายค่านอนรักษาพยาบาล คั่นละ 200 บาทต่อราย แต่ไม่เกิน 5 คืนต่อปี

11.3 กรณีเสียชีวิต – จ่ายค่าทำศพ 5,000 บาทต่อราย ทั้งนี้ต้องชำระหนี้สินคงค้างให้เสร็จสิ้นก่อน

หมวดที่ 4 การให้สินเชื่อ

ข้อที่ 12 การให้กู้เงินสามัญ

12.1 ผู้มีสิทธิ์กู้ต้องเป็นสมาชิกสามัญ แต่ต้องมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และส่งเงินออมสัจจะกับกลุ่มมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน

12.2 วงเงินให้กู้

12.2.1 กรณีที่ผู้กู้ใช้เงินออมสัจจะและบุคคลค้ำประกันในการกู้ กำหนดวงเงินกู้ไว้ดังนี้

- ฝากเงินออมสัจจะไม่น้อยกว่าเดือนละ 100 บาท จะสามารถกู้ได้ไม่เกินวงเงิน 20,000 บาท สามารถส่งชำระได้ไม่เกิน 2 ปี โดยชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นงวดรายเดือน

- ฝากเงินออมสัจจะไม่น้อยกว่าเดือนละ 200 บาท จะสามารถกู้ได้ไม่เกินวงเงิน 50,000 บาท สามารถส่งชำระได้ไม่เกิน 5 ปี โดยชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นงวดรายเดือน

12.2.2 กรณีที่ผู้กู้ส่งเงินกู้เกินระยะเวลาที่กำหนด ตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปให้หักลดเงินกู้ในรอบต่อไปลง เดือนละ 5,000 บาท

12.2.3 กรณีผู้กู้ขาดการออมสัจจะจำนวน 3 ครั้งติดต่อกันจะต้องพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิกทันที

12.2.4 กรณีใช้บุคคลค้ำประกันตามระเบียบกำหนดเพียงอย่างเดียว ให้กู้ได้ไม่เกิน 3 เท่าของเงินออมสัจจะสะสม แต่สูงสุดไม่เกิน 50,000 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การส่งเงินออมสัจจะด้วย

12.2.5 กรณีลูกสมาชิกขาดส่งชำระเงินกู้ในรอบปีเกิน 3 เดือน (ส่งชำระเป็นรายเดือน) หรือไม่ส่งชำระภายใน 3 เดือนนับจากวันครบกำหนด (ส่งชำระรายปี) จะไม่ได้รับเงินปันผล

12.3 การค้ำประกันเงินกู้ให้ใช้หลักประกันดังต่อไปนี้

12.3.1 บุคคลที่เป็นสมาชิกสามัญค้ำประกัน จำนวน 2 คน

12.3.2 เงินออมสัจจะ, เงินออมทรัพย์ (ทั้งของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน)

12.3.3 เงินฌาปนกิจสงเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน (ทั้งของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน)

12.4 คิดอัตราดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 10 ต่อปี ถ้าหากผิดนัดชำระหนี้ให้คิดดอกเบี้ยปรับอีกร้อยละ 0.5 นับจากวันผิดนัดชำระหนี้ เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากคณะกรรมการ

ข้อที่ 13 การให้กู้เงินประเภทอื่นนอกจากระเบียบกำหนด

ให้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเป็นกรณีไป โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสถาบันการเงินเป็นสำคัญ

หมวดที่ 5 การเก็บรักษาเงินสดและการเบิกจ่ายเงิน

ข้อที่ 14 คณะกรรมการสามารถเก็บรักษาเงินสดไว้ได้ไม่เกิน 20,000 บาท ส่วนที่เหลือต้องนำฝากธนาคาร ยกเว้น มีเหตุจำเป็นต้องเก็บเงินเกินวงเงินที่กำหนดสามารถเก็บไว้ได้อีกไม่เกิน 3 วัน

ข้อที่ 15 กำหนดให้ผู้จัดการสถาบันการเงิน, เภรัณูญิก และคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายอีก 1 คนเป็นผู้มีอำนาจเบิกจ่ายเงินจากบัญชีธนาคาร

ข้อที่ 16 ผู้จัดการสถาบันการเงินมีอำนาจอนุมัติเบิกจ่ายเงินไม่เกินวงเงิน 2,000 บาท และต้องรายงานให้ที่ประชุมรับทราบทุกครั้ง ถ้าหากวงเงินเกินที่กำหนดให้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

หมวดที่ 6 คณะกรรมการ

ข้อที่ 17 ให้มีคณะกรรมการบริหารงานของสถาบันการเงิน จำนวน 2 ชุด ดังนี้

17.1 คณะกรรมการบริหาร ประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน จำนวน 6 คนดังนี้

1. ผู้ใหญ่บ้าน (โดยตำแหน่ง) ไม่มีวาระการดำรงตำแหน่ง
2. สมาชิก อบต. จำนวน 2 คน (โดยตำแหน่ง) ไม่มีวาระการดำรงตำแหน่ง
3. ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน จำนวน 3 คน (มาจากการคัดเลือกของที่ประชุมใหญ่) มีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ 2 ปี และสามารถกลับเข้ามาเป็นคณะกรรมการได้อีกหากได้รับการคัดเลือก

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร มีดังนี้

1. วางนโยบายให้คณะกรรมการดำเนินงานถือปฏิบัติ
2. ควบคุมการทำงานของคณะกรรมการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน
3. มีอำนาจในการพิจารณาตัดสินใจในประเด็นที่นอกเหนือจากระเบียบข้อบังคับ โดยให้นำเสนอที่ประชุมใหญ่พิจารณาเห็นชอบ
4. มีอำนาจถอดถอนและแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีอำนาจในการพิจารณาคัดเลือกพนักงานประจำสถาบันการเงิน และกำหนดอัตราค่าจ้างให้มีความเหมาะสม

17.2 คณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบไปด้วยสมาชิกที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ จำนวน 10 คน โดยมีตำแหน่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ผู้จัดการสถาบันการเงิน เป็นผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อและชนะในการลงคะแนนลับ จากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยมีคุณสมบัติต้องเคยเป็นคณะกรรมการบริหารสถาบันมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

2. คณะกรรมการร่วมอีก จำนวน 9 คน มาจากที่ประชุมใหญ่คัดเลือก จำนวน 5 คน และผู้จัดการสถาบันการเงินมีสิทธิ์ที่จะคัดเลือกคณะกรรมการ อีก 4 คน โดยมีตำแหน่งต่าง ๆ คือ รองผู้จัดการ จำนวน 2 คน เภรัญญิก 1 คน เลขานุการ 1 คน ประธานัมพันธ์ 1 คน กรรมการฝ่ายเงินฝาก 2 คน และ กรรมการฝ่ายเงินกู้ อีก 2 คน โดยในจำนวนนี้จะต้องมีคณะกรรมการชุดเดิมที่เพ่งหมดวาระไป รวมเป็น คณะกรรมการไม่น้อยกว่า 4 คน

บทบาพหน้าทึของคณะกรรมการดำเนินงาน

1. บริหารงานตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน โดยให้คำนึงถึงผลประโยชน์ สูงสุดขององค์กร

2. รายงานผลการดำเนินงานให้กับคณะกรรมการบริหารทราบอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

3. ควบคุมการทำงานของพนักงานประจำสถาบัน ให้เป็นไปตามระเบียบ

4. ดำเนินงานตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร

กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินงานอยู่ในวาระ 2 ปี และทำการเลือกตั้งใหม่ ซึ่ง คณะกรรมการชุดเดิม สามารถได้รับการคัดเลือกเข้ามาใหม่ได้ ถ้ายังได้รับความไว้วางใจจากสมาชิก โดย คณะกรรมการดำเนินงานจะได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนตามประกาศของสถาบันการเงิน

ข้อที่ 18 การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการดำเนินงาน

19.1 ตาย

19.2 ออกตามวาระ

19.3 ลาออกและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร

19.4 ขาดจากการเป็นสมาชิกภาพ

19.5 คณะกรรมการบริหารมีมติให้ออก โดยนำเสนอที่ประชุมใหญ่ให้ความเห็นชอบ

หมวดที่ 7 พนักงานประจำสถาบันการเงิน

ข้อที่ 19 กำหนดให้มีการจัดจ้างพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาระดับ ปวช. หรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็น พนักงานประจำสถาบันการเงิน จำนวน 1 ตำแหน่ง อัตราเงินเดือน 4,000 บาท โดยกำหนดให้ต้องเป็น ผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี อายุระหว่าง 20 – 40 ปี

ข้อที่ 20 ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามระเบียบปฏิบัติงานของพนักงานตามที่กำหนด

ปีละ 2 ครั้ง คือทุกเดือน กุมภาพันธ์ และ สิงหาคม ของทุกปี โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินผล คือ พนักงานจะต้องได้รับคะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน

ข้อที่ 21 ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับพนักงานประจำสถาบันการเงิน สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องผ่านมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของสถาบันการเงิน

หมวดที่ 8 เวลาการทำงานของสถาบันการเงินชุมชน

ข้อที่ 22 กำหนดให้สถาบันการเงินชุมชนเปิดให้บริการด้านธุรกรรมการเงิน ทุกวันเวลาราชการ ตั้งแต่เวลา 08.00 - 15.00 น. และวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 08.00 – 12.00 น.หยุดวันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

ข้อที่ 23 กรณีต้องเปิดให้บริการพิเศษ เช่น วันเด็ก, วันออมแห่งชาติ, ครบรอบวันเกิดของสถาบัน ให้สถาบันการเงินประกาศใช้เป็นครั้งคราวไปตามสมควร

หมวดที่ 9 การประชุมสมาชิกและการประชุมของคณะกรรมการ

ข้อที่ 24 ให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน ทุกวันที่ 4 ของทุกเดือน ณ ที่ทำการสถาบันการเงินชุมชน และให้คณะกรรมการบริหารเข้าร่วมประชุมอย่างน้อย ไตรมาสละ 1 ครั้ง

ข้อที่ 25 ให้มีการประชุมสามัญประจำปี ปีละ 1 ครั้ง

ข้อที่ 26 การประชุมวิสามัญ ให้มีขึ้นในกรณีต่อไปนี้

26.1 ตามมติของคณะกรรมการบริหารเห็นสมควร

26.2 สมาชิกไม่น้อยกว่าครึ่งลงชื่อให้มีการประชุม

หมวดที่ 10 การปิดบัญชี

ข้อที่ 27 กำหนดให้วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปีเป็นวันสิ้นสุดบัญชี และเริ่มปีบัญชีใหม่ในวันที่ 1 มกราคม ของปีถัดไป ให้จัดทำงบดุล , งบกำไรขาดทุน และให้รายงานต่อที่ประชุมทราบ

ข้อที่ 28 ให้จัดสรรกำไรสุทธิ ดังต่อไปนี้

สวัสดิการ	ร้อยละ	50
ปันผลคืนแก่สมาชิก(ไม่เกิน)	ร้อยละ	20
เงินเฉลี่ยคืนผู้กู้	ร้อยละ	10
งบบริหาร	ร้อยละ	10
สาธารณประโยชน์	ร้อยละ	5
ประกันความเสี่ยงและเงินสมทบ	ร้อยละ	5

ข้อที่ 29 บรรดาประกาศ คำสั่ง ข้อบังคับและระเบียบต่างๆ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้ใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดแย้งกับข้อบังคับนี้ ทั้งนี้จนกว่าจะมีการแก้ไขหรือยกเลิก

ข้อที่ 30 ระเบียบข้อบังคับนี้สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ตลอดเวลา แต่ต้องผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่จึงจะมีผลบังคับใช้

ข้อที่ 31 ให้คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินฯ เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับฉบับนี้

ทั้งนี้ตั้งแต่ วันที่ 13 พฤษภาคม 2553 เป็นต้นไป

.....
(นายอุดม สมพันธ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

ภาคผนวก ง

ระเบียบข้อบังคับสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง (ฉบับปรับปรุง)

ระเบียบข้อบังคับสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติความเป็นมา

ในปี 2544 ได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านขึ้นเพื่อสนับสนุนงบประมาณจำนวนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อให้แต่ละหมู่บ้านไปบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในหมู่บ้านของตนเอง ทำให้ในหมู่บ้านหมู่ที่ 6 มีสมาชิกเริ่มแรก 120 คน และมีกิจกรรมในช่วงแรกของกองทุน คือ การออมเงินสัจจะรายเดือน และการให้สินเชื่อ คณะกรรมการของหมู่บ้านมีแนวคิดที่จะบริหารกองทุนหมู่บ้านให้เป็นระบบ และยึดถือระบบการออมเงินเป็นสำคัญ และเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2549 ได้เริ่มเปิดบริการในรูปแบบของสถาบันการเงิน ใช้ชื่อว่า “สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด” โดยให้บริการรับฝากเงิน – ถอนเงิน ให้บริการสินเชื่อ และบริการรับชำระค่าสาธารณูปโภค ทุกวันจันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.00 – 15.00 น. และวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 8.00 – 12.00 น. ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชนในหมู่บ้านเป็นจำนวนมาก

ในวันที่ 13 ตุลาคม 2549 ได้มีพิธีเปิดสถาบันการเงินชุมชนอย่างเป็นทางการ โดยมีท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (นายชัยยง เอื้อวิริยานุกุล) ได้มาเป็นประธานในพิธี โดยได้เรียนเชิญองค์กรชุมชนต่างๆ ในเขตอำเภอพร้าว มาร่วมเป็นเกียรติ และในปัจจุบันถือว่าสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการกองทุนในรูปแบบสถาบันการเงินของกลุ่มต่าง ๆ ทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่ ทั้งนี้สถาบันการเงินชุมชนหมู่ที่ 6 ได้ยึดหลักการทำงานที่ว่า “ประหยัด อดออม พร้อมคุณธรรมนำสู่การพัฒนา” จนกลุ่มมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

ในวันที่ 9 มกราคม 2557 ได้เปิดทำการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง ในพื้นที่ 1 ไร่ โดยมีอาคารที่ทำการเป็นตึกสองชั้น โดยมีคุณนที ขลิบทอง ผู้อำนวยการทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มาเป็นประธานในพิธีเปิด

ทำเนียบผู้ดำรงตำแหน่งผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	นายมนัส ขัดน้ำ	2549 - ปัจจุบัน	

ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด

หมวดที่ 1 ข้อความทั่วไป

ข้อที่ 1. สถาบันการเงินนี้มีชื่อว่า “สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง” สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 481 หมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อที่ 2. ตราสัญลักษณ์ของสถาบัน คือ

โดยประกอบด้วยสัญลักษณ์ถุงเงิน ถุงทอง และ รวงข้าว

ข้อที่ 3. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถาบันการเงิน

1. เพื่อเป็นแหล่งทุนหมุนเวียนของสมาชิก
2. เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิกทั้งรูปแบบการออมสัจจะ และฝากออมทรัพย์
3. เพื่อเป็นการจัดระบบกองทุนต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ให้มาอยู่ในระบบเดียวกัน
4. เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนในหมู่บ้าน
5. เพื่อสร้างเสริมวินัยทางการเงินของประชาชนในหมู่บ้าน
6. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการของคณะกรรมการให้ดียิ่งขึ้น
7. เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้และเป็นแบบอย่างแก่ชุมชนใกล้เคียงและทั่วไป

ข้อที่ 4. แหล่งที่มาของทุน

1. หุ้น
2. เงินออมสัจจะ
3. เงินฝากออมทรัพย์
4. เงินฝากประจำ
5. เงินกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล
6. ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากการบริหารจัดการของสถาบันการเงิน
7. เงินสมทบจากกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในหมู่บ้าน
8. เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับบริจาคโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพัน

หมวดที่ 2 สมาชิกภาพ

ข้อที่ 5. คุณสมบัติของสมาชิก

5.3 สมาชิกสามัญ

1. เป็นผู้พำนักหรือพักอาศัยในหมู่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่และมีทะเบียนรายชื่อเป็นสมาชิกของหมู่บ้านไม่น้อยกว่า 6 เดือน ก่อนวันสมัครเป็นสมาชิก
2. เป็นผู้ถือหุ้นของสถาบันการเงินอย่างน้อย 10 หุ้น
3. เป็นผู้ที่มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ความเข้าใจเห็นชอบด้วยหลักการของสถาบันการเงิน
4. เป็นผู้ที่จะปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน
5. เป็นผู้ที่คณะกรรมการสถาบันการเงินมีมติเห็นชอบให้เป็นสมาชิก
6. มีเงินออมสัจจะป็นรายเดือนกับสถาบันการเงิน อย่างน้อย 100 บาทเป็นประจำ โดยนำฝากทุกเดือน

5.4 สมาชิกวิสามัญ

1. เป็นผู้พำนักหรือพักอาศัยนอกพื้นที่หมู่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
2. เป็นนิติบุคคล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มองค์กรชุมชนทั่วไป
3. มีเงินออมสัจจะป็นรายเดือนกับสถาบันการเงิน อย่างน้อย 100 บาทเป็นประจำ โดยนำฝากทุกเดือน
4. เป็นผู้ถือหุ้นของสถาบันการเงินอย่างน้อย 10 หุ้น
5. เป็นผู้ที่จะปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน
6. เป็นผู้ที่คณะกรรมการสถาบันการเงินมีมติเห็นชอบให้เป็นสมาชิก

ข้อที่ 6. การคิดค่าธรรมเนียมแรกเข้า โดยคิดรายละ 50 บาทผู้สมัครจะเรียกร้องคืนไม่ได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อที่ 7. การพ้นสภาพการเป็นสมาชิกสามัญและสมาชิกวิสามัญ

1. ตาย
2. ลาออกและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ
3. วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
4. ที่ประชุมใหญ่มีมติให้ออก ด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของผู้เข้าร่วมประชุม

5. จงใจฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน หรือแสดงตนเป็นปรปักษ์ หรือไม่ให้ความร่วมมือกับสถาบันการเงิน

6. ขาดการส่งเงินออมสัจจะติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า 3 เดือน โดยไม่มีเหตุผล

ข้อที่ 8. การลาออกจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงิน

สมาชิกผู้ไม่มีภาระหนี้สิน หรือข้อผูกพันใด ๆ กับสถาบันการเงิน ทั้งในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน ถ้ามีความประสงค์จะลาออกให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ และให้ขาดจากการเป็นสมาชิกภาพในวันที่คณะกรรมการของสถาบันการเงินมีมติอนุมัติ และจะกลับเข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ได้ก็ต่อเมื่อเกิน 2 ปีนับตั้งแต่วันที่ขาดจากการเป็นสมาชิกภาพและจะต้องให้คณะกรรมการเห็นชอบด้วย

ข้อที่ 9 สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก ผู้เข้าเป็นสมาชิกต้องลงลายมือชื่อของตนในใบสมัครสมาชิกกับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าและชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่ถือครบถ้วน เมื่อได้ปฏิบัติดังนี้แล้วจึงถือว่าได้สิทธิในฐานะสมาชิก

9.1 สิทธิของสมาชิกสามัญมีดังนี้

1. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน
2. เสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินงาน
3. ได้รับบริการทางธุรกิจ สวัสดิการทางวิชาการจากสถาบันการเงิน
4. สิทธิอื่นๆที่กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน

9.2 สิทธิของสมาชิกวิสามัญมีดังนี้

1. ได้รับบริการทางธุรกิจ สวัสดิการทางวิชาการจากสถาบันการเงิน
2. สิทธิอื่นๆที่กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน

หมวดที่ 3 หุ้น เงินออมสัจจะเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และสวัสดิการสมาชิก

ข้อที่ 10 หุ้น

10.1 การออกหุ้นสถาบันการเงินออกหุ้นได้โดยไม่จำกัดจำนวน มีมูลค่าหุ้นละสิบบาทโดยจะจำหน่ายหุ้นปีละ 2 ครั้งคือ ภายในเดือนมกราคมและภายในเดือนกรกฎาคมและสถาบันการเงินจะหักเงินกู้ของสมาชิก 5%จากยอดเงินกู้ของสมาชิกเป็นค่าหุ้น

10.2 การถือหุ้น สมาชิกทุกคนต้องถือหุ้นของสถาบันการเงินอย่างน้อย 10หุ้น

10.3 การขายและการโอนหุ้น

1. หุ้นที่จะโอนนั้นต้องชำระครบมูลค่าหุ้นแล้ว

2. ตราบเท่าที่ยังเป็นสมาชิก จะโอนหุ้นหรือถอนหุ้นซึ่งตนถืออยู่ไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมดไม่ได้

3. สมาชิกที่ลาออกจากสมาชิกภาพหรือสมาชิกที่เสียชีวิต จะโอนหุ้นให้แก่สมาชิกสถาบันการเงินไม่ได้ยกเว้น เป็นทายาทตามกฎหมาย

4. การโอนหุ้นนั้นต้องทำเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอนยื่นต่อสถาบันการเงิน เมื่อคณะกรรมการเห็นเป็นการสมควรและได้จดทะเบียนการโอนแล้ว การโอนหุ้นจึงเป็นอันสมบูรณ์

5. ค่าธรรมเนียมในการขายหรือการโอนหุ้น ร้อยละ 1 ของราคาหุ้นที่โอนหรือหุ้นที่ขายทั้งหมด แต่ไม่เกิน 1,000 บาท

6. สถาบันการเงินจะแจ้งยอดจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือให้สมาชิกแต่ละคนทราบทุกสิ้นปีทางบัญชี

ข้อที่ 11 เงินออมสัจจะ

11.1 สมาชิกต้องฝากเงินออมสัจจะเดือนละ 1 ครั้ง หรือออมเงินสัจจะล่วงหน้าได้เป็น 2 ระยะ คือ ระยะ 6 เดือน ภายในเดือน มกราคม และ มิถุนายน หรือระยะ 12 เดือน ภายในเดือน มกราคม เท่านั้น ณ สถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวงหมู่ที่ 6 ในเวลาทำการ

11.2 สมาชิกสามารถออมเงินสัจจะได้ตั้งแต่ 100 บาทขึ้นไปแต่สูงสุดไม่เกิน 20,000 บาท โดยฝากเป็นจำนวนเท่ากันทุกเดือน

11.3 สมาชิกสามารถเปลี่ยนจำนวนเงินออมสัจจะได้ปีละ 1 ครั้ง โดยยื่นคำขอต่อคณะกรรมการในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี ทั้งนี้ต้องอยู่ในวงเงินที่สถาบันการเงินกำหนดไว้

11.4 สมาชิกที่ขาดออมเงินสัจจะรวมในรอบปี เกิน 3 ครั้ง สมาชิกผู้นั้นหมดสิทธิ์ที่จะได้รับเงินปันผล

ข้อที่ 12. เงินฝากออมทรัพย์

12.1 รับฝากเงินทั้งจากสมาชิกและบุคคลทั่วไป

12.2 สามารถฝากได้ตั้งแต่ 100 บาท ขึ้นไป

12.3 สามารถฝากถอนได้ตลอดเวลาในเวลาราชการยกเว้น กรณีถอนเงินจำนวนเกินกว่า 500,000 บาท ต้องแจ้งพนักงานให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน

12.4 คัดดอกเบี้ยให้ตามประกาศของสถาบันการเงิน โดยคัดดอกเบี้ยให้เป็นรายวัน และจ่ายดอกเบี้ยปีละ 1 ครั้ง ในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

ข้อที่ 13. เงินฝากประจำ

- 13.1 รับฝากเงินทั้งจากสมาชิกและบุคคลทั่วไป
- 13.2 สามารถฝากได้ตั้งแต่ 100 บาท ขึ้นไป
- 13.3 สามารถถอนได้ปีละหนึ่งครั้ง ถ้าวอนก่อนครบกำหนดจะคิดดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์
- 13.4 คิดดอกเบี้ยให้ตามประกาศของสถาบันการเงิน โดยคิดดอกเบี้ยให้เป็นรายวัน และจ่ายดอกเบี้ยปีละ 1 ครั้ง ในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

ข้อที่ 14.สวัสดิการสมาชิก

- 14.1 กรณีการเกิด – จ่ายค่าขวัญถุงให้เด็กแรกเกิด 500บาทต่อราย
- 14.2 กรณีเจ็บป่วย – จ่ายค่าอนรักษายาบาลคั่นละ 200 บาทต่อราย แต่ไม่เกิน 5 คั่นต่อปี
- 14.3 กรณีเสียชีวิต – จ่ายค่าทำศพ 5,000 บาทต่อราย ทั้งนี้จะต้องชำระหนี้สินคงค้างให้เสร็จสิ้นก่อน

หมวดที่ 4 เงินกู้

ข้อที่ 15. การให้เงินกู้

- 15.1 การให้เงินกู้แก่สมาชิคนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินงานมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยให้เงินกู้ตามระเบียบข้อบังคับนี้
- 15.2 ข้อกำหนดต่างๆเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยให้เงินกู้ หลักประกันสำหรับเงินกู้ ลำดับแห่งการให้เงินกู้ เงินงวดชำระหนี้สำหรับเงินกู้และข้อกำหนดอื่นๆว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิคนั้นให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับนี้
- 15.3 สมาชิกซึ่งประสงค์จะขอกู้เงินจากสถาบันการเงินนี้ ต้องเสนอคำขอกู้เงินตามแบบและระเบียบข้อบังคับที่สถาบันการเงินกำหนด
- 15.4 เงินกู้ซึ่งให้แก่สมาชิกไม่ว่าประเภทใดๆจะให้ได้แต่เฉพาะเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ตามที่คณะกรรมการดำเนินงานเห็นสมควร
- 15.5 ค่าธรรมเนียมสัญญาเงินกู้ สัญญาค้ำประกัน ฉบับละ 100 บาท
- 15.6 ผู้กู้เงินต้องทำประกันวงเงินกู้กับสถาบันการเงินชุมชน
- 15.7 ให้คณะกรรมการดำเนินงานสอดส่องและกวดขันการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้ตรงตามมุ่งหมายที่ให้เงินกู้นั้น

ข้อที่ 16 ประเภทและจำกัดแห่งเงินกู้ สถาบันการเงินอาจให้เงินกู้แก่สมาชิกได้ตามประเภทและจำกัดดังต่อไปนี้

16.1 เงินกู้สามัญ ในกรณีที่สมาชิกมีความประสงค์ขอเงินสำหรับใช้จ่ายเพื่อการอันเป็นประโยชน์ต่างๆ คณะกรรมการดำเนินงานอาจพิจารณาให้เงินกู้สามัญแก่สมาชิกรับได้ตามระเบียบของสถาบันการเงิน โดยผู้มีสิทธิกู้ต้องเป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถาบันการเงินมีอายุตั้งแต่ 20 ปีแต่ไม่เกิน 60 ปี และส่งเงินออมสัจจะกับสถาบันการเงินมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือนวงเงินให้กู้

- (1) กรณีที่ผู้กู้ใช้เงินออมสัจจะและบุคคลค้ำประกันในการกู้ กำหนดวงเงินกู้ไว้ดังนี้
 - ฝากเงินออมสัจจะไม่น้อยกว่าเดือนละ 100 บาท จะสามารถกู้ได้ไม่เกินวงเงิน 50,000 บาท สามารถส่งชำระได้ไม่เกิน 1 ปี โดยชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นงวดรายเดือนหรือเป็นรายปี
 - ฝากเงินออมสัจจะไม่น้อยกว่าเดือนละ 200 บาท จะสามารถกู้ได้ไม่เกินวงเงิน 55,000 บาท สามารถส่งชำระได้ไม่เกิน 2 ปี โดยชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นงวดรายเดือนหรือเป็นรายปี
- (2) กรณีที่ผู้กู้ส่งเงินกู้เกินระยะเวลาที่กำหนด ตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปให้หักลดเงินกู้ในรอบต่อไปลง เดือนละ 5,000 บาท
- (3) กรณีใช้บุคคลค้ำประกันตามระเบียบกำหนดเพียงอย่างเดียว ให้กู้ได้ไม่เกิน 3 เท่าของเงินออมสัจจะสะสม แต่สูงสุดไม่เกิน 100,000 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวงเงินส่งเงินออมสัจจะด้วย
- (4) กรณีลูกสมาชิกขาดส่งชำระเงินกู้ในรอบปีเกิน 3 เดือน (ส่งชำระเป็นรายเดือน) หรือไม่ส่งชำระภายใน 3 เดือนนับจากวันครบกำหนด (ส่งชำระรายปี) จะไม่ได้รับเงินปันผล

16.2 เงินกู้พิเศษ เมื่อสถาบันการเงินมีฐานะการเงินก้าวหน้าพอที่จะช่วยเหลือให้เงินกู้เพื่อส่งเสริมความมั่นคงหรือเพื่อการเคหะ หรือ เพื่อการอื่นที่ก่อประโยชน์ต่อสมาชิกได้โดยจำนวนเกินกว่าจำกัดที่สมาชิกรับได้อาจได้รับจากเงินกู้สามัญ คณะกรรมการดำเนินงานอาจให้เงินกู้พิเศษแก่สมาชิกรับได้ตามที่เห็นสมควรในจำนวนเงินกู้สูงสุดไม่เกิน 1,000,000 บาท โดยผู้ขอกู้ต้องระบุความมุ่งหมายแต่ละกรณีของเงินกู้ประเภทนี้ตลอดจนเงื่อนไขและวิธีการและต้องมีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ระยะเวลาการกู้ยืมไม่เกินสิบปี

16.3 เงินกู้เพื่อการลงทุน เมื่อสถาบันการเงินมีฐานะการเงินก้าวหน้าพอที่จะช่วยเหลือให้เงินกู้เพื่อการลงทุนต่อสมาชิกได้โดยจำนวนเกินกว่าจำกัดที่สมาชิกรับได้อาจได้รับจากเงินกู้พิเศษ คณะกรรมการดำเนินงานอาจให้เงินกู้เพื่อการลงทุนแก่สมาชิกรับได้ตามที่เห็นสมควรในจำนวนเงินกู้สูงสุดไม่เกิน 3,000,000 บาท โดยผู้ขอกู้ต้องระบุความมุ่งหมายในการลงทุน ชนิดการลงทุน ตลอดจนเงื่อนไขและวิธีการและต้องมีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ระยะเวลาการกู้ยืมไม่เกินสิบปี

ข้อที่ 17. การค้ำประกันเงินกู้ให้ใช้หลักประกันดังต่อไปนี้

17.1 บุคคลที่เป็นสมาชิกสามัญค้ำประกัน จำนวน 2 คน

17.2 เงินออมสัจจะ, เงินออมทรัพย์ (ทั้งของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน)

17.3 หลักทรัพย์อื่นๆ โดยต้องนำหลักทรัพย์มาประเมินราคาก่อนที่จะยื่นเรื่องขอกู้

ข้อที่ 18. ดอกเบี้ยเงินกู้ให้สถาบันการเงินเรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทที่ให้แก่สมาชิกโดยอัตราดอกเบี้ยเป็นไปตามประกาศของสถาบันการเงิน ถ้าหากผิดนัดชำระหนี้ให้คิดดอกเบี้ยปรับอีกร้อยละ 0.5 นับจากวันผิดนัดชำระหนี้ เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากคณะกรรมการ

หมวดที่ 5 การเก็บรักษาเงินสดและการเบิกจ่ายเงินสด

ข้อที่ 19. คณะกรรมการสามารถเก็บรักษาเงินสดไว้ได้ไม่เกิน 500,000 บาท ส่วนที่เหลือต้องนำฝากธนาคาร ยกเว้น มีเหตุจำเป็นต้องเก็บเงินเกินวงเงินที่กำหนดสามารถเก็บไว้ได้อีกไม่เกิน 3 วัน

ข้อที่ 20. กำหนดให้ผู้จัดการสถาบันการเงิน เภรัญญิก และคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายอีก 1 คน เป็นผู้มีอำนาจเบิกจ่ายเงินจากบัญชีธนาคาร

ข้อที่ 21. ผู้จัดการสถาบันการเงินมีอำนาจอนุมัติเบิกจ่ายเงินไม่เกินวงเงิน 5,000 บาท และต้องรายงานให้ที่ประชุมรับทราบทุกครั้ง ถ้าหากวงเงินเกินที่กำหนดให้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

หมวดที่ 6 คณะกรรมการ

ข้อที่ 22. ให้มีคณะกรรมการดำเนินงานของสถาบันการเงินจำนวนสิบคน ประกอบด้วยประธานกรรมการดำเนินงานหนึ่งคน ผู้จัดการสถาบันการเงินหนึ่งคน ประธานกรรมการและผู้จัดการสถาบันการเงินเป็นผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อและชนะในการลงคะแนนลับ จากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยมีคุณสมบัติต้องเคยเป็นคณะกรรมการบริหารสถาบันมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีและกรรมการอีกแปดคน ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่

ให้คณะกรรมการดำเนินงานเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้นตำแหน่งรองประธานหนึ่งคน เลขานุการหนึ่งคน รองผู้จัดการหนึ่งคน และ เภรัญญิกหนึ่งคน นอกนั้นเป็นกรรมการ

ข้อที่ 23. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงาน

คณะกรรมการดำเนินงานมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการทั้งปวงของสถาบันการเงินให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับและตามมติของที่ประชุมใหญ่ โดยให้คำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดขององค์กรรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

1. พิจารณาดำเนินการในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสถาบันการเงิน ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและมติของสถาบันการเงิน

2. กำหนดนโยบายและพิจารณาดำเนินการในเรื่องการฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ การฝากเงิน และการลงทุนของสถาบันการเงิน

3. กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่และเสนอรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินต่อที่ประชุมใหญ่

4. เสนอการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่

5. เสนอแผนงานและเป้าหมายในการดำเนินงานให้ที่ประชุมใหญ่

6. กำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก ค่าตอบแทน และค่าเบี้ยประชุมของกรรมการดำเนินการ

7. ดำเนินการบรรจุแต่งตั้ง หรือจ้าง หรือเลิกจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้จัดการและพนักงาน ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการและพนักงาน

8. พิจารณามอบอำนาจหน้าที่ ในการดำเนินงานให้คณะกรรมการคนหนึ่ง หรือหลายคน หรือผู้จัดการ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม

9. เชิญสมาชิกหรือบุคคลภายนอกที่เห็นสมควรเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนกำหนดค่าตอบแทนให้ตามที่เห็นสมควร

10. กระทำการต่างๆเกี่ยวกับทรัพย์สินดังระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของสถาบันการเงิน

11. กำหนดระเบียบต่างๆของสถาบันการเงิน

กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินงานอยู่ในวาระ 2 ปี และทำการเลือกตั้งใหม่ ซึ่งคณะกรรมการชุดเดิม สามารถได้รับการคัดเลือกเข้ามาใหม่ได้ ถ้ายังได้รับความไว้วางใจจากสมาชิก โดยคณะกรรมการดำเนินงานจะได้รับค่าตอบแทนตามประกาศของสถาบันการเงิน

ข้อที่ 24. อำนาจหน้าที่ของกรรมการดำเนินงานแต่ละตำแหน่ง

ประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานและควบคุมการประชุมดังกล่าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(2) ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั่วไปของสถาบันการเงินให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและอยู่ในวัตถุประสงค์ของสถาบันการเงิน

(3) ลงลายมือชื่อในเอกสารต่างๆในนามสถาบันการเงินตามที่กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับนี้

(4) ดำเนินการอื่นๆตามที่คณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายให้ภายใต้ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน

รองประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) ปฏิบัติการในอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการแทนประธานกรรมการ เมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

(2) ปฏิบัติการตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย

(3) ดำเนินการอื่นๆตามที่คณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายให้ภายใต้ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน

เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) จัดทำรายงานการประชุมใหญ่และรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานทุกครั้ง

(2) ดูแลรักษาเอกสารและรายงานการประชุมของสถาบันการเงินให้เรียบร้อยอยู่เสมอ

(3) แจ้งนัดประชุมไปยังบรรดาสมาชิกหรือกรรมการดำเนินงานแล้วแต่กรณี

(4) ดำเนินการอื่นๆตามที่คณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายให้ภายใต้ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน

เหรียญกษาปณ์ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบการรับ จ่าย และเก็บรักษาเงินสดและทรัพย์สินของสถาบันการเงินให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย

(2) ดำเนินการอื่นๆตามที่คณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายให้ภายใต้ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการเงิน

ข้อที่ 25. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้จัดการ ผู้จัดการมีอำนาจหน้าที่จัดการทั่วไปและรับผิดชอบเกี่ยวกับบรรดากิจการประจำสถาบันการเงิน รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบการสมัครเข้าเป็นสมาชิกให้เป็นการถูกต้อง ตลอดจนเป็นธุระจัดให้ผู้เข้าเป็นสมาชิกลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกและชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้ากับเงินค่าหุ้นตามข้อบังคับของสถาบันการเงิน

(2) รับฝากเงิน จ่ายคืนเงินฝากและชักจูงการฝากเงินในสถาบันการเงิน

(3) ดำเนินการตรวจสอบคำขอกู้ จ่ายเงินกู้ จัดทำเอกสารเกี่ยวกับเงินกู้และดำเนินการอื่นๆเกี่ยวกับการให้เงินกู้ให้เป็นไปตามแบบและระเบียบของสถาบันการเงิน

(4) เสนอแนะการจัดจ้างพนักงานสถาบันการเงิน รวมถึงกำหนดหน้าที่และวิธีปฏิบัติงานของพนักงาน ตลอดจนเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบดูแลการปฏิบัติงานของพนักงานให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย

(5) ควบคุมเรื่องการออกใบเสร็จรับเงิน หรือมีใบสำคัญโดยครบถ้วน รับผิดชอบในการจ่ายเงินทั้งปวงของสถาบันการเงินให้เป็นการถูกต้อง รวบรวมใบสำคัญและเอกสารต่างๆเกี่ยวกับการเงินไว้โดยครบถ้วนและเก็บรักษาเงินของสถาบันการเงินให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

(6) รับผิดชอบและดูแลในการจัดทำบัญชี และทะเบียนต่างๆของสถาบันการเงินให้ถูกต้องครบถ้วน และเป็นปัจจุบันเสมอ

(7) ติดตามประสานงานกับเลขานุการในการนัดเรียกประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน

(8) เข้าร่วมประชุมชี้แจงในการประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน เว้นแต่กรณีที่ประชุม นั้นๆมิให้เข้าร่วมประชุม

(9) ปฏิบัติการเกี่ยวกับการโต้ตอบหนังสือของสถาบันการเงิน

(10) ปฏิบัติงานอื่นๆตามมติของคณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายหรือตามที่ควรกระทำเพื่อให้ กิจการในหน้าที่ลุล่วงไปด้วยดี

ข้อที่ 26. การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการดำเนินงาน

26.1 ตาย

26.2 ออกตามวาระ

26.3 ลาออก

26.4 ขาดจากการเป็นสมาชิกภาพ

หมวดที่ 7 พนักงานประจำสถาบันการเงิน

ข้อที่ 27. กำหนดให้มีการจัดจ้างพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาระดับ ปวช. หรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็น พนักงานประจำสถาบันการเงิน อัตราเงินเดือนเริ่มต้น 5,000 บาท โดยกำหนดให้ต้องเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ใน ตำบลโหล่งขอด อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี

ข้อที่ 28. ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามระเบียบปฏิบัติงานของพนักงานตามที่กำหนด ปีละครั้ง คือทุกเดือนมกราคมของทุกปี โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินผล คือพนักงานจะต้องได้รับคะแนน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน

ข้อที่ 29. ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับพนักงานประจำสถาบันการเงิน สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตาม ความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องผ่านมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

หมวดที่ 8 เวลาการทำงานของสถาบันการเงินชุมชน

ข้อที่ 30. กำหนดให้สถาบันการเงินชุมชนเปิดให้บริการด้านธุรกรรมการเงิน ทุกวันเวลาราชการ ตั้งแต่เวลา 08.00 - 15.00 น. และวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 08.00 – 12.00 น.หยุดวันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ตามประกาศของสถาบันการเงิน

ข้อที่ 31. กรณีต้องเปิดให้บริการพิเศษ เช่น วันเด็กวันออมแห่งชาติครบรอบวันก่อตั้งของสถาบัน ให้สถาบันการเงินประกาศใช้เป็นครั้งคราวไปตามสมควร

หมวดที่ 9 การประชุมสมาชิกและการประชุมของคณะกรรมการ

ข้อที่ 32. ให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน ทุกวันเสาร์แรกของเดือน ณ ที่ทำการสถาบันการเงินชุมชน

ข้อที่ 33. ให้มีการประชุมสามัญประจำปี ปีละ 1 ครั้งภายใน 120 วันหลังปิดบัญชี

ข้อที่ 34. การประชุมวิสามัญ ให้มีขึ้นในกรณีต่อไปนี้

34.1 ตามมติของคณะกรรมการดำเนินงานเห็นสมควร

34.2 สมาชิกไม่น้อยกว่าครึ่งลงชื่อให้มีการประชุม

หมวดที่ 10 การเงินและการบัญชีของสถาบันการเงิน

ข้อที่ 35. ให้สถาบันการเงินจัดให้มีการทำบัญชีและเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สถาบันการเงิน

ให้บันทึกรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสถาบันการเงินในวันที่เกิดเหตุขึ้น สำหรับเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสดให้บันทึกรายการภายในสามวันนับแต่วันที่มิเหตุอันจะต้องบันทึกการนั้น และการลงบันทึกต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน

ข้อที่ 36. การปิดบัญชีกำหนดให้วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปีเป็นวันสิ้นสุดบัญชี และเริ่มปีบัญชีใหม่ในวันที่ 1 มกราคม ของปีถัดไป ให้จัดทำงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และให้รายงานต่อที่ประชุมทราบ

ข้อที่ 37. ให้จัดสรรกำไรสุทธิ ดังต่อไปนี้

สวัสดิการ(ไม่เกิน) ร้อยละ 10

ปันผลคืนแก่สมาชิก(ไม่เกิน) ร้อยละ 25

ค่าตอบแทนคณะกรรมการ ร้อยละ 15

สาธารณประโยชน์(ไม่เกิน) ร้อยละ 10

ประกันความเสี่ยงและเงินสมทบ ร้อยละ 40

ข้อที่ 38. บรรดาประกาศ คำสั่ง ข้อบังคับ และระเบียบต่างๆ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้ใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดแย้งกับข้อบังคับนี้ ทั้งนี้จนกว่าจะมีการแก้ไขหรือยกเลิก

ข้อที่ 39. ระเบียบข้อบังคับนี้สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ตลอดเวลา แต่ต้องผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่จึงจะมีผลบังคับใช้

ข้อที่ 40. ให้คณะกรรมการดำเนินงานสถาบันการเงินฯ เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับฉบับนี้

ทั้งนี้ตั้งแต่ วันที่ 17 ตุลาคม 2557 เป็นต้นไป

.....

(นายอุดม สมพันธ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

ภาคผนวก จ
ประวัติทีมวิจัย

ทีมวิจัยวิชาการ

ประวัติหัวหน้าโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรอัฐสุดา ปรีชานนท์

ที่อยู่ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาค
พายัพเชียงใหม่ E-mail : setasuda@hotmail.com

การศึกษา

ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาโท สถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

การทำงาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่

ประวัติทีมวิจัยมหาวิทยาลัย

1. อาจารย์สวัสดิ์ หากิน

ที่อยู่ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาค
พายัพเชียงใหม่

การศึกษา

ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปริญญาโท บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การทำงาน

อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่

เบอร์โทรศัพท์ 0-5391-2444 ต่อ 2631

2. อาจารย์ผ่องวาด ปาลกะวงษ์ ณ อยุธยา

ที่อยู่ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่

การศึกษา

ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ

ปริญญาโท บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การทำงาน

สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่

3. อาจารย์อัญชรินทร์ เลิศประกอบกิจ

ที่อยู่ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่

การศึกษา

ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคพายัพ เชียงใหม่

ปริญญาโท บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การทำงาน

อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่

4. นายนพพล ฟูแสง

ที่อยู่ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่

การศึกษา

ปริญญาตรี วทบ.(เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปริญญาโท ศสม.(วัดและประเมินผลการศึกษา) มสธ.

การทำงาน

จนท.บริหารงานทั่วไป(ภาระงานวิจัย) สาขาวิชาการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่

ประวัติทีมวิจัยชุมชน

1.นายอุดม สัมพันธ์

ที่อยู่ 314/6 หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่ 50190

ตำแหน่งในชุมชน ประธานสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่

โทรศัพท์ 085-7096476

2.นายมนัส ขัดน้ำ

ที่อยู่ 322 หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่ 50190

ตำแหน่งในชุมชน ผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่

โทรศัพท์ 089-5584872

3.นางจำเรียน ไชยวงศ์

ที่อยู่ หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่ 50190

ตำแหน่งในชุมชน เลขานุการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่

โทรศัพท์ 082-1967374

4.นางกาญจนา บุญหลง

ที่อยู่ 84 หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่ 50190

ตำแหน่งในชุมชน เภรณุกสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่

โทรศัพท์ 053-34814

5.นายฉลอง มูลป่า

ที่อยู่ หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่ 50190

ตำแหน่งในชุมชน กรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่

โทรศัพท์ 085-7130649

6.นายไพสณฑ์ ศรีอ่อน

ที่อยู่ หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่ 50190

ตำแหน่งในชุมชน กรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่

โทรศัพท์ 089-0305746

7.นางอารีย์ จ๊ะเต้

ที่อยู่ 200 หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่ 50190

ตำแหน่งในชุมชน กรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่

โทรศัพท์ 082-1967374

8.นายชิต ศรีมัน

ที่อยู่ 12 หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ 50190

ตำแหน่งในชุมชน กรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พร้าว จ.เชียงใหม่

โทรศัพท์ 082-1967374

9.นายเมืองเมฆ ปินตา

ที่อยู่ 127 หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ 50190

ตำแหน่งในชุมชน กรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง หมู่ 6 ต.โหล่งขอด อ.พร้าว จ.เชียงใหม่

โทรศัพท์ 084-8064413

ภาคผนวก จ
รูปภาพการดำเนินงาน

กิจกรรมต่างๆ ของโครงการ

กิจกรรมการทำความเข้าใจระหว่างทีมวิจัยมหาวิทยาลัยและทีมวิจัยชุมชน

กิจกรรมเวทีการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน

กิจกรรมเวทีทบทวนบริบทชุมชน(เชิงลึก)

กิจกรรมการวิเคราะห์ตัวเอง(SWOT) ของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

กิจกรรมวางแผนจัดเก็บข้อมูลชุมชน

กิจกรรมกิจกรรมการจัดเก็บข้อมูลสถาบันการเงินชุมชน

กิจกรรมกิจกรรมการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีครั้งที่ 1

กิจกรรมกิจกรรมการศึกษาระบบการจัดการการเงินและบัญชีครั้งที่ 2

กิจกรรมกิจกรรมรายงานผลข้อมูลจากการศึกษาระบบบัญชีและการเงิน

กิจกรรมกิจกรรมการวางระบบการบริหารสถาบันการเงินชุมชน

เวทีทดลองใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

เวทีติดตามการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการครั้งที่ 1

เวทีติดตามการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการครั้งที่ 2

เวทีติดตามการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการครั้งที่ 3

เวทีกิจกรรมส่งเสริมการออมของเยาวชนในชุมชนบ้านหลวง

เวทีสรุปผลการใช้ระบบของการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

เวทีเตรียมสรุปผลนำเสนอและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงานร่วมกับชุมชน

เวทีสรุปข้อมูลพร้อมประชาคมสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

เวทีนำเสนอและแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงานร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

